

Uvodna beseda k osnutkom statutov občin in mesta

Postopki za spremembo ustav, ki jih bodo sprejele zvezna in republiške skupščine, se približujejo zadnji fazi. Javna razprava o osnutkih novih ustav je pokazala visoko zavest delavskega razreda in vseh delovnih ljudi ter nas prepričala, da smo vsi spoznali in se zavedamo revolucionarnega pomena ustavnih sprememb za razvoj družbenoekonomskih in političnih odnosov v naši samoupravni družbi. Nova ustava bo – kot jo je na seji zbora narodov zvezne skupščine ocenil Mijalko Todorović, predsednik zvezne skupščine, v ekspozeju k predlogu ustave Jugoslavije – pomemben pravnopolitični instrument in nenadomestljivo orožje za uresničevanje težnj delavskega razreda v procesu njegovega osvobajanja.

V postopku za spremembo ustave je že v prvi fazi bilo kot temeljno izhodišče postavljeno načelo, da mora družbenoekonomska ureditev temeljiti na svobodnem združenem delu s proizvodjalnimi sredstvi v družbeni lastnini in na samoupravljanju delavcev v proizvodnji ter na delitvi družbenega proizvoda v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in v družbeni reprodukciji v celoti. Delavcu je treba zagotoviti neodtujljivo pravico, da kot svoboden in enakopraven z drugimi delovnimi ljudmi v združenem delu odloča o pogojih in rezultatih svojega dela.

Novi položaj delavskega razreda je v temeljnih načelih nove ustave zagotovljen s političnim sistemom samoupravne demokracije, ki omogoča, da bo delovni človek, ustrezno organiziran, samostojno in aktivno sodeloval v političnem življenju in organiziranju države.

Temeljne celice ekonomske in politične organizacije so: temeljne organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter družbenopolitične organizacije. Delovni ljudje, organizirani v teh skupnostih dela in življenja, medsebojno sodelujejo ter prek delegatov in delegacij izvršujejo oblast in opravljajo druge družbene zadeve.

Ta politični sistem odpira proces presejanja zgodovinskega dualizma države in družbe ter omogoča oblikovati nov tip povezovanja sfere oblasti in sfere dela.

Ta ista načela so bila tudi idejno-politično vo-

dilo, na katerem smo v Ljubljani pripravili nove statute občin in mesta kot posebne družbeno politične skupnosti. Temeljna načela, zapisana v uvodnem delu predloga ustave SR Slovenije in določbe v tej ustavi, ki podrobneje in enotno za vse temeljne samoupravne skupnosti, občine in mesto določajo družbeno ureditev v Sloveniji, so nam bila okvir in podlaga za naše delo.

Sicer pa so se občinske skupščine in mestna skupščina aktivno vključile že v delo pri pripravi nove ustave SR Slovenije. Znano je namreč, da je bilo delo ustavnih komisij, tako zvezne kot republiških in pokrajinskih, zastavljeno na tak način, da so se vsi problemi, ki so se pojavljali v takorimenovani drugi fazi ustavnih sprememb ob pripravi novih besedil zvezne ustave, republiških ustav, oziroma ustavnih zakonov, obravnavali v celoti, ne glede na to, kje in kakšno mesto bodo končno našli v zvezni ustavi, v republiških ustavah oziroma v ustavnih zakonih avtonomnih pokrajin, v statutih občin oziroma posebnih družbenopolitičnih skupnosti ali v samoupravnih aktih samoupravnih skupnosti in organizacij. Tako so se že v pripravah na novo besedilo zvezne ustave usklajevala stališča in izoblikovala enotna izhodišča o temeljnih vprašanjih nadaljnega razvoja ustavnega sistema v Jugoslaviji, ki služijo kot skupni temelj za delo vseh ustavnih komisij in komisij za pripravo statutov tudi v občinah in mestu. V tem delu, vključno z razgibano in široko javno razpravo, se je izoblikoval enoten ustavnopravni sistem družbenoekonomskih in političnih odnosov, ki že sam po sebi in po načinu svojega nastajanja pomeni utrjevanje in poglobljanje enotnosti v Jugoslaviji na temeljih samoupravne socializma in neposredne socialistične demokracije.

Za pripravo statutov občin in mesta so občinske in mestna skupščina imenovale posebne komisije. Komisija za statut pri mestni skupščini je sestavljena iz delegatov občinskih skupščin in mestne skupščine ter delegatov samoupravnih interesnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij, kar je omogočilo neposredno sporazumevanje glede posameznih vprašanj. Sodelovanje pa je potekalo tudi v okviru mestne in občinskih organizacij socialistične zveze pa tudi v drugih ustreznih neinstitucionaliziranih oblikah na primer: med tajniki ob-

činskih in mestne skupščine, delovnimi skupinami komisij, strokovnimi službami in podobno. Izraz plodnega sodelovanja so tudi „Izhodišča za delo komisije za statut mesta Ljubljane“, ki jih je sprejela komisija za statut mesta Ljubljane na tretji seji dne 25. septembra 1973 in ki so bila politično aprobirana po široki razpravi v mestni organizaciji socialistične zveze.

Vsebina teh izhodišč je na kratko naslednja:

1. Statute mesta in občin je treba uskladiti z novo ustavo s tem, da komisije prvenstveno obravnavajo in pripravijo novo besedilo statotov glede tistih vsebinskih in organizacijskih vprašanj, ki bodo zagotovila delovanje delegatskega sistema ter konstituiranje in delovanje mestne in občinskih skupščin na novih ustavnih temeljih. Ker bo po vsej verjetnosti ostalo za pripravo statuta, potem ko bosta sprejeti novi ustavi Jugoslavije in Slovenije, le malo časa, pa je vzporedno treba pripraviti spremembo vsega statuta. Če bi časovno ne uspeli pripraviti novega integralnega besedila statuta, bi bilo ob takem sistemu dela mogoče omenjene najnujnejše spremembe uveljaviti s statutarnimi odloki.

2. Komunalna ureditev Ljubljane, kjer je izvrševanje določenih pravic občin poverjeno mestu kot posebni družbenopolitični skupnosti, se ne uvaja na novo. Sprejeta je bila po demokratičnem postopku po obširnih pripravah in javni razpravi na zborih volivcev, po sporazumu med vsemi občini in zapisana v statutih občin in mesta. Osnova za opredelitev mesta in določitev pravic in dolžnosti, ki jih delovni ljudje in občani v skupnem interesu izvršujejo skupaj v mestu, naj bo praviloma sedanja statutarna ureditev odnosov med občinami in mestom in dosejanja delitev pravic in dolžnosti. Vsekakor pa je na podlagi analize dosedanjih izkušenj potrebno kritično pregledati ustreznost posameznih rešitev, čeprav je bilo v okviru komisij za statut občinskih in mestne skupščine, ob aktivnem sodelovanju delegatov družbenopolitičnih organizacij in delegatov samoupravnih interesnih skupnosti, ugotovljeno, da so izkušnje pretežno pozitivne. Tam, kjer to terjajo nova ustavna določila in kjer so se v praksi pokazale slabosti, pa je treba poiskati ustrežnejše rešitve.

3. Ponovno je treba, v skladu z novo ustavno ureditvijo, proučiti način financiranja skupnih in splošnih potreb v mestu. Sredstva za to morajo na podlagi samoupravnega sporazuma zagotoviti občine skladno z obsegom zadev, ki so jih poverile mestu.

4. Glede odnosov med občinami in mestom je treba zagotoviti, da bo mesto, kot posebna družbenopolitična skupnost resnično le širša skupnost, ne pa skupnost, v kateri bi bili njeni organi, zlasti skupščina, nadrejeni občinskimi.

Zato naj bi praviloma mesto ne izvrševalo pristojnosti republike razen izjemoma, če bi republika z zakonom nanj prenesla določene zadeve iz svoje pristojnosti.

5. Skupščinski sistem v mestu ter njegovo oblikovanje in delo je treba določiti na novo tako, da bo zagotovljeno po eni strani neposredno samoupravljanje delovnih ljudi in občanov v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih, po drugi strani pa ustreznega vloga občin kot samoupravnih in temeljnih družbenopolitičnih skupnosti.

Na isti seji je bil dogovorjen tudi nadaljnji postopek za sprejemanje statotov občin in mesta, v katerih je treba poskrbeti za stalno usklajevanje stališč in koordinirano delo.

Na podlagi teh sporazumno določenih stališč so komisije za statut in ožja delovna telesa v okviru navedenih stališč pripravljale integralno besedilo novih statotov tako, da je komisija pri mestni skupščini pripravila osnutek statuta mesta, statutarne komisije pri občinskih skupščinah pa so se sporazumele za enotno besedilo statotov vseh ljubljanskih občin.

Brž ko so bile znane končne odločitve v predlogih ustave Jugoslavije in ustave Slovenije, so komisije pospešeno dokončale svoje delo in pred nami je osnutek statuta mesta Ljubljane in statotov ljubljanskih občin; te bomo sprejeli po predpisanem postopku v dveh fazah v relativno kratkem roku, ki ga narekuje potreba, da čimprej oživimo novo družbeno ureditev, kot smo jo zapisali v ustavnih dokumentih, vključno z občinskimi in mestnim statutom.

Zlasti želim posebej pojasniti, da so v statutih urejeni položaj, delo in medsebojna razmerja vseh samoupravnih organizacij in skupnosti v občinah in mestu skladno z ustavnim konceptom občine in mesta.

V uresničevanju svojih skupnih interesov, pravic in dolžnosti namreč v občini odločajo delovni ljudje in občani, ki so organizirani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih in v drugih oblikah samoupravnega združevanja, v družbenopolitičnih organizacijah; s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem ter v delegacijah in po delegatih v občinskih skupščinah ter v drugih organih samoupravljanja, v mestu pa uresničujejo določene skupne interese ter izvršujejo pravice in dolžnosti, ki mu jih poverijo občine.

Velik del statotov pa obsega določbe o pristojnosti občinske oziroma mestne skupščine, način njihovega oblikovanja, organizacijo in delo.

V statutih ne ponavljamo ustavnih določb o družbeno-ekonomski ureditvi in politični ureditvi razen tistih, ki smo jih vključili zato, da smo lahko celovito predstavili vso prepleteno samoupravno strukturo v občini in mestu in medsebojna razmerja temeljnih nosilcev samoupravljanja, delovnih ljudi in občanov ter njihovih samoupravnih organizacij in skupnosti.

Pri določanju pravic in dolžnosti mesta smo izhajali iz temeljnega ustavnega načela, da delovni

ljudje in občani uresničujejo svoje interese in izvršujejo svoje pravice in dolžnosti prvenstveno v občini kot temeljni družbeno-politični skupnosti in da poverijo mestu kot posebni družbeno-politični skupnosti, v katero se občine obvezno združujejo, v skladu z določbo zvezne ustave, uresničevanje tistih interesov in izvrševanje tistih pravic in dolžnosti, ki so za njih skupnega pomena. Pri tem smo se oprli na dosedanjo utemeljitev pristojnosti v smislu že omenjenih dogovorjenih izhodišč na

podlagi dosedanjih izkustev. Zavedamo se, da osnutki statutov niso popolni in da je v njih ostala tudi usedlina stare ureditve, ki jo bomo s skupnimi močmi skušali povsem preseči. Pri tem si obetamo pomoč tudi delovnih ljudi in občanov, ki jih vabimo, da se v javni razpravi, čeprav bo kratka, angažirano vključijo tako kot so storili v javni razpravi o osnutkih ustave SFRJ in ustave SR Slovenije.

Prof. dr. MAJDA STROBL

OSNUTEK STATUTA OBČINE LJUBLJANA VIČ-RUDNIK

Skupščina občine Ljubljana Vič-Rudnik je na seji, dne 7. februarja 1974, obravnavala osnutek statuta občine in sklenila predložiti osnutek statuta v javno razpravo delovnim ljudem in občanom organiziranim v socialistični zvezi delovnega ljudstva in sindikatih.

Javna razprava bo potekala od 12. 2. do 18. 2. 1974 v okviru krajevnih skupnosti, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

I. TEMELJNA NAČELA

Izhajajoč iz ustavnih načel temeljijo družbeno-ekonomski in družbenopolitični odnosi v občini Ljubljana Vič-Rudnik na svobodnem združenem delu delavcev s produkcijskimi sredstvi, ki so družbena lastnina, na samoupravljanju delavcev v proizvodnji in delitvi družbenega proizvoda ter na oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

Družbena lastnina proizvodjalnih sredstev je osnova svobodnega združenega dela in položaja delavskega razreda v proizvodnji in v celoti odnosov v družbeni reprodukciji, kot tudi osnova za lastnim delom pridobljene osebne lastnine.

Človekovo delo je podlaga za gospodarjenje z družbenimi sredstvi in za prilaščanje proizvoda družbenega dela.

Osnova vseh oblik združevanja dela in sredstev družbene reprodukcije ter samoupravne integracije združenega dela je temeljna organizacija združenega dela, kot temeljna oblika združenega dela, v kateri delavci uresničujejo svojo neodtujljivo pravico, da pri delu z družbenimi sredstvi upravljajo s svojim delom in s pogoji dela ter da odločajo o rezultatih svojega dela.

Osebnne in skupne potrebe na področju izobraževanja, znanosti, kulture, zdravstva in drugih družbenih dejavnosti zagotavljajo delovni ljudje in občani tako, da svobodno menjavajo svoje delo z delom delavcev v organizacijah združenega dela na teh področjih. Svobodno menjavo dela uresničujejo delovni ljudje in občani neposredno, po organizacijah združenega dela ter v okviru samoupravnih interesnih skupnosti.

Delavski razred in vsi delovni ljudje v občini so nosilci oblasti in upravljanja drugih družbenih zadev.

Temelj enotnega sistema samoupravljanja in oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi ter občanov je samoupravljanje delovnih ljudi v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih, interesnih in drugih temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

Delovni ljudje in občani uresničujejo osebne in skupne interese, izvršujejo politično oblast in opravljajo druge družbene zadeve v občini in v drugih družbenopolitičnih skupnostih.

Družbene odnose oblikujejo delovni ljudje in občani neposredno in po delegatih v temeljnih organizacijah združenega dela, samoupravnih interesnih skupnostih, delovnih skupnostih državnih organov, družbenopolitičnih organizacijah in društvih ter v drugih delovnih skupnostih, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela ter aktivne vojaške in civilne osebe v službi v oboroženih silah SFRJ, v krajevnih skupnostih in v občinski skupščini in njenih organih.

Materialna osnova za zadovoljevanje skupnih potreb v občini je dohodek, ki ga ustvarjajo temeljne organizacije združenega dela na področju proizvodnje, temeljne organizacije združenega dela na področju storitev in delovni ljudje z osebnim delom, vključujoč tudi pogodbene organizacije združenega dela na področju obrti, kmetijstva in storitvenih dejavnosti.

Načela solidarnosti, vzajemnosti in socialističnega humanizma so osnova za zagotavljanje ekonomske in socialne varnosti delovnih ljudi v organi-

zacijah združenega dela, v drugih organizacijah in samoupravnih skupnostih.

Ta temeljna načela so podlaga in smer za razlago statuta ter predpisov občinske skupščine in njenih organov.

II. OBČINA LJUBLJANA VIČ-RUDNIK

1. člen

Občina je samoupravna in temeljna družbenopolitična skupnost, ki temelji na samoupravljanju in oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

V občini delovni ljudje in občani uresničujejo in zagotavljajo pogoje za svoje življenje in delo, usmerjajo družbeni razvoj, uresničujejo in usklajujejo svoje interese in zadovoljujejo skupne potrebe, izvršujejo funkcije oblasti in upravljajo druge družbene zadeve.

O uresničevanju svojih skupnih interesov, pravic in dolžnosti in v občini odločajo delovni ljudje in občani, organizirani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v krajevnih, interesnih in drugih temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih in v drugih oblikah samoupravnega združevanja, v družbenopolitičnih organizacijah, s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem ter v delegacijah in po delegatih v občinski skupščini ter v drugih organih samoupravljanja.

2. člen

Delovni ljudje in občani v občini izvršujejo funkcije oblasti in uresničujejo vse druge skupne interese, razen tistih pravic in dolžnosti, ki jih je zaradi skladnega razvoja mesta Ljubljane kot enotnega družbenega, gospodarskega in kulturnega prostora občina poverila mestu oziroma ki jih v skladu z ustavo in drugimi predpisi uresničujejo v širših družbenopolitičnih skupnostih.

V občini delovni ljudje in občani zlasti:

– ustvarjajo in razvijajo materialne in druge pogoje za življenje in delo; spremljajo, usmerjajo in u skladujejo gospodarski in družbeni razvoj; določajo, usklajujejo in uresničujejo svoje skupne interese in solidarno zadovoljujejo svoje materialne, socialne, kulturne, telesno kulturne in druge skupne potrebe; urejajo medsebojne odnose; zagotavljajo in organizirajo opravljanje zadev skupnega pomena za delovne ljudi in občane ter splošnega družbenega pomena in v ta namen ustanavljajo skupne organe družbenega samoupravljanja ter organe oblasti; zagotavljajo neposredno izvrševanje zakonov, če to po zakonu ni v pristojnosti širših družbenopolitičnih skupnosti; zagotavljajo uresničevanje in varstvo ustavnih svoboščin, pravic in dolžnosti delovnih ljudi in občanov; zagotavljajo uresničevanje enakopravnosti narodov in narodnosti; varujejo zakonitost ter organizirajo in opravljajo družbeno nadzorstvo; zagotavljajo javni red in

mir, varstvo ljudi in premoženja, medsebojno poravnavanje sporov ter organizirajo in uresničujejo družbeno samozaščito; urejajo in organizirajo narodno obrambo, usklajujejo priprave na splošni ljudski odpor ter urejajo druga vprašanja s teh področij,

– skrbijo za urejanje naselij in drugega prostora, skrbijo za varstvo človekovega okolja; skrbijo za urejanje in smotno izkoriščanje zemljišč in stvari v splošni rabi,

– z ustanavljanjem in organiziranjem komunalnih organizacij in služb in z gradnjo komunalnih naprav zagotavljajo zadovoljevanje življenjskih potreb delovnih ljudi in občanov na teh področjih,

– zagotavljajo in skrbijo za varstvo matere, otrok in družine, za varstvo občanov, ki niso zmožni sami skrbeti zase, skrbijo za varstvo vojaških, delovnih in drugih invalidov, borcev in žrtev fašističnega nasilja; skrbijo za zdravstveno varstvo ter socialno varnost delovnih ljudi,

– po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo in združujejo sredstva za graditev stanovanj ter na samoupravni podlagi urejajo medsebojna razmerja, pravice in obveznosti pri graditvi, uporabi in gospodarjenju s stanovanji,

– razvijajo varstvo, vzgojo in izobraževanje mladine in izobraževanje odraslih, skrbijo za ustanavljanje, delovanje in razvoj kulturno prosvetnih organizacij in društev, skrbijo za varstvo in vzdrževanje kulturnih in zgodovinskih spomenikov in spominskih obeležij,

– oblikujejo kadrovsko politiko in zagotavljajo njeno uresničevanje; usklajujejo politiko zaposlovanja in poklicnega usmerjanja mladine,

– organizirajo in izvajajo družbeno nadzorstvo, uresničujejo sodelovanje z drugimi občinami in družbenopolitičnimi skupnostmi,

– sodelujejo z ustreznimi tujimi in mednarodnimi organi in organizacijami ter lokalnimi skupnostmi tujih držav v okviru sprejete zunanje politike Socialistične federativne republike Jugoslavije in mednarodnih pogodb.

3. člen

Občina je pravna oseba.

Sedež občine je v Ljubljani, Trg mladinskih delovnih brigad št. 7.

4. člen

Občina ima svoj pečat v obliki kroga, ki ima v sredini grb Socialistične republike Slovenije, ob krožnici v prvi vrsti napis „Socialistična republika Slovenija“, v drugi vrsti pa „Skupščina občine“, pod grbom je napis „Ljubljana Vič-Rudnik“.

5. člen

Območje občine Ljubljana Vič-Rudnik določa zakon. Zakon določa tudi pogoje in postopek za spremembo meja ali za združitve z drugo občino.

VARIANTA:

Območje občine Ljubljana Vič-Rudnik obsega: Zakon določa pogoje in postopek za spremembo meja ali za združitve z drugo občino.

6. člen

V občini Ljubljana Vič-Rudnik uresničujejo svoje pravice in dolžnosti delovni ljudje in občani, ki živijo ali delajo na območju občine.

7. člen

Občina Ljubljana Vič-Rudnik lahko zaslužnim delovnim ljudem, samoupravnim organizacijam in skupnostim podeljuje priznanja.

8. člen

Praznik občine Ljubljana Vič-Rudnik je 27. april, obletnica ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda.

III. DRUŽBENOEKONOMSKA UREDITEV

1. Družbenoekonomski položaj delovnih ljudi v združenem delu

9. člen

Socialistična družbenoekonomska ureditev v občini temelji na svobodnem združenem delu delavcev s produkcijskimi sredstvi, ki so družbena lastnina in samoupravljanju delavcev v proizvodnji in delitvi družbenega proizvoda v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in v celoti odnosov v družbeni reprodukciji.

10. člen

Delo in rezultati dela določajo na podlagi enakih pravic in odgovornosti materialni in družbeni položaj človeka.

11. člen

Nihče si ne more niti neposredno niti posredno pridobivati materialnih in drugačnih koristi z izkoriščanjem tujega dela.

12. člen

Nihče ne sme na nikakršen način onemogočiti in ne omejevati delavca, da ne bi enakopravno z drugimi delavci odločal o svojem delu ter o pogojih in rezultatih svojega dela.

13. člen

Produkcijska sredstva in druga sredstva združenega dela, proizvodi združenega dela in z družbenim delom doseženi dohodek, sredstva za zadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb, naravna bogastva in dobrine, v splošni rabi so družbena lastnina.

14. člen

Vsakemu delavcu v združenem delu s sredstvi, ki so družbena lastnina in kot njegova neodtujljiva pravica zajamčeno, da uresničujejo pravico dela s

sredstvi, ki so družbena lastnina v temeljni organizaciji združenega dela, v kateri dela, in v vseh drugih oblikah združevanja dela in sredstev skupno in enakopravno z drugimi delavci odloča o delu in poslovanju organizacije združenega dela ter o zadevah in sredstvih v vseh odnosih družbene reprodukcije, da ureja medsebojna razmerja pri delu, odloča o dohodku, ki ga doseže v različnih oblikah združevanja dela in sredstev, in si pridobiva osebni dohodek.

V nasprotju z ustavo in statutom je vsak akt in vsako dejanje, s katerim bi bile kršene te pravice delavcev.

15. člen

Temeljna organizacija združenega dela je temeljna oblika združenega dela, v kateri delavci neposredno in enakopravno uresničujejo svoje družbenoekonomske in druge samoupravne pravice in odločajo o drugih vprašanjih svojega družbenoekonomskega položaja.

16. člen

Delavci v združenem delu, ki uresničujejo pravico dela z družbenimi sredstvi, so vzajemno odgovorni, da v svojem skupnem in splošnem družbenem interesu uporabljajo ta sredstva družbeno in ekonomsko smotno in jih kot materialno osnovo svojega in celotnega družbenega dela nenehno obnavljajo in povčujejo in zboljšujejo ter vestno izpolnjujejo svoje delovne obveznosti.

17. člen

O vsem dohodku kot rezultatu skupnega dela delavcev v temeljni organizaciji združenega dela in celotnega družbenega dela, odločajo delavci v temeljnih organizacijah združenega dela v skladu s svojimi pravicami in odgovornostmi do drugih delavcev v združenem delu in do družbene skupnosti v celoti.

Delavci v temeljni organizaciji združenega dela razporejajo dohodek za svojo osebno, skupno in splošno porabo, za razširjenje materialne osnove združenega dela in za rezerve.

18. člen

Vsakemu delavcu gre iz dohodka temeljne organizacije združenega dela, v skladu z načelom delitve po delu in v skladu z rastjo produktivnosti njegovega in celotnega družbenega dela ter z načelom solidarnosti delavcev v združenem delu, osebni dohodek za zadovoljevanje njegovih osebnih, skupnih in splošnih družbenih potreb, ki ustrezajo rezultatu njegovega dela in osebnega prispevka, ki ga je s svojim živim in minulim delom dal k povečanju dohodka temeljne organizacije združenega dela.

19. člen

Temeljna in druga organizacija združenega dela ter druga družbeno pravna oseba odgovarja za svoje obveznosti z družbenimi sredstvi, s katerimi razpolaga.

20. člen

Proti organizaciji združenega dela in skupnosti ali drugemu združenju teh organizacij, v katerih je bistveno moteno uresničevanje samoupravnih pravic delavcev ali, ki ne izpolnjujejo svojih z zakonom določenih obveznosti ali huje škodujejo družbenim interesom, se lahko pod pogoji in po postopku določenim z zakonom, uporabijo z zakonom določeni začasni ukrepi. Kadar je neogibno, da bi se odpravili taki pojavi, se lahko s temi ukrepi začasno omeji uresničevanje posameznih samoupravnih pravic delavcev oziroma pravic organizacije ali združenja in njenih organov.

2. Družbeno načrtovanje

21. člen

Občina na podlagi dogovorov o skupnih interesih in ciljih gospodarskega in družbenega razvoja v občini, mestu Ljubljana, regiji in republici ter na podlagi načrtov ter programov za delo in razvoj organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, sprejema svoje družbene načrte, v katerih upošteva skupaj ocenjene možnosti in pogoje za razvoj.

Družbeni načrt občine določa skupno razvojno politiko, smernice in okvire za ukrepe ekonomske politike ter za upravne in organizacijske ukrepe, s katerimi se zagotavljajo možnosti za njihovo uresničevanje.

22. člen

Občina ima kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne družbene načrte.

Sestavni del letnega družbenega načrta je splošna bilanca, ki vsebuje globalna razmerja delitve ustvarjenega dohodka za splošno in skupno potrošnjo ter pomeni instrument za uskladitev vseh oblik potrošnje.

23. člen

Družbeni načrt občine sprejme občinska skupščina.

Osnutek družbenega načrta mora občinska skupščina dati v javno razpravo delovnim ljudem v temeljnih organizacijah združenega dela ter v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

24. člen

V okviru medobčinskega sodelovanja lahko občina z eno ali več občin sprejema skupne razvojne načrte, v katerih določijo politiko razvoja teh območij oziroma posameznih dejavnosti na teh območjih.

25. člen

Delavci v organizacijah združenega dela ter delovni ljudje v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter njihovi organi so odgovorni za

uresničevanje skupnih interesov in ciljev, določenih v načrtih in programih za delo in razvoj svojih organizacij in skupnosti, kot tudi skupnih interesov in ciljev, določenih v družbenih načrtih, samoupravnih sporazumih in družbenih dogovorih, ki so jih sklenili z drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi in so v okviru svojih pravic in obveznosti dolžni ukreniti in stóriti, kar je potrebno, da bi bili ti interesi in cilji doseženi.

Občinska skupščina in njeni organi so v okviru svojih pravic in dolžnosti odgovorni, da s predpisi in ukrepi, ki jih izdajajo za uresničevanje družbenih planov, zagotovijo splošne pogoje za kar najbolj skladen in stabilen razvoj, da s temi pogoji kar najpopolneje uskladijo posebne interese in samostojno delovanje organizacij združenega dela ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti s skupnimi interesi in razvojnimi cilji občine in drugih družbenopolitičnih skupnosti, določenih v družbenih planih.

3. Sredstva občine

26. člen

Zaradi izenačevanja pogojev gospodarjenja in skladnega razvoja v občini usklajujejo delovni ljudje v republici, mestu, občini in samoupravnih interesnih skupnostih obveznosti temeljnih organizacij združenega dela, delovnih ljudi in občanov ter v mestu in občini sestavljajo splošno bilanco sredstev, iz katere so razvidne te obveznosti do vseh oblik splošne in skupne porabe.

27. člen

Za zadovoljitev splošnih družbenih potreb plačujejo delavci iz dohodka temeljne organizacije združenega dela in iz svojih osebnih dohodkov, občani pa iz svojih osebnih dohodkov, drugih dohodkov ter premoženja, davke, takse in druge dajatve, ki se zbirajo v proračunih družbenopolitičnih skupnosti.

28. člen

V okviru z zakonom določenega sistema, virov in vrst davkov, taks in drugih dajatev delovni ljudje samostojno odločajo o obsegu in načinu financiranja splošnih družbenih potreb v občini.

Obseg, višina in namen dohodkov za splošne družbene potrebe v občini se določa s proračunom občine.

29. člen

Združevanje sredstev za splošne potrebe v občini in mestu temelji na skupni oceni potreb občine in mesta v skladu z njihovimi družbenimi načrti.

Za financiranje splošnih družbenih potreb, ki so skupnega pomena za Ljubljano, se dohodki občine združujejo s samoupravnim sporazumom skladno z obsegom zadev, ki so jih občine poverile mestu, razporejajo pa se v proračunu mesta.

30. člen

Za zadovoljevanje skupnih potreb v občini združujejo delavci in drugi delovni ljudje v organizacijah združenega dela, drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, društvih in samoupravnih interesnih skupnostih sredstva s samoupravnim sporazumevanjem.

Vzporedno s samoupravnim sporazumevanjem o združevanju sredstev delovni ljudje odločajo tudi o njihovi uporabi.

31. člen

Občinska skupščina lahko za financiranje skupnih potreb razpiše javno posojilo. Javno posojilo se razpiše z odlokom, ki mora določiti namen posojila, njegovo višino in druge podatke o posojilnih pogojih.

Vpisniki javnega posojila so lahko delovni ljudje in občani, organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti ter druge organizacije in skupnosti.

32. člen

Dohodke za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb v občini razporeja občinska skupščina s proračunom. Razpored sredstev za posamezne namene mora biti usklajen s predvidenimi potrebami in predvidenimi dohodki občine.

33. člen

Predlog proračuna dotoči izvršni svet. Po opravljeni javni razpravi sprejme proračun občinska skupščina.

Če občinska skupščina ni upoštevala predlogov in pripomb javne razprave, obvesti o svojih stališčih posamezne predlagatelje. Stališče občinske skupščine mora biti obrazloženo.

34. člen

Organi in organizacije, ki jim sredstva za delo zagotavlja občina iz proračuna, so dolžni občinski skupščini predložiti svoj program dela in potrebne utemeljitve o vrsti, vsebini in obsegu nalog, o pogojih dela in drugih okoliščinah, ki so pomembne za določanje višine sredstev ter poročilo o načinu porabe teh sredstev.

35. člen

Za financiranje posameznih družbenih potreb, obveznosti in nalog, ki terjajo trajno zagotavljanje finančnih sredstev in posebne organe upravljanja, se v skladu z zakonom lahko ustanovijo skladi.

36. člen

Delovni ljudje in občani v temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih lahko dajejo pobude za ustanovitev namenskih skladov in udeležbo lastnih sredstev.

4. Gospodarske in družbene dejavnosti

37. člen

Občina usmerja razvoj gospodarskih dejavnosti, spremlja in analizira poslovanje organizacij združenega dela, ki opravljajo gospodarsko dejavnost, jih spodbuja in podpira pri ukrepih za povečanje proizvodnje in produktivnosti dela, pri uvajanju sodobne tehnologije in boljše organizacije dela ter ekonomičnosti poslovanja.

38. člen

Občina spodbuja poslovno-tehnično sodelovanje, ekonomsko in tehnično kooperacijo in integracije, skupna vlaganja in druge oblike združevanja dela in sredstev.

Občina sodeluje pri ustvarjanju pogojev za razvoj gospodarskih dejavnosti v skladu s politiko razvoja teh dejavnosti, določeno v družbenih načrtih.

39. člen

Kadar je poslovanje organizacij združenega dela, ki opravljajo gospodarsko dejavnost, nenadomestljiv pogoj za življenje in delo občanov ali za delo drugih organizacij na določenem področju, se z odlokom občinske skupščine, ki temelji na zakonu, uredi način uresničevanja posebnega družbenega interesa v teh organizacijah.

Posebni družbeni interes in način njegovega uresničevanja uveljavljajo delovni ljudje in občani s samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori v organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, v samoupravnih interesnih skupnostih in s predpisi oziroma ukrepi občinske skupščine.

40. člen

Svoje osebne in skupne potrebe po storitvah in proizvodih komunalnih gospodarskih dejavnosti zadovoljujejo delovni ljudje in občani v skladu z odlokom občinske oziroma mestne skupščine na podlagi zakona, pa tudi v okviru samoupravne interesne skupnosti določene komunalne dejavnosti, ki jo ustanovijo s samoupravnim sporazumom oziroma z družbenim dogovorom in v kateri povezujejo svoja sredstva in določajo namen uporabe teh sredstev ter uresničujejo druge skupne interese.

41. člen

Delovni ljudje in občani v občini samostojno rešujejo svoje stanovanjske potrebe ter z družbenimi dogovori, samoupravnimi sporazumi in pogodbami, po načelih vzajemnosti in solidarnosti, zagotavljajo in združujejo sredstva za ta namen ter urejajo medsebojna razmerja, pravice in obveznosti.

Svoje interese pri graditvi, uporabi in gospodarjenju s stanovanji in pri združevanju sredstev za te

namene, uresničujejo delovni ljudje v občini samostojno na zborih stanovalcev, v hišnih svetih in v samoupravnih stanovanjski skupnosti.

42. člen

Občina načrtuje in zagotavlja razvoj stanovaljske graditve; skupaj z mestom sprejema urbanistično dokumentacijo, zagotavlja smotno izkoriščanje stavbnega zemljišča in povezuje vse dejavnike, ki sodelujejo pri gradnji stanovanj.

Občinska oziroma mestna skupščina lahko z odlokom na podlagi zakona predpišeta obveznost organizacij združenega dela in drugih zavezancev, da iz dohodka izločajo in združujejo sredstva za graditev stanovanj in za pomoč delovnim ljudem z nižjimi dohodki pri graditvi in uporabi stanovanj.

Občina posveča posebno skrb stanovanjskim potrebam delovnih ljudi in občanov in družin, ki so po ustavi in zakonu deležne posebne družbene pomoči.

43. člen

Za organizirano zadovoljevanje svojih osebnih in skupnih potreb po storitvah družbenih dejavnosti na področju vzgoje in izobraževanja, kulture, telesne kulture, zdravstva, socialnega varstva, varstva otrok in drugih družbenih dejavnosti, ustanovljajo delovni ljudje in občani neposredno in po svojih organizacijah združenega dela ter po drugih organizacijah in skupnostih z delavci v organizacijah združenega dela, ki opravljajo te dejavnosti, samoupravne interesne skupnosti.

V samoupravnih interesnih skupnostih delovni ljudje in občani uresničujejo svobodno menjavo dela, enakopravno in sporazumno odločajo o opravljanju družbenih dejavnosti v skladu s skupnimi interesi, določajo politiko razvoja, združujejo sredstva za pospeševanje teh dejavnosti in opravljajo druge zadeve ali uresničujejo druge skupne interese, ki izvirajo iz narave odnosov na področjih, za katera se ustanovljajo samoupravne interesne skupnosti.

44. člen

Delovni ljudje in občani v občini skrbijo za vzgojo in varstvo otrok in v ta namen določajo politiko razvoja otroškega varstva, zagotavljajo materialna sredstva za delovanje in razvoj otroškega varstva, skrbijo za usposabljanje strokovnih delavcev za delo na področju otroškega varstva ter opravljajo druge zadeve in uresničujejo druge skupne interese na področju družbenega varstva otrok.

45. člen

Delovni ljudje in občani v občini skrbijo za vzgojo in izobraževanje mladine in za izobraževanje odraslih, določajo politiko razvoja vzgoje in izobraževanja, s sistemom štipendiranja in kreditiranja ter z drugimi načini skrbijo za izenačevanje materialnih pogojev za uresničevanje pravice do izobraževanja in opravljajo druge zadeve in uresniču-

jejo druge skupne interese, kolikor se ne uresničujejo v mestu Ljubljana ali v širši družbenopolitični skupnosti.

Občina ustanavlja osnovne šole in zagotavlja pogoje za njihovo delo.

46. člen

Delovni ljudje in občani v občini razvijajo kulturnoprosvetno dejavnost, skrbijo za ustanavljanje in delovanje kulturnoprosvetnih organizacij in društev, pospešujejo zlasti delovanje amaterske in tiste kulturno prosvetne dejavnosti, ki zajema širši krog delovnih ljudi in občanov, skrbijo za varstvo in vzdrževanje kulturnih in zgodovinskih spomenikov in spominskih obeležij ter opravljajo druge zadeve in uresničujejo druge skupne interese na področju kulture in prosvete, kolikor se ne uresničujejo v mestu Ljubljana ali v širši družbenopolitični skupnosti.

47. člen

Delovni ljudje in občani v občini skrbijo za razvoj telesnokulturne dejavnosti, zlasti v vzgojnovarstvenih zavodih, šolah, organizacijah združenega dela in v množičnih telesnokulturnih organizacijah, zagotavljajo sredstva za delo teh organizacij ter za gradnjo in vzdrževanje telesnovzgojnih objektov ter opravljajo druge zadeve in uresničujejo druge skupne interese na področju telesne kulture, kolikor se ne uresničujejo v mestu Ljubljana ali v širši družbenopolitični skupnosti.

48. člen

Delovni ljudje in občani v občini pospešujejo razvoj zdravstvene službe in skrbijo za zdravstveno varstvo prebivalstva, predvsem pa mater, otrok in mladine.

Posebno skrb posvečajo preventivnemu zdravstvenemu varstvu, odstranjevanju posledic obolenj in invalidnosti ter zagotavljajo ugodne higienske razmere za življenje in delo.

Delovnim ljudem in občanom, ki po veljavnih predpisih niso zavarovani in sami niso zmožni kriti stroškov zdravstvenega varstva, zagotavlja občina plačilo stroškov za zdravstvene storitve v skladu s svojimi predpisi.

V sodelovanju z mestom Ljubljana skrbi občina, da zdravstveni zavodi in službe na območju občine izvajajo zdravstveno varstvo, v skladu s predpisi in programom razvoja zdravstvenega varstva in tako zadovoljuje potrebe delovnih ljudi in občanov po zdravstvenem varstvu.

49. člen

Delovni ljudje in občani v občini skrbijo za socialno varnost delovnih ljudi in občanov za organizirano nudenje raznih oblik pomoči delovnim ljudem, ki so potrebni posebne družbene skrbi in varstva ter za odpravljanje vzrokov za nastanek socialnih problemov, zagotavljajo materialno osnovo službam in dejavnostim, ki zadovoljujejo socialne

potrebe delovnih ljudi in občanov ter ustvarjajo pogoje za usposobitev za delo in samostojno življenje oseb, ki so pod posebnim družbenim varstvom.

Posebno pozornost posvečajo varstvu otrok, materam in družinam vojaških, delovnih in drugih invalidov ter varstvu občanov, ki niso zmožni sami skrbeti zase, za svoje pravice in koristi.

Občanom, ki nimajo nikakršnih virov dohodkov, zagotavljajo v skladu s predpisi občinske skupščine najnujnejša sredstva za preživljanje.

50. člen

Delovni ljudje in občani v občini posvečajo posebno skrb udeležencem narodnoosvobodilne vojne in članom njihovih družin.

V skladu s predpisi občinske skupščine zagotavljajo sredstva za priznavalnine in družbeno pomoč borcem NOV in ožjim članom njihovih družin, ki nimajo zadostnih sredstev za dostojno preživljanje, zagotavljajo zdravstveno zaščito vsem tistim borcem in njihovim družinskim članom, ki tega varstva nimajo iz kakršnegakoli drugega naslova, dajejo borcem NOV družbeno pomoč za zdravljenje in rekreacijo, skrbijo za rehabilitacijo invalidov in zaposlovanje nezaposlenih borcev ter zagotavljajo pomoč otrokom padlih borcev NOV, ki niso sposobni za pridobitno delo.

5. Kadrovska politika

51. člen

Delovni ljudje in občani v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, so nosilci kadrovske politike v občini.

Delovni ljudje in občani vodijo kadrovsko politiko v skladu z načelom demokratične samoupravne kadrovske politike uresničujoč naslednje družbene cilje:

- kadrovska politika je sestavni del družbenega razvoja občine,
- kadrovska politika je neodtujljiva samoupravna pravica delovnih ljudi in občanov,
- temeljni cilj kadrovske politike je razvoj človeka kot svobodne socialistične osebnosti, ki ustrezno svojim sposobnostim in pridobljenemu znanju sodeluje pri ustvarjanju in porabi dobrin,
- delovna mesta se zasedajo z ustrezno usposobljenimi kadri.

52. člen

Za uresničitev družbenih ciljev in načel kadrovske politike delovni ljudje in občani zlasti:

- sprejemajo letne, srednjeročne in dolgoročne kadrovske programe,
- sprejemajo programe strokovnega, idejnopolitičnega, družbenoekonomskega in splošnega izobraževanja kadrov,

- določajo strukturo kadrov, ki je potrebna za dolgoročni razvoj organizacije združenega dela,
- določajo in razporejajo sredstva za izobraževanje kadrov,
- določajo merila in pogoje za kadrovanje na odgovorna delovna mesta,
- skrbijo, da so za zahtevne družbene in proizvodne funkcije izbrani delavci z zahtevanimi sposobnostmi, znanjem, družbenopolitičnimi in moralnoetičnimi kvalitetai,
- spremljajo uresničevanje kadrovske politike.

53. člen

Za uspešnejše uresničevanje kadrovske politike delovni ljudje in občani sklepajo družbene dogovore, s katerimi samoupravno urejajo in usklajujejo družbenoekonomske in druge odnose pri izvajanju kadrovske politike.

IV. LJUDSKA OBRAMBA IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

1. Ljudska obramba

54. člen

V skladu s temelji sistema obrambe socialistične federativne republike Jugoslavije, obrambnim načrtom socialistične republike Slovenije in mesta Ljubljane, občina ureja in organizira, v vojni pa vodi splošni ljudski odpor na svojem območju. V ta namen izdela in dopolnjuje obrambni načrt.

Učinkovitost splošnega ljudskega odpora se zagotavlja z vključevanjem vseh človeških in materialnih zmogljivosti in sredstev v oborožen boj in vse druge oblike odpora zoper napadalca.

Ljubljana ima enotni obrambni načrt, občina je dolžna svoj obrambni načrt izvajati v skladu z mobilizacijskim in vojnim načrtom mesta Ljubljane ter izvajati posamezne ukrepe in določena opravila s področja ljudske obrambe.

55. člen

Občina uresničuje svoje pravice in dolžnosti na področju splošnega ljudskega odpora na podlagi zvezne in republiške ustave ter v skladu z zveznimi in republiškim zakoni.

56. člen

Pri pripravah na splošni ljudski odpor občina po svojih organih in organizacijah zlasti:

- določa vojno organizacijo ter način dela občinske skupščine in njenih organov v vojni in skrbi za zagotovitev materialnih in drugih sredstev za delo občinskih organov v vojni,
- usklajuje priprave organizacij združenega dela, interesnih in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti za delo v vojnih razmerah,
- usmerja priprave družbenopolitičnih in drugih družbenih organizacij za delo v vojnih razmerah,

– spremlja izvajanje organizacijskih, kadrovskih in materialnih priprav civilne zaščite v krajevnih skupnostih, naseljih, stanovanjskih hišah, organizacijah združenega dela ter skupnostih in drugih organizacijah,

– sodeluje pri usklajevanju obrambnih priprav krajevnih skupnosti in jim nudi pomoč pri izvajanju njihovih nalog v splošnem ljudskem odporu,

– sodeluje pri izvajanju načrta obrambne vzgoje delovnih ljudi in občanov.

Ob neposredni vojni nevarnosti, v skladu z mestnim načrtom, občina izvaja ukrepe pripravljenosti in skrbi, da se ti ukrepi izvajajo na celotnem njenem območju.

57. člen

Delovni ljudje in občani neposredno sodelujejo pri oblikovanju politike in načrtov ter izvajanju priprav na splošni ljudski odpor v krajevni skupnosti in organizaciji združenega dela ali drugi temeljni organizaciji ali skupnosti, prek svojih delegacij pa v občini, mestu, republiki in federaciji.

58. člen

V krajevni skupnosti se delovni ljudje in občani neposredno organizirajo in usposablajo za splošni ljudski odpor, za varstvo in reševanje prebivalstva in materialnih dobrin pred vojnimi učinki ter za izvrševanje nalog, ki so določene z zakonom in statutom ter obrambnim načrtom občine.

V vojni krajevne skupnosti organizirajo in izvajajo splošni ljudski odpor in skrbijo ter zagotavljajo, da se v oborožen boj in druge oblike odpora vključijo vsi občani in vse materialne in druge zmogljivosti.

Naloge v splošnem ljudskem odporu določijo krajevne skupnosti v svojih statutih in obrambnih načrtih.

59. člen

Organizacije združenega dela, interesne in druge samoupravne organizacije in skupnosti izdelajo svoje obrambne načrte in izvajajo priprave za delo v vojnih razmerah, v skladu z obrambnimi načrti, ukrepi in navodili občine, mesta, republike in federacije. V vojni organizirajo proizvodnjo in storitve oziroma izvajajo drugo dejavnost po svojem obrambnem načrtu in zagotavljajo, da se v delo za oborožene sile in splošni ljudski odpor vključijo vse njihove materialne in druge zmogljivosti, napadalcu pa onemogoči njihova uporaba in izkoriščanje.

60. člen

Za izvajanje priprav na splošni ljudski odpor ustanovijo krajevne skupnosti in organizacije združenega dela ter druge organizacije in skupnosti svoje odbore za splošni ljudski odpor. Imenujejo jih najvišji organi samoupravljanja organizacij in skupnosti.

61. člen

Komisija za ljudsko obrambo občinske skupščine določa načelna stališča in skrbi za izvajanje predpisov in drugih splošnih aktov, ki jih sprejme skupščina mesta Ljubljana s področja splošnega ljudskega odpora in javne varnosti.

62. člen

Komisija za ljudsko obrambo občinske skupščine med vojno vodi splošni ljudski odpor na območju občine in odloča o vseh vprašanih iz pristojnosti občinske skupščine, če se občinska skupščina ne more sestati.

Komisija za ljudsko obrambo predloži sprejete splošne zahteve v potrditev občinski skupščini takoj, ko se ta lahko sestane.

63. člen

Upravne in strokovne zadeve s področja ljudske obrambe opravlja upravni organ skupščine mesta Ljubljane, če ni za opravljanje posameznih zadev s predpisi določena pristojnost drugih organov.

2. Družbena samozaščita

64. člen

Občinska skupščina in njeni organi v okviru svojih pravic in dolžnosti zagotavljajo pogoje za razvoj in uveljavljanje učinkovite in organizirane družbene samozaščite vrednot, ki so skupnega pomena za delovne ljudi in občane, njihove samoupravne organizacije in skupnosti.

65. člen

Medsebojni odnosi delovnih ljudi in občanov, pravice in dolžnosti državnih organov in krajevnih skupnosti, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti v zvezi z družbeno samozaščito v občini, se določajo s predpisi občinske skupščine v skladu z ustavo in zakonom.

66. člen

Družbena samozaščita obsega ukrepe, ki jih v skladu z ustavo in zakonom sprejemajo in izvajajo delovni ljudje in občani, krajevne skupnosti, organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter občinska skupščina, zaradi popolnejše zaščite ustavnega sistema, družbenega in osebnega premoženja, samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov, pravic in svoboščin, kakor tudi drugih splošno priznanih vrednot.

67. člen

Delovni ljudje in občani, temeljne organizacije združenega dela, krajevne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti, družbenopolitične organizacije, samoupravni organi in drugi organi so dolžni vsak v okviru svojih pravic in dolžnosti pri uresničevanju družbene samozaščite:

– razvijati zavest o varovanju temeljnih vrednot družbenega sistema,

– razvijati socialistične odnose, norme in oblike ravnanja pri opravljanju funkcij in izvrševanju poverjenih nalog pri upravljanju, koriščenju in razpolaganju z družbenim premoženjem,

– varovati samoupravne pravice delovnih ljudi in občanov,

– organizirati in razvijati civilno zaščito in druge oblike varovanja življenja in zdravja delovnih ljudi in občanov in zavarovanja družbene lastnine,

– preprečevati in pravočasno odkrivati kazniva dejanja, nevestno poslovanje in izvrševanje funkcij in nalog ter druge oblike družbeno škodljivih pojavov,

– organizirati organe samoupravne delavske kontrole,

– nuditi pomoč samoupravnim in drugim organom, zlasti organom, pristojnim za odkrivanje in pregon storilcev kaznivih in drugih družbeno škodljivih dejanj.

68. člen

Za uresničevanje nalog družbene samozaščite imajo delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti, organizaciji združenega dela in v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih pravico in dolžnost, da se medsebojno povezujejo, da se povezujejo z državnimi organi, katerih delovanje je povezano z uresničevanjem nalog družbene samozaščite in da solidarno z usklajeno aktivnostjo zagotavljajo učinkovit sistem družbene samozaščite.

69. člen

Pravice in dolžnosti v zvezi s samozaščito se določajo v splošnih aktih organizacij združenega dela, krajevnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti v skladu z zakonom, tem statutom in drugimi samoupravnimi akti.

Organizacije združenega dela, krajevne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti so dolžne s svojimi splošnimi akti predvideti vsebino in način organiziranja in izvajanja samozaščite, zlasti pa: zaščito človeka in premoženja, zaščito svobodnega družbenega dela, ukrepe za primer požara in elementarnih nezgod, zaščito pred sovražno aktivnostjo, hranjenje dokumentov in tajnih podatkov, vire sredstev in financiranje samozaščite, pravice in dolžnosti delavcev in drugih delovnih ljudi v organizacijah združenega dela, organov upravljanja, vodilnih delavcev in strokovnih služb, kakor tudi splošno odgovornost za priprave in izvajanje ukrepov družbene samozaščite.

70. člen

Delovni ljudje v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela ustanovijo posebne organe delavske kontrole, ki nadzorujejo izvrševanje splošnih aktov samoupravljanja, uveljavljanje pravic in dolžnosti delavcev v združenem delu, izvajanje sklepov organov samoupravljanja, uporabo sredstev, poslovanje ter finančno in materialno stanje organizacije združenega dela.

71. člen

Način ustanovitve organa delavske kontrole, njegove pravice in dolžnosti do organov upravljanja in samoupravljanja se urejajo s samoupravnimi sporazumi, statuti in pravilniki.

V. URESNIČEVANJE SAMOUPRAVNIH PRAVIC V OBČINI

1. Oblike družbenega samoupravljanja

72. člen

Delavci, drugi delovni ljudje in občani opravljajo funkcije oblasti in druge družbene zadeve z odločanjem v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih ter v drugih temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah, po delegatih v organih upravljanja organizacij združenega dela in drugih skupnosti in organizacij, s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem in po delegatih v občinski skupščini in njenih organih ter v skupščinah širših družbenopolitičnih skupnosti.

73. člen

Delavci in drugi delovni ljudje samoupravno organizirani v organizaciji združenega dela oziroma drugi samoupravni organizaciji in skupnosti odločajo in upravljajo družbene zadeve ter usklajujejo skupne interese:

– na zborih delovnih ljudi, z referendumom in v javnih razpravah,

– po delegatih v organih upravljanja in na drug način, določen s statutom in samoupravnim sporazumom organizacije združenega dela oziroma druge samoupravne organizacije in skupnosti,

– po delegatih v občinski skupščini, skupščini mesta Ljubljane in skupščinah širših družbenopolitičnih skupnosti, v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti in v samoupravnih organih organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena,

– s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem,

– prek raznih združenj organizacij združenega dela,

– prek sindikatov in drugih družbenopolitičnih organizacij,

– v drugih oblikah na način določen z ustavo, s tem statutom in statutom mesta Ljubljana.

74. člen

Delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti odločajo in upravljajo družbene zadeve in usklajujejo skupne interese:

– na zborih delovnih ljudi in občanov, z referendumom in v javnih razpravah,

– v organih upravljanja krajevne skupnosti in drugih oblikah, določenih s statutom krajevne skupnosti,

– po delegatih v občinski skupščini, skupščini mesta Ljubljane, skupščinah širših družbenopolitičnih skupnosti socialistične republike Slovenije, v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti in v samoupravnih organih organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena,

– s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem,

– v skupnostih potrošnikov oziroma uporabnikov določenih dobrin in storitev,

– na zborih stanovalcev in v hišnih svetih,

– v krajevnih organizacijah SZDL in drugih družbenopolitičnih organizacijah in društvih,

– v drugih oblikah, na način, določen z ustavo, s tem statutom in statutom mesta Ljubljana.

75. člen

Delovni ljudje in občani samoupravno organizirani v samoupravnih interesnih skupnostih sodelujejo v upravljanju družbenih zadev in odločanju o vprašanih skupnega interesa ter uresničujejo samoupravne pravice:

– v skupščini interesne skupnosti in v drugih oblikah, ki jih določata statut in samoupravni sporazum samoupravne interesne skupnosti,

– s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem,

– s sodelovanjem pri obravnavi in odločanju v zadevah iz pristojnosti občinske skupščine, ki jih določa statut,

– prek drugih oblik v skladu z ustavo, s tem statutom in statutom mesta Ljubljana.

Zbori delovnih ljudi in občanov

76. člen

Delavci, drugi delovni ljudje in občani na svojih zborih v organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih skupnostih in organizacijah:

– obravnavajo vprašanja, ki so pomembna za te organizacije in skupnosti, kakor tudi vprašanja, ki so širšega družbenega pomena in dajejo pobude, predloge in mnenja za reševanje teh vprašanj,

– obravnavajo poročila in predloge svojih organov samoupravljanja,

– obravnavajo poročila in predloge delegacij in delegatov v občinski skupščini, skupščini mesta Ljubljane in skupščinah širših družbenopolitičnih skupnosti ter o njih odločajo, oziroma dajejo mnenja in predloge,

– predlagajo občinski skupščini in skupščini mesta Ljubljane ter njihovim organom ukrepe za izvrševanje zadev iz njihove pristojnosti,

– predlagajo ukrepe in dajejo druge predloge

organizacijam združenega dela, krajevnim in samoupravnim interesnim skupnostim,

– opravljajo nadzor nad delom občinske skupščine in njenih organov ter nosilec javnih funkcij, organizacij združenega dela oziroma drugih skupnosti in organizacij, zlasti če gre za opravljanje dejavnosti posebnega družbenega pomena,

– samostojno odločajo o zadevah, ki jih določa statut organizacije združenega dela, druge samoupravne organizacije ali skupnosti oziroma krajevne skupnosti.

Zbori delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih samostojno odločajo poleg zadev, navedenih v prejšnjem odstavku, še o:

– ustanovitvi krajevne skupnosti ali združitvi z drugo krajevno skupnostjo,

– volitvah in razrešitvah organov krajevne skupnosti, če je tako določeno v statutu krajevne skupnosti.

77. člen

Zbori delovnih ljudi in občanov obvezno razpravljajo o vseh vprašanih, za katera je v tem statutu določeno, da jih občinska skupščina daje v javno razpravo.

78. člen

Statuti organizacij združenega dela ter drugih organizacij in skupnosti oziroma statuti krajevnih skupnosti določajo način sklica in postopek za delo zborov delovnih ljudi in občanov.

Referendum

79. člen

Delovni ljudje in občani v organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, kakor tudi v občini, z referendumom odločajo neposredno o vprašanih, ki imajo pomen za delovne ljudi in občane v teh organizacijah in skupnostih.

S statutom organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, se določijo vprašanja, o katerih se v teh organizacijah in skupnostih obvezno odloča z referendumom, organe in postopek za izvedbo referenduma.

80. člen

Občinska skupščina obvezno razpiše referendum za uvedbo samoprispevka in v drugih z zakonom določenih primerih. Referendum se lahko razpiše tudi kadar tako sklene občinska skupščina, da se delovni ljudje in občani vnaprej izrečejo o predlogu odloka ali drugega akta, da potrdijo že sprejet odlok ali drug akt ali da neposredno odločijo o posameznem vprašanju, ki ima splošen pomen. Odločitev, sprejeta na referendumu, je obvezna.

81. člen

Občinska skupščina mora razpisati referendum, kadar ga za določeno vprašanje zahteva večina zborov delovnih ljudi in občanov v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

82. člen

Pobudo za razpis referenduma v občini lahko podajo:

– organizacija združenega dela, krajevna skupnost, samoupravna interesna skupnost v občini, družbenopolitične organizacije, društva in združenja delovnih ljudi in občanov.

Zbor občinske skupščine, v katerega delovno področje spada vprašanje, za katero je podana pobuda za razpis referenduma, mora v roku 30 dni obravnavati pobudo, se o njej odločiti ter o svojem sklepu obvestiti pobudnika.

83. člen

Referendum v občini vodi komisija za izvedbo referenduma, ki jo imenuje občinska skupščina.

84. člen

Glede ostalih vprašanj v zvezi z referendumom veljajo določbe zakona o referendumu.

Javne razprave

85. člen

Z javno razpravo o najvažnejših vprašanjih pomembnih za politični, gospodarski, družbeni, kulturni ali socialni razvoj se zagotavlja neposredna in aktivna udeležba delovnih ljudi in občanov ter uresničevanje njihovega odločujočega vpliva v postopku priprav in sprejema odločitev o vprašanjih, ki imajo skupen ali splošen pomen.

86. člen

V javni razpravi sodelujejo: organizacije združenega dela in njihova združenja, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti, družbenopolitične organizacije in društva, občinska skupščina in njeni organi, kakor tudi druge zainteresirane samoupravne organizacije in skupnosti ter delovni ljudje in občani kot posamezniki.

87. člen

Občinska skupščina mora dati pred sprejetjem v javno razpravo osnutke:

- sprememb in dopolnitev statuta občine,
- družbenih načrtov in proračuna občine,
- predpisov, ki nalagajo delovnim ljudem in občanom nove oziroma izredne materialne obveznosti,
- razpisa občinskega posojila,
- osnutke drugih predpisov oziroma aktov, za katere to določa zakon.

88. člen

Vprašanja, ki so predmet javne razprave, se obravnavajo: na zborih delovnih ljudi in občanov, v samoupravnih organih, v delegacijah in konferencah delegacij, na javnih tribunah, zborih potrošnikov in uporabnikov komunalnih in drugih storitev, v družbenopolitičnih organizacijah in društvih, v zborih in organih občinske skupščine, v združenjih organizacij združenega dela ter na druge načine, predvidene s statuti organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti.

89. člen

Predlagatelj oziroma organ, ki odloča o vprašanju, ki je dano v javno razpravo, je dolžan:

- osnutek akta ali gradiva javno objaviti oziroma zagotoviti, da se delovni ljudje in občani z njim pravočasno seznanijo,
- predlog obrazložiti in navesti družbene, ekonomske in druge razloge za njegov sprejem,
- določiti primeren rok za javno razpravo,
- zagotoviti zbiranje vseh mnenj iz javne razprave,
- zagotoviti strokovno obdelavo mnenj, stališč in predlogov,
- skrbeti, da se akt pred zaključkom javne razprave ne sprejme,
- ob sprejemu akta obravnavati mnenja, stališča in predloge iz javne razprave in se o njih opredeliti,
- na primeren način obvestiti udeležence javne razprave o stališčih, ki jih je zavzel o predlogih iz razprave.

90. člen

Pred pomembnimi odločitvami se lahko izvede tudi anketa ali na drug način ugotavlja javno mnenje. O izvedbi ankete ali druge oblike ugotavljanja javnega mnenja sprejme občinska skupščina poseben akt, s katerim opredeli namen in način ter druga vprašanja v zvezi z izvedbo ankete ali druge oblike ugotavljanja javnega mnenja.

2. Družbeni dogovori in samoupravni sporazumi

91. člen

Delavci in drugi delovni ljudje s samoupravnim sporazumom in družbenim dogovorom samoupravno urejajo medsebojna razmerja, usklajujejo interese in urejajo odnose širšega družbenega pomena.

92. člen

S samoupravnim sporazumom delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih

samoupravnih organizacijah in skupnostih v mejah svojih samoupravnih pravic; usklajujejo svoje interese v družbeni delitvi dela in družbeni reprodukciji, združujejo delo in sredstva in urejajo medsebojna razmerja v zvezi z združevanjem dela in sredstev; ustanovljajo delovne in druge organizacije združenega dela, banke, poslovne in druge skupnosti; določajo osnove in merila za razporejanje dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke; določajo medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti ter ukrepe za njihovo uresničevanje in urejajo druga razmerja skupnega pomena.

Samoupravni sporazum sklenejo v imenu udeležencev sporazuma njihovi pooblašteni organi.

Samoupravni sporazum, ki se nanaša na uresničevanje neodtujljivih pravic delavcev, je v temeljni organizaciji združenega dela oziroma v drugi samoupravni organizaciji ali skupnosti sprejet, če se z njim strinja večina delavcev oziroma delovnih ljudi organizacije oziroma skupnosti.

93. člen

Sindikata ima pravico dati pobudo in predloge za sklepanje samoupravnih sporazumov in lahko začne postopek za ponovno obravnavanje že sklenjenega samoupravnega sporazuma, če meni, da se z njim kršijo samoupravne pravice delavcev in družbeno-ekonomski odnosi, ki jih določa ustava.

V postopku za sklenitev samoupravnega sporazuma, s katerim se urejajo medsebojna razmerja delavcev pri delu ali določajo osnove in merila za razporejanje dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke, sodeluje in sporazum podpiše sindikalna organizacija, ki jo določa statut sindikata. Če sindikalna organizacija ne podpiše samoupravnega sporazuma, ima organizacija združenega dela pravico tak samoupravni sporazum uporabljati, sindikalna organizacija pa lahko začne spor pred sodiščem združenega dela.

94. člen

Organizacija združenega dela in druga samoupravna organizacija in skupnost, ki meni, da so s samoupravnim sporazumom drugih organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti prizadete njene pravice ali interesi, ki temeljijo na zakonu, lahko začne postopek za ponovno obravnavanje samoupravnega sporazuma.

95. člen

Z družbenim dogovorom organizacije združenega dela, zbornice in druga splošna združenja, samoupravne interesne skupnosti, druge samoupravne organizacije in skupnosti, organi družbenopolitične skupnosti, sindikati in druge družbenopolitične in družbene organizacije zagotavljajo in usklajujejo samoupravno urejanje družbeno-ekonomskih in drugih odnosov, ki so širšega skupnega pomena za udeležence dogovora ali splošnega družbenega pomena.

V imenu udeležencev sklenejo družbeni dogovor njihovi pooblašteni organi.

96. člen

Skupščina družbenopolitične skupnosti spodbuja samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje in lahko predpiše, da so posamezne samoupravne organizacije in skupnosti dolžne opraviti postopek za samoupravno sporazumevanje oziroma družbeno dogovarjanje.

3. Družbeno varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine

97. člen

V občini Ljubljana Vič-Rudnik uresničujejo družbeno varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine:

- občinska skupščina in njej odgovorni organi,
- družbeni pravobranilec samoupravljanja,
- samoupravni sodni organi,
- postaja milice,
- uprava javne varnosti,
- občinsko javno tožilstvo,
- občinsko sodišče,
- sodnik za prekrške,
- javni pravobranilec.

Oblike in način uresničevanja družbenega varstva samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine določata ustava in zakon.

98. člen

Če nastanejo v organizaciji združenega dela ali drugi samoupravni organizaciji oziroma skupnosti bistvene motnje v samoupravnih odnosih ali se huje prizadeti družbeni interesi ali če organizacija oziroma skupnost ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti, ima občinska skupščina, pod pogoji in v postopku, kot to določa zakon pravico:

- razpustiti delavski svet oziroma drug ustrezen organ upravljanja organizacije združenega dela in razpisati volitve članov v ta organ,
- razpustiti izvršilne organe in odstaviti poslovodne organe in delavce na vodilnih delovnih mestih v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih,
- imenovatičasne organe z zakonom določenimi pravicami in dolžnostmi,
- časasno omejiti uresničevanje določenih samoupravnih pravic delovnih ljudi in organov upravljanja ter uveljaviti druge z zakonom določene ukrepe,
- zadržati izvršitev sklepov, drugih aktov in dejanj, s katerimi bi bile kršene samoupravne pravice delovnih ljudi in prizadeta družbena lastnina.

99. člen

Občinski družbeni pravobranilec samoupravljanja, kot samostojni organ občine, ukrepa in vlaga

pravna sredstva in izvršuje druge, z zakonom določene pravice in dolžnosti pri uresničevanju družbenega varstva samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine.

Občinski družbeni pravobranilec samoupravljanja začne pred občinsko skupščino, pred ustavnim sodiščem ali pred sodišči in samoupravnimi sodnimi organi postopek za varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine, kakor tudi postopek, da se razglasijo za nične akti, sklepi in dejanja, s katerimi sta prizadeta samoupravljanje in družbena lastnina.

Občinski družbeni pravobranilec samoupravljanja začne postopek za varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine na lastno pobudo ali na pobudo delavcev, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, sindikalne organizacije in drugih družbenopolitičnih organizacij, državnih organov in občanov.

Državni organi in organi samoupravljanja so dolžni dati občinskemu družbenemu pravobranilcu samoupravljanja na njegovo zahtevo podatke in informacije, ki so mu potrebni za opravljanje njegove funkcije.

100. člen

Samoupravna sodišča varujejo s svojimi odločitvami svoboščine in pravice občanov, samoupravni položaj delovnih ljudi in samoupravnih organizacij ter skupnosti in zagotavljajo ustavnost in zakonitost.

101. člen

Samoupravna sodišča se ustanavljajo kot sodišča združenega dela, poravnalni sveti, arbitraže, razsodišča in v drugih oblikah izvajanja samoupravne sodne funkcije.

Samoupravna sodišča se ustanavljajo s samoupravnim aktom ali s sporazumom strank, v skladu z ustavo in zakonom.

Akt o ustanovitvi samoupravnega sodišča določi, v skladu z zakonom, pristojnost, sestavo in organizacijo tega organa ter postopek pred sodiščem.

102. člen

Postaja milice v občini varuje življenje in osebno varnost ljudi in premoženja, preprečuje kazniva dejanja, odkriva kazniva dejanja ter odkriva in prijema storilce kaznivih dejanj, opravlja določene zadeve s področja varovanja z ustavo določenega reda, vzdržuje javni red in mir, nadzoruje in ureja promet na javnih cestah, pomaga odpravljati posledice elementarnih in drugih hudih nesreč, sodeluje s pristojnimi upravnimi organi v zadevah, ki spadajo v delovno področje postaje, predlaga uvedbo postopka o prekršku in opravlja druge zadeve, ki jih določajo zakon in drugi predpisi.

103. člen

V skladu z ustavo in zakonom so v statutu mesta Ljubljana določene pravice in dolžnosti občinskega javnega tožilstva, občinskega sodišča, sodnika za prekrške in javnega pravobranilca pri uresničevanju družbenega varstva samoupravnih pravic in družbene lastnine.

VI. DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE

104. člen

Družbenopolitične organizacije se v skladu s svojo vlogo in nalogami v razmerju do občinske skupščine in njenih organov, organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti vključujejo kot aktivne družbenopolitične sile v dogajanja v družbenem in gospodarskem življenju v občini.

105. člen

Zveza komunistov, kot organizirana vodilna in idejno-politična sila delavskega razreda in vseh delovnih ljudi in občanov je glavni pobudnik in nosilec politične dejavnosti pri oblikovanju in nadaljnjem razvoju socialističnih samoupravnih družbenih odnosov, za krepitev socialistične družbene in demokratične zavesti in za varstvo ter nadaljnji razvoj socialistične revolucije.

Na tej podlagi je Zveza komunistov idejno usmerjevalni faktor novih družbenih odnosov, ustvarjajoč široko iniciativnost vseh delovnih ljudi in občanov pri reševanju družbenopolitičnih vprašanj ter je tako bistven dejavnik notranjega življenja in funkcioniranja samoupravnih organov in institucij v samoupravnem družbenopolitičnem sistemu.

106. člen

V socialistični zvezi delovnega ljudstva Slovenije kot prostovoljni in demokratični zvezi delovnih ljudi in občanov ter vseh organiziranih socialističnih sil z Zvezo komunistov, kot vodilno idejno in politično silo, delovni ljudje in občani kot posamezniki in organizirani v družbenopolitičnih organizacijah, uresničujejo politično in akcijsko enotnost socialističnih sil ter v ta namen: obravnavajo vsa družbena vprašanja, zavzemajo stališča in dajejo politične pobude na vseh področjih družbenega življenja, določajo skupne programe družbene dejavnosti in skupna družbena merila za volitve delegacij in delegatov ter zagotavljajo demokratično predlaganje in določanje kandidatov za člane delegacij in za delegate ter za samoupravne, javne in druge družbene funkcije, obravnavajo splošna vprašanja kadrovske politike in vzgoje kadrov ter določajo merila za izbiranje kadrov, opravljajo družbeno nadzorstvo in presojujejo delo organov oblasti in samoupravljanja, zagotavljajo obveščanje delov-

nih ljudi in občanov in vpliv na javno komuniciranje, se borijo za humane, socialistične demokratične odnose in odpravljajo pojave, ki takim odnosom škodujejo.

107. člen

V sindikatu kot najširši organizaciji delavskega razreda se delavci borijo za uresničevanje svojega ustavnega položaja v združenem delu v vsem družbenem življenju, zavzemajo se za svoje usposabljanje v ta namen, za demokratično predlaganje in določanje kandidatov za delegacije, delegate in za organe v združenem delu in v družbenopolitični skupnosti, za varstvo pravic, življenjskega standarda in socialne vrnosti delavcev.

Sindikati daje pobude in sodeluje pri samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju in daje predloge, ki se nanašajo na družbeni in materialni položaj delavskega razreda.

108. člen

V organizaciji Zveze združenj borcev NOV, kot prostovoljni organizaciji udeležencev NOB, delovni ljudje in občani v skladu s programom Zveze komunistov in Socialistične zveze delovnega ljudstva razvijajo tradicije NOB in jih prenašajo na mlade generacije, prizadevajo si za napredek socialističnih in samoupravnih odnosov, krepitev enakopravnosti, bratstva in enotnosti med narodi in narodnostmi, medčloveških humanih odnosov in solidarnost. Zavzemajo se za urejanje socialnih, stanovaljskih, zdravstvenih in drugih vprašanj udeležencev NOB in njihovih družinskih članov, dajejo pobude in predloge skupščinam družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnosti za reševanje vprašanj s tega področja.

109. člen

Mladi delovni ljudje in občani, organizirani v Zvezi mladine se vključujejo v družbenopolitično življenje v občini, organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in krajevnih skupnostih, obravnavajo vprašanja, ki zadevajo položaj mladih, usklajujejo mnenja in dajejo pobude in predloge o vprašanjih, za katera so mladi še posebej zainteresirani.

110. člen

Občani in delovni ljudje se združujejo tudi v drugih družbenih organizacijah, združenjih in društvih, glede na svoje interese in potrebe, delujejo po svojih statutih in programu Socialistične zveze in se prek nje vključujejo v družbenopolitično življenje v občini.

111. člen

Na pobudo organizacij Zveze komunistov, Socialistične zveze, sindikata in drugih zainteresiranih družbenopolitičnih organizacij lahko občinska

skupščina in njeni organi organizirajo skupne sestance ali posvetovanja delegacij organizacij združenega dela, delegacij krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti zaradi obravnavanja določenih vprašanj, za katera so te zainteresirane.

112. člen

Občinska skupščina in njeni organi sodelujejo z družbenopolitičnimi organizacijami zlasti pri organiziranju javnih razprav, ob pripravi družbenih dogovorov, ob volitvah delegacij, pri organiziranju konferenc delegacij, ob izvajanju družbene zaščite samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov ter družbene lastnine, na področju družbene samozaščite in ob vseh pomembnejših vprašanjih družbenega življenja v občini.

113. člen

Občinska skupščina in njeni organi so dolžni obravnavati mnenja in predloge, ki jih delovni ljudje in občani podajo na konferencah, javnih tribunah, v sekcijah in drugih oblikah delovanja družbenopolitičnih organizacij.

114. člen

Občinska skupščina in njeni organi seznanjajo družbenopolitične organizacije s svojim delovanjem tudi tako, da jim pošiljajo gradiva, poročila, analize in druge informacije o pomembnejših vprašanjih.

115. člen

Delegacije v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih so dolžne ob sprejemanju svojih stališč in odločanju o posameznih vprašanjih v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti, v samoupravnih organih v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in samoupravnih interesnih skupnostih obravnavati mnenja, predloge in pobude delovnih ljudi in občanov, organiziranih v družbenopolitičnih organizacijah.

VII. KRAJEVNA SKUPNOST

116. člen

Krajevna skupnost je temeljna samoupravna skupnost, v kateri se na samoupraven način organizirajo delovni ljudje in občani, ki živijo ali delajo na določenem območju. S samoupravnim sporazumevanjem in na druge načine se povezujejo s temeljnimi organizacijami združenega dela, samoupravnimi interesnimi skupnostmi, krajevnimi skupnostmi in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi, ki so zainteresirane za sodelovanje in so dolžne sodelovati pri zadovoljevanju določenih skupnih interesov, potreb in nalog delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti ter

delovni ljudje, združeni v družbenopolitičnih organizacijah in društvih. Delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti, v sodelovanju z drugimi samoupravnimi skupnostmi in organizacijami, neposredno zadovoljujejo svoje določene osebne in skupne potrebe, odločajo o uresničevanju svojih skupnih interesov, sodelujejo pri odločanju o vprašanih skupnega pomena v občini, mestu Ljubljana in v širših družbenopolitičnih skupnostih.

117. člen

Svoje skupne potrebe in interese delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti zadovoljujejo in uresničujejo na svojih zborih in samoupravnih organih, v krajevnih organizacijah Socialistične zveze delovnega ljudstva in drugih družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, v društvih, v skupnostih potrošnikov in uporabnikov določenih dobrin in storitev, na zborih stanovalcev, v hišnih svetih in v stanovanjskih skupnostih, z referendumom, s samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori, v delegacijah in po delegatih v organizacijah združenega dela, ki opravljajo dejavnosti ali zadeve posebnega družbenega interesa v samoupravnih interesnih skupnostih in v občini ter širših družbenopolitičnih skupnostih. Izvrševanje določenih skupnih potreb in interesov delovni ljudje in občani poverjajo organom in delovnim telesom krajevne skupnosti.

118. člen

Krajevna skupnost se ustanovi v naselju, delu mesta, za več naselij ali sosesk, ki so med seboj gospodarsko, urbanistično, komunalno in kulturno povezana in kjer so podani še drugi pogoji, ki zagotavljajo možnosti za uresničevanje skupnih interesov delovnih ljudi in občanov.

Delovni ljudje in občani posameznega naselja, dela mesta, več naselij ali sosesk ustanovijo krajevno skupnost, se združijo z drugo krajevno skupnostjo, ali del priključijo k drugi krajevni skupnosti na podlagi razprave, sprejetih stališč in dogovora v organizaciji Socialistične zveze delovnega ljudstva.

119. člen

Pobudo za ustanovitev, združitve krajevnih skupnosti ali priključitev dela krajevne skupnosti k drugi krajevni skupnosti lahko dajo:

- krajevna organizacija Socialistične zveze delovnega ljudstva,
- 50 delovnih ljudi in občanov, ki živijo ali delajo na območju, za katero se predlaga ustanovitev, združitve ali priključitev dela krajevne skupnosti drugi krajevni skupnosti oziroma 5 % delovnih ljudi in občanov, ki živijo ali delajo na območju, za katero se predlaga združitve ali priključitev.

Pobudo za združitve dveh ali več krajevnih skupnosti ali priključitev dela krajevne skupnosti drugi krajevni skupnosti morajo podati delovni

ljudje in občani z območja vsake krajevne skupnosti, ki se želi združiti, pobudo za priključitev k drugi krajevni skupnosti pa morajo podpreti tudi delovni ljudje in občani iz tiste krajevne skupnosti, h kateri se namerava priključiti del območja druge krajevne skupnosti.

Krajevna organizacija Socialistične zveze delovnega ljudstva mora o pobudi za ustanovitev, združitve krajevnih skupnosti ali priključitev dela krajevne skupnosti k drugi krajevni skupnosti uvesti na teh območjih javno razpravo.

120. člen

O ustanovitvi ali združitvi krajevnih skupnosti odločajo zbori delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti. Zbori delovnih ljudi in občanov veljavno sklepajo o ustanovitvi ali združitvi z drugo krajevno skupnostjo, če je na njih navzočih vsaj 5 % (varianta 10 %) delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti oziroma na območju, za katero je zbor sklican.

Sklep o ustanovitvi ali združitvi z drugo krajevno skupnostjo sprejmejo zbori z večino glasov navzočih delovnih ljudi in občanov. Če o statusnih spremembah krajevne skupnosti sklepa več zborov delovnih ljudi in občanov, morajo vsi zbori sprejeti sklep v enakem besedilu.

121. člen

Zbor delovnih ljudi in občanov, ki sklepajo o ustanovitvi krajevne skupnosti, skliče predsednik krajevne organizacije Socialistične zveze delovnega ljudstva.

122. člen

Krajevna skupnost je pravna oseba.

123. člen

Krajevna skupnost ima svoj statut.

Osnutek statuta pripravi izvršni organ krajevne skupnosti in ga predloži krajevni organizaciji SZDL, da organizira in izvede javno razpravo o osnutku statuta krajevne skupnosti.

Po zaključku javne razprave izvršni organ krajevne skupnosti na podlagi pripomb, stališč in mnenj, danih v javni razpravi, sestavi predlog statuta.

Statut sprejme samoupravni organ krajevne skupnosti. Statut krajevne skupnosti je sprejet, če je zanj glasovalo najmanj 2/3 delegatov v samoupravnem organu krajevne skupnosti.

Variantna k/4. odstavku 123. člena:

Statut sprejmejo delovni ljudje in občani na svojih zborih z večino glasov navzočih delovnih ljudi in občanov.

Zbor veljavno sklepa, če je navzočih vsaj 5 % (10 %) delovnih ljudi in občanov z območja, za katero je zbor sklican.

124. člen

Statut krajevne skupnosti podrobneje določa: – pravice in dolžnosti krajevne skupnosti ter način njihovega uresničevanja,

– naloge in način dela organov krajevne skupnosti,

– način urejanja odnosov z organizacijami združenega dela in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi,

– način oblikovanja in sprejemanja programov in planov razvoja krajevne skupnosti,

– oblike in nosilce samoupravnega sporazumevanja,

– način zagotavljanja javnosti dela in obveščanja,

– način zbiranja in odločanja o uporabi sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb v krajevni skupnosti v skladu s programi razvoja krajevnih skupnosti,

– vprašanja, o katerih delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti odločajo na referendumu,

– druga temelja vprašanja, ki so pomembna za delovanje krajevne skupnosti in življenje delovnih ljudi in občanov v njej.

125. člen

Delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti odločajo o vsebini in načinu zadovoljevanja ter solidarnega uresničevanja svojih določenih skupnih potreb, interesov in nalog na področju medsebojnih odnosov v naselju, gospodarjenja s prostorom, urbanističnega programiranja in urejanja naselij, otroškega in socialnega varstva, zdravstvenega varstva, vzgoje in izobraževanja, prosvete in kulture, telesne kulture ter rekreacije, varstva kulturnih ter zgodovinskih spomenikov, stanovanjske politike in upravljanja stanovanj, komunalnih in drugih dejavnosti za neposredno zadovoljevanje njihovih potreb ter potreb družin in gospodinjestev, varstva interesov potrošnikov in uporabnikov, organizacije ljudske obrambe in družbene samozaščite, varstva naravnega okolja, upravljanja družbenega premoženja, javnega obveščanja ter drugih področij skupnega življenja in dela.

Skupne potrebe, interese in naloge na posameznih področjih skupnega življenja in dela opredeljujejo delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti s statutom te skupnosti.

126. člen

Delovni ljudje v krajevni skupnosti sprejemajo programe in načrte razvoja krajevne skupnosti, s katerimi določijo tudi način združevanja in uporabe sredstev in dela za uresničevanje posameznih skupnih nalog.

127. člen

Za zadovoljevanje in uresničevanje določenih skupnih potreb, interesov in nalog delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti s samoupravnim sporazumom in družbenim dogovorom na podlagi programa in plana razvoja krajevne skupnosti ter v skladu s statutom te skupnosti oziroma občine, združujejo svoja sredstva z delom dohodka, ki ga za zadovoljevanje skupnih potreb v krajevni skup-

nosti namenijo delavci temeljnih organizacij združenega dela z območja krajevne skupnosti in temeljne organizacije združenega dela, katerih delavci živijo na območju te krajevne skupnosti, s sredstvi, ki se na podlagi družbenega plana občine, programov in planov samoupravnih interesnih skupnosti in organizacij združenega dela določijo za uresničevanje programa krajevne skupnosti in za zadovoljevanje komunalnih, socialnih in drugih potreb delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti, z delom davkov, taks in drugih dajatev, zbranih na območju krajevne skupnosti, ki jih občina odstopi krajevni skupnosti za uresničevanje njenih nalog v skladu z načrti in programi razvoja krajevne skupnosti, občine in mesta, z dopolnilnimi sredstvi iz proračuna občine, s prostovoljno združenimi sredstvi družbenopolitičnih in družbenih organizacij, združenj in društev v krajevni skupnosti in z drugimi sredstvi.

Delovni ljudje in občani tudi sami prispevajo določena sredstva s samopriskevkom ali na drug način.

Delovni ljudje in občani odločajo o programu uporabe sredstev prispevka za uporabo mestnega zemljišča.

128. člen

Občinska skupščina vsako leto določi višino sredstev od dohodka od davkov, taks in drugih dajatev, ki jih odstopa krajevnim skupnostim za uresničevanje njihovih nalog in funkcionalno dejavnost krajevnih skupnosti.

Občinska skupščina določi merila za udeležbo posamezne krajevne skupnosti na sredstvih, namenjenih za funkcionalno dejavnost krajevnih skupnosti, upoštevajoč območje ter število delovnih ljudi in občanov.

129. člen

Na dopolnilnih sredstvih občinskega proračuna so lahko udeležene krajevne skupnosti, v katerih samopriskevki, del dohodka temeljnih organizacij združenega dela in drugi dohodki ne zadostujejo za financiranje njihovih nalog, določenih v delovnih programih, ki so usklajeni s programi občine in mesta.

130. člen

Krajevna skupnost razpolaga s svojimi sredstvi samostojno in jih razporeja s finančnim načrtom v skladu s svojim delovnim programom.

Namenska sredstva se razporejajo za namene, za katere so bila dana.

Predlog delovnega programa in finančnega načrta krajevne skupnosti obravnavajo delovni ljudje in občani na svojih zborih, sprejme pa ga organ samoupravljanja v krajevni skupnosti.

131. člen

Krajevne skupnosti lahko združujejo svoja sredstva, razen sredstev, ki se namensko zbirajo v krajevni skupnosti v namenskem skladu.

Sklad ustanovijo s samoupravnim sporazumom krajevne skupnosti.

S sredstvi sklada razpolaga zbor delegatov krajevnih skupnosti.

Sredstva se delijo po merilih, ki jih sprejme zbor delegatov krajevnih skupnosti.

132. člen

Zaradi ustvarjanja in zagotavljanja materialnih in drugih pogojev za svoje življenje in delo se lahko delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti neposredno povezujejo v skupnosti, v katerih na samoupravni podlagi usklajujejo in uresničujejo interese skupnega pomena.

S samoupravnim sporazumom se lahko več krajevnih skupnosti dogovori tudi za oblikovanje lastnih skupnih služb ter določi organe za usmerjanje in nadzor nad delom teh služb.

Krajevne skupnosti lahko oblikujejo tudi posamezne skupne organe za opravljanje stalnih ali občasnih nalog.

VIII. SKUPŠČINSKI SISTEM

133. člen

Zaradi neposrednega uresničevanja svojih pravic, dolžnosti in odgovornosti in organizirane udeležbe pri opravljanju funkcij skupščin družbenopolitičnih skupnosti oblikujejo delovni ljudje in občani v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter družbenopolitičnih organizacijah svoje delegacije.

134. člen

V temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih oblikujejo delegacije:

1. Delovni ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela in v delovnih skupnostih, ki opravljajo zadeve skupnega pomena za več temeljnih organizacij združenega dela;

2. delovni ljudje, ki delajo v kmetijstvu, obrti in v podobnih dejavnostih z delovnimi sredstvi, na katerih je lastninska pravica, skupaj z delavci, s katerimi združujejo svoje delo in delovna sredstva, organizirani v skupnosti in druge z zakonom določene oblike združevanja;

3. delovni ljudje v delovnih skupnostih državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev ter v drugih delovnih skupnostih, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela, kot tudi aktivne vojaške osebe in civilne osebe v službi v oboroženih silah SFRJ, na način, določen z ustavo in zakonom;

4. delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih.

Pri oblikovanju delegacij v organizacijah združenega dela na področju izobraževanja sodelujejo študentje in učenci srednjih šol pod pogoji in na način, ki jih določa zakon.

Delegacije oblikujejo tudi delovni ljudje, ki trajno delajo v delu temeljne organizacije združenega dela, ki ni na območju občine, na katerem je sedež te organizacije.

V temeljni organizaciji združenega dela oziroma delovni skupnosti z majhnim številom delovnih ljudi, opravljajo funkcijo delegacije vsi delovni ljudje.

V družbenopolitičnih organizacijah opravljajo funkcijo delegacij njihova izvoljena telesa, določena z njihovimi statuti oziroma z drugimi sklepi.

Dve ali več delovnih skupnosti državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev ter drugih delovnih skupnosti, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela, kot tudi aktivnih vojaških oseb in civilnih oseb v službi v oboroženih silah SFRJ, lahko oblikuje skupno delegacijo, v skladu z zakonom oziroma odlokom občinske skupščine.

135. člen

Če se med mandatnim obdobjem skupščine družbenopolitične skupnosti ustanovi nova temeljna samoupravna organizacija ali skupnost, se vključi njena delegacija v opravljanje funkcij skupščine družbenopolitičnih skupnosti v skladu z zakonom.

136. člen

Temeljne samoupravne organizacije in skupnosti samostojno določajo s svojim statutom v skladu z zakonom število članov, sestavo svoje delegacije kakor tudi način izvolitve in odpoklica delegacije.

137. člen

Število delegatov, ki jih delegacije oziroma konference delegacij organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter krajevnih skupnosti pošiljajo v zbere občinske skupščine, se določi sorazmerno s številom delovnih ljudi in občanov v teh organizacijah oziroma skupnostih, vendar tako, da je zagotovljena ustrezna zastopanost posameznih področij družbenega dela oziroma posameznih območij.

138. člen

Pri zavzemanju stališč o vprašanjih, o katerih se odloča v skupščini, ravnajo delegati v skladu s smernicami svojih samoupravnih organizacij in skupnosti in temeljnimi stališči delegacij oz. družbenopolitičnih organizacij, ki so jih delegirale, kakor tudi v skladu s skupnimi in splošnimi družbenimi interesi in potrebami, vendar so samostojni pri opredeljevanju in glasovanju.

139. člen

Delegat je dolžan o delu skupščine in o svojem delu obveščati delegacije in temeljne samoupravne organizacije in skupnosti oziroma družbenopolitične organizacije, ki so ga delegirale in jim je odgovoren za svoje delo.

Samoupravne organizacije in skupnosti s svojimi statuti in samoupravnimi sporazumi podrobneje določajo pravice, dolžnosti in odgovornosti za delo delegacij in delegatov ter zagotavljajo pogoje za njihovo delo.

140. člen

Vsak delegat ima pravico dajati zboru, katerega član je, predloge odlokov in drugih aktov in sprožiti vsako vprašanje z delovnega področja zbora, ob upoštevanju pravic in dolžnosti delegacij.

141. člen

Delegat ima na zasedanjih pravico predlagati zboru, katerega član je, naj obravnava vprašanje, ki se nanaša na delo izvršnega sveta, na izvrševanje zakonov in drugih predpisov ali na delo upravnih organov.

Delegat ima na zasedanju zbora pravico zahtevati od izvršnega sveta ali od predstojnika ustreznega upravnega organa odgovor na vprašanja, ki se tičejo njihovega dela ali zadev iz njihove pristojnosti.

142. člen

Da bi lahko izvrševal svoje dolžnosti, ima delegat pravico zahtevati od upravnih organov ter od organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti podatke, ki so mu potrebni za njegovo delo v občinski skupščini.

143. člen

Delegat v skupščini uživa imuniteto, kadar opravlja funkcijo delegata v skupščini.

Delegat ne more biti klican na kazensko odgovornost, ne priprt ali kaznovan za mnenje, ki ga je izrazil ali za glas, ki ga je dal v zboru, katerega član je in v skupščini.

Delegat ne more biti priprt brez dovoljenja zbora, katerega član je; prav tako se zoper njega, če se sklicuje na imuniteto, ne more začeti kazenski postopek brez dovoljenja zbora.

Brez dovoljenja zbora, katerega član je, sme biti delegat priprt samo, če je zaloten pri kaznivem dejanju, za katerega je predpisana kazen strogega zapora nad pet let. V takem primeru mora državni organ, ki je delegatu vzel prostost, to sporočiti predsedniku zbora. Ta predloži primer zboru, da se odloči, ali naj se postopek nadaljuje oziroma ali naj ostane odločba o odvzemu prostosti v veljavi.

Zbor sme vzpostaviti imuniteto tudi delegatu, ki se nanjo ni skliceval, če je to potrebno za opravljanje njegove funkcije.

Če zbor ni zbran, odloči mandatno-imunitetna komisija ustreznega zbora proti poznejši potrditvi zbora o tem, ali dovoljuje odvzem prostosti oziroma nadaljevanje kazenskega postopka in o vzpostavitvi imunitete delegatu.

Kadar skupščina samoupravne interesne skupnosti soodloča s skupščino družbenopolitične skupnosti, uživajo člani te skupščine imuniteto v skladu z drugim odstavkom tega člena.

IX. OBČINSKA SKUPŠČINA

1. Položaj in pristojnosti

144. člen

Skupščina občine Ljubljana Vič Rudnik je organ samoupravljanja in najvišji organ oblasti v okviru pravic in dolžnosti, ki jih ima občina po tem statutu, ustavi SRS in zakonih.

145. člen

V okviru pravic in dolžnosti, ki jih uresničujejo delovni ljudje in občani v občini, občinska skupščina: določa politiko in odloča o temeljnih vprašanjih, ki so pomembna za politično, gospodarsko, socialno in kulturno življenje in družbeni razvoj občine; sprejema družbeni načrt, proračun, predpise in druge splošne akte, obravnava vprašanja skupnega pomena za organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter usklajuje njihova razmerja in interese, daje pobudo za sklepanje družbenih dogovorov in pri tem sodeluje; razpravlja o vprašanjih s področja splošnega ljudskega odpora, varnosti in družbene samozaščite; izvršuje nadzorstvo zakonitosti, določa temeljno organizacijo upravnih organov, njihove pravice, dolžnosti in pooblastila ter način imenovanja in razreševanja predstojnikov občinskih upravnih organov; skrbi za izvajanje začrtane politike, predpisov in drugih splošnih aktov, določa politiko izvrševanja predpisov in drugih splošnih aktov ter obveznosti organov in organizacij v zvezi z njihovim izvrševanjem; izvršuje politično kontrolo nad delom izvršnega sveta in upravnih organov ter skupščini odgovornih nosilcev samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij in jim daje smernice za delo.

146. člen

Občinska skupščina opravlja družbeno nadzorstvo na območju občine ter opravlja vse druge zadeve, za katere je pristojna po ustavi, tem statutu, zakonih in po drugih predpisih.

147. člen

Občinska skupščina lahko sklene, da posamezna vprašanja iz svoje pristojnosti da v javno razpravo delovnim ljudem in občanom v organizacijah združenega dela ter v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter krajevnih skupnostih.

Občinska skupščina lahko sklene, da predlog predpisa ali drugo vprašanje iz svoje pristojnosti predloži delovnim ljudem in občanom, da se o njem izjavijo z referendumom.

2. Sestava in volitve

148. člen

V občinsko skupščino pošiljajo svoje delegate delovni ljudje in občani organizirani v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter družbenopolitičnih organizacijah.

149. člen

Dve ali več delegacij temeljnih samoupravnih organizacij oziroma skupnosti povezanih z delom in drugimi skupnimi interesi v združenem delu, v procesu reprodukcije oziroma s interesi v občini, ki jim glede na merila določena s tem statutom, ne pripada delegatsko mesto v zboru združenega dela, se združujejo v konferenco delegacij zaradi delegiranja skupnega delegata v zbor združenega dela, obravnavanja vprašanj iz pristojnosti občinske skupščine, določanja skupnih smernic za delegate in zaradi uresničevanja drugih svojih pravic in dolžnosti v zvezi z opravljanjem funkcij občinske skupščine.

Konference delegacij se oblikujejo s sporazumi, ki jih sklenejo temeljne samoupravne organizacije oziroma skupnosti, ki so te delegacije izvolile, na podlagi odloka občinske skupščine.

150. člen

Občinsko skupščino sestavljajo zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor.

151. člen

Zbor združenega dela sestavlja 45 delegatov od tega 25 delegatov temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti na področju gospodarstva, 12 delegatov temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti s področja prosvetno-kulturne dejavnosti, 2 delegata temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti s področja socialno zdravstvene dejavnosti in 5 delegatov delovnih ljudi, ki delajo s svojimi delovnimi sredstvi v kmetijstvu, obrtnih in drugih dejavnostih in delavcev, s katerimi združujejo svojo delo in delovna sredstva in 1 delegat delovnih skupnosti državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev ter drugih delovnih skupnosti, ki niso organizirane kot temeljne organizacije združenega dela.

Zbor krajevnih skupnosti sestavlja 36 delegatov delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih.

Družbenopolitični zbor sestavlja 30 delegatov delovnih ljudi in občanov, organiziranih v družbenopolitičnih organizacijah.

152. člen

O določenih vprašanjih iz pristojnosti občinske skupščine soodločajo v skladu s tem statutom skupščine samoupravnih interesnih skupnosti za območje občine.

3. Pristojnosti in delo zborov

153. člen

Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor obravnavajo in odločajo o vprašanjih iz pristojnosti občinske skupščine enakopravno, zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti pa tudi samostojno.

O zadevah iz pristojnosti občinske skupščine, o katerih soodločajo na podlagi tega statuta skupščine samoupravnih interesnih skupnosti, odločajo pristojni zbori občinske skupščine enakopravno s skupščino ustrezne samoupravne interesne skupnosti.

154. člen

Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor enakopravno:

- sprejemajo spremembe statuta občine,
- dajejo soglasje k spremembi statuta mesta Ljubljane,

- sprejemajo poslovnik občinske skupščine,
- sprejemajo družbeni načrt občine in načela za financiranje skupnih in splošnih potreb v občini,

- sprejemajo odloke in druge splošne akte, s katerimi se urejajo pravice in obveznosti delovnih ljudi in občanov, organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, če po tem statutu ni za to pristojen posamezni zbor, oziroma zbora,

- odločajo o razpisu referendumov v občini,
- določajo temeljno organizacijo upravnih organov, njihove pravice, dolžnosti in pooblastila,
- opravljajo družbeno nadzorstvo nad zakonitostjo,

- odločajo v skladu z zakonom o ukrepih zoper organizacije združenega dela in skupnosti ali drugega združenja teh organizacij, v katerih nastanejo bistvene motnje pri uresničevanju samoupravnih pravic delavcev, ali ne izpolnjujejo svojih z zakonom določenih obveznosti ali pa huje oškodujejo družbene interese,

- obravnavajo vprašanja in odnose s področja notranjih zadev, javne varnosti, družbene samozaščite, ljudske obrambe in pravosodja, družbenega varstva samoupravnih pravic in družbene lastnine, temeljna vprašanja s področja kadrovske politike,

- odločajo o vključitvi občine v skupnost občin,

- volijo in razrešujejo predsednika in podpredsednika občinske skupščine,

- volijo in razrešujejo predsednika in člane izvršnega sveta,

- imenujejo in razrešujejo predstojnike, ki vodijo upravne organe ter občinskega družbenega pravobranilca samoupravljanja,

- volijo oziroma imenujejo in razrešujejo druge funkcionarje, ki jih določa zakon ali drug predpis,

- odpravljajo in razveljavljajo predpise in splošne akte izvršnega sveta, če so ti predpisi in splošni akti v nasprotju z ustavo, zakonom ali drugimi predpisi,

- opravljajo druge zadeve iz pristojnosti občinske skupščine, ki jih po tem statutu ne opravljajo posamezni zbori oziroma zbora.

155. člen

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti enakopravno:

- sprejemata proračun in zaključni račun proračuna občine;

- odločata o zadolžitvah, prevzemanju jamstva, razpisu občinskega posojila in o drugih premoženjsko pravnih razmerjih v občini;

- odločata o uvedbi prostovoljnega varčevanja in o drugih oblikah prostovoljnega in solidarnega združevanja sredstev v občini;

- odločata o ustanovitvi organizacij združenega dela;

- določata davčno politiko v občini in sprejemata ustrezne odloke in druge splošne akte s področja davkov, taks in drugih dajatev;

- odločata o ukrepih za varstvo človeka in njegovega okolja;

- dajeta soglasje k programu razvoja organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnosti posebnega družbenega interesa, razen organizacij združenega dela, ki so posebnega pomena za mesto Ljubljana;

- dajeta soglasje k odlokom in drugim splošnim aktom skupščine mest Ljubljana s področja komunalnega in stanovanjskega gospodarstva, stanovanjskih razmerij, gospodarjenja s stavbnimi zemljišči, prispevka za uporabo mestnega zemljišča in drugih področij;

- obravnava vsa vprašanja, ki so pomembna za življenje delovnih ljudi in občanov s področja financiranja družbenopolitične skupnosti, prostorskega planiranja in prostorskega urejanja, izgradnje in ureditve naselij, stanovanjske in komunalne dejavnosti ter o tem zavzemata stališča, dajeta mnenja in predloge;

- odločata o združevanju sredstev z drugimi občinami in organizaciji skupnih organov, organizacij in služb.

Zbora opravljata enakopravno tudi druge zadeve, če je tako določeno z ustavo, tem statutom ali zakonom.

156. člen

Zbor združenega dela samostojno:

- sprejema odloke in druge splošne akte ter ukrepe za urejanje zadev, ki se nanašajo na družbeni načrt in delitev dohodka,

- obravnava stanje in razvoj posameznih gospodarskih in drugih družbenih področij, medsebojna razmerja v temeljnih organizacijah združenega dela, samoupravne družbenoekonomske odnose in delitev dohodka v temeljnih organizacijah združenega dela, druga vprašanja, ki imajo splošen pomen za družbeni in gospodarski razvoj ter o tem zavzema stališča, daje mnenja in predloge in priporočila ter spremlja izvrševanje predpisov in drugih splošnih aktov;

- obravnava vprašanja, ki se nanašajo na uresničevanje samoupravnih pravic in samoupravnih družbenih odnosov delovnih ljudi v združenem delu v občini in odloča o teh vprašanjih;

- usklajuje posamezne in skupne interese delovnih ljudi in vseh področjih združenega dela in samostojnega osebnega dela s sredstvi, ki so last občanov ter odloča o teh vprašanjih;

- obravnava vprašanja s področja samoupravnega sporazumevanja, ga spodbuja in sodeluje pri družbenem dogovarjanju;

- zadrži izvršitev samoupravnega splošnega akta organizacije združenega dela do sklepa ustavnega sodišča, če misli, da je akt v nasprotju z ustavo ali zakonom in uvede postopek za oceno ustavnosti in zakonitosti tega akta;

- obravnava predloge in stališča zborov delovnih ljudi v organizacijah združenega dela ter drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih in jih obvešča o svojih ukrepih in sklepih;

- opravlja druge zadeve s področja samoupravnih pravic delovnih ljudi, njihovih dolžnosti in svoboščin, če te zadeve niso v pristojnosti drugega zbora.

157. člen

Zbor krajevnih skupnosti samostojno:

- sprejema odloke in druge splošne akte iz pristojnosti občinske skupščine, ki urejajo življenje in delo občanov v krajevnih skupnostih,

- sproži postopek za samoupravno sporazumevanje krajevnih skupnosti,

- obravnava in usklajuje programe razvoja krajevnih skupnosti v občini ter preučuje, usmerja in spodbuja delo krajevnih skupnosti,

- obravnava vsa vprašanja in odnose, ki so pomembni za življenje delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih in ki se nanašajo na področje sodelovanja med krajevnimi skupnostmi v občini in izven nje, gospodarjenja in uporabe dobrin v splošni rabi ter potrošnji prispevka za uporabo mestnega zemljišča ter o tem zavzema stališča, daje mnenja in predloge,

- obravnava vprašanja, ki se nanašajo na imena cest, ulic, trgov, poti, parkov na območju občine ter daje o teh vprašanjih mnenja in predloge skupščini mesta,

- spodbuja sodelovanje med delegacijami krajevnih skupnosti zaradi uspešnega skupnega reševanja nalog iz pristojnosti zbora in sporazumnega reševanja drugih vprašanj skupnega pomena za delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih, usklajuje delo v krajevnih skupnostih ter o tem daje priporočila, predloge in mnenja,

- obravnava delovanje neposrednih oblik samoupravljanja v krajevnih skupnostih in daje priporočila za razvoj in delovanje teh oblik,

- obravnava pripombe in predloge zborov delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih in jih obvešča o svojih ukrepih in sklepih;

- zadrži izvršitev splošnega akta krajevnih skupnosti do sklepa ustavnega sodišča, če misli, da je akt v nasprotju z ustavo ali zakonom in uvede postopek za oceno ustavnosti in zakonitosti tega akta;

— opravlja druge zadeve s področja samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov, če te zadeve niso v pristojnosti drugega zbor;

158. člen

Druženopolitični zbor spremlja politično stanje in razvoj v občini, skrbi, da se na vseh področjih gospodarskega in družbenega življenja uveljavlja temeljna smer socialističnega samoupravnega razvoja in v zvezi s tem zavzema stališča in daje predloge drugima zboroma občinske skupščine oziroma skupščinam samoupravnih interesnih skupnosti v zadevah iz pristojnosti občinske skupščine.

Vsakemu zboru daje v okviru njegove pristojnosti stališča v zadevah, ki se nanašajo na temeljna vprašanja, usmerjanja delitve dohodka in delitve osebnih dohodkov, temeljna načela za organizacijo samoupravnih interesnih skupnosti in medsebojna razmerja delavcev na teh področjih ter splošne pogoje javnega obveščanja.

Pristojna zbora in skupščine samoupravnih interesnih skupnosti ne morejo sprejeti odloka ali drugega splošnega akta, ki bi bil v nasprotju s stališčem druženopolitičnega zbora.

Če pristojna zbora ali skupščina samoupravne interesne skupnosti sprejmeta besedilo odloka ali drugega splošnega akta v nasprotju s stališčem druženopolitičnega zbora, sta dolžna neuskkljena vprašanja ponovno preučiti in o njem odločiti.

159. člen

Odločitev o izločitvi dela dohodka za skupne in splošne družbene potrebe ter o namenu in obsegu sredstev za te potrebe ne more biti sprejeta, če je ne sprejme zbor združenega dela.

160. člen

Skupščine samoupravnih interesnih skupnosti na področjih vzgoje in izobraževanja, kulture, zdravstva in socialnega varstva odločajo enakopravno s pristojnimi zbori občinske skupščine o vprašanih s teh področij, ki so v pristojnosti teh zborov.

Skupščina samoupravnih interesnih skupnosti otroškega varstva, pokojninskega in invalidskega zavarovanja, stanovanjskega gospodarstva in skupščine drugih samoupravnih interesnih skupnosti, določenih z zakonom, odločajo enakopravno s pristojnimi zbori občinske skupščine o posameznih vprašanih določenih z zakonom.

Pristojni zbori občinske skupščine samostojno sprejemajo odločitve, s katerimi se začasno uredijo vprašanja, od katerih je bistveno odvisno delo samoupravne interesne skupnosti, če samoupravna interesna skupnost o takih vprašanih ne odloči, ter samostojno sprejemajo z zakonom določenečasne ukrepe nasproti samoupravnim interesnim skupnostim v primerih in pod pogoji, ki veljajo za sprejemanje takih ukrepov nasproti organizacijam združenega dela.

161. člen

Vsak zbor, ki ne sodeluje pri odločanju o posameznem vprašanju, ima pravico, da razpravlja o tem vprašanju, zavzema stališča in daje svoje predloge pristojnim zborom, če gre za vprašanja, ki imajo poseben pomen za izvrševanje njegovih nalog.

Pristojni zbori morajo pred odločitvijo razpravljati o stališčih in predlogih tega zbora.

162. člen

Vsak zbor lahko v okviru svojega delovnega področja zahteva od izvršnega sveta občinske skupščine poročila in mu postavlja vprašanja.

Vsak zbor lahko v okviru delovnega področja zahteva poročila in pojasnila od prestojnikov občinskih upravnih organov.

163. člen

Vsak zbor zaseda in odloča ločeno na svoji seji. Zbori, ki enakopravno sodelujejo pri odločanju, lahko zasedajo skupaj, glasujejo pa ločeno.

164. člen

Zbor veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina delegatov v zboru.

Zbor sprejema sklepe in druge akte z večino glasov navzočih delegatov, razen če se z zakonom ali tem statutom ne zahteva posebna večina.

Glasovanje je javno. Če zbor v skladu s poslovnikom tako sklene, se glasuje tajno.

4. Predsednik občinske skupščine in predsedniki zborov

165. člen

Občinska skupščina ima predsednika in enega ali več podpredsednikov.

Občinska skupščina izvoli predsednika in podpredsednika izmed delegatov v občinski skupščini s tajnim glasovanjem, na predlog občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva po prej opravljenem kandidacijskem postopku.

Kandidati so izvoljeni, če so dobili najmanj 2/3 glasov vseh delegatov v skupščini.

Predsednik in podpredsedniki se volijo za 4 leta in ne morejo biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljeni za to dolžnost.

166. člen

Predsednik občinske skupščine:

— predstavlja občino,

— sklicuje in vodi skupne seje zborov,

— skrbi, da se dela po skupščinskem poslovniku, skupaj s predsedniki zborov razlaga določbe poslovnikov občinske skupščine in njenih zborov glede pristojnosti zborov in teles občinske skupščine in sprejema stališča o drugih, s poslovnikom občinske skupščine določenih vprašanih, ki so skupnega pomena za delo zborov,

– predpisuje predpise in druge akte, ki jih sprejme občinska skupščina oziroma dva ali več zborov,

– opravlja druge zadeve, ki so mu dane s statutom, poslovníkom in z drugimi predpisi.

Če je predsednik občinske skupščine zadržan, ga nadomestuje podpredsednik, ki ga sam določí.

167. člen

Vsak zbor občinske skupščine ima predsednika, ki ga izvoli zbor izmed delegatov tega zbora na predlog najmanj 5 delegatov tega zbora.

Predsednik zbora se voli za štiri leta in ne more biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljen za to dolžnost.

168. člen

Predsednik zbora predstavlja zbor, sklicuje in vodi njegove seje, skrbi, da zbor posluje po poslovniku, podpisuje predpise in druge akte, ki jih sprejme zbor in opravlja druge zadeve, ki so mu dane s statutom, poslovníkom zbora in z drugimi predpisi.

169. člen

Delegacija, katere član je izvoljen za predsednika ali podpredsednika skupščine ali za predsednika zbora, ima pravico pošiljati na zasedanje zbora drugega delegata, vendar pa delegat, ki je bil izvoljen za navedeno funkcijo, v tem primeru nima pravice glasovati.

5. Stalna in občasna delovna telesa občinske skupščine in njenih zborov

170. člen

Občinska skupščina in njeni zbori lahko ustanovijo komisijo, odbore in druga stalna ali občasna delovna telesa za preučevanje predlogov, predpisov in drugih aktov, ki jih sprejema občinska skupščina in njeni zbori in za preučevanje drugih vprašanj iz pristojnosti občinske skupščine.

171. člen

Občinska skupščina ima naslednje stalne komisije:

- komisijo za družbeno nadzorstvo,
- komisijo za prošnje in pritožbe,
- komisijo za zadeve borcev in invalidov NOV,
- komisijo za ljudsko obrambo,
- komisijo za volitve in imenovanja ter kadrovske zadeve,
- komisijo za odlikovanja,
- statutarno pravno komisijo.

Vsak zbor občinske skupščine ima komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja delegatov.

172. člen

Sestavo, naloge in način dela komisij določí občinska skupščina z odlokom.

173. člen

S sklepom lahko občinska skupščina ali njen zbor ustanovita občasna delovna telesa in določita njihovo delovno področje in sestavo.

174. člen

Komisije in druga delovna telesa občinske skupščine in njenih zborov imajo 5 do 15 članov.

Predsednika in večino članov komisij in drugih delovnih teles imenuje občinska skupščina oziroma njen zbor izmed delegatov, druge člane pa delegirajo družbenopolitične in druge organizacije v občini.

6. Izvršni svet

175. člen

Izvršni svet je izvršilni organ občinske skupščine. Izvršni svet je v mejah pravic in dolžnosti občine odgovoren občinski skupščini za stanje na vseh področjih družbenega življenja, za izvajanje politike in za izvrševanje predpisov in drugih splošnih aktov ter za usmerjanje in usklajevanje dela občinskih upravnih organov,

Izvršni svet izvršuje svoje pravice in dolžnosti na podlagi in v okviru ustave, tega statuta, zakonov in drugih predpisov.

176. člen

Izvršni svet:

- skrbi za uresničevanje politike občinske skupščine,
- skrbi, da se izvršujejo zakoni, družbeni plan, proračun, odloki in drugi akti občinske skupščine,
- predlaga odloke in druge splošne akte iz pristojnosti občinske skupščine,
- daje občinski skupščini mnenja o predlogih odlokov in drugih splošnih aktov, ki jih skupščina pošljejo pooblaščenim predlagatelji,
- predlaga družbeni načrt občine,
- predlaga občinski proračun in zaključni račun o izvršitvi proračuna,
- izvršuje proračun občine,
- izdaja predpise za izvrševanje odlokov in drugih splošnih aktov občinske skupščine,
- skrbi za izvrševanje sklepov in smernic občinske skupščine in posameznih zborov,
- usklajuje in usmerja delo upravnih organov, da bi se zagotovilo izvajanje politike in izvrševanja odlokov in drugih splošnih aktov skupščine,
- nadzoruje delo občinskih upravnih organov,
- skrbi in je odgovoren za to, da občinska uprava deluje kot celota in da opravlja upravne in strokovne naloge, ki jih ima po zakonu in tem statutu,

- odloča v sporu o pristojnosti med posameznimi občinskimi upravnimi organi,
- daje mnenja k predlogom za ustanovitev medobčinskih upravnih organov in spremlja njihovo delo,
- ustanavlja komisije, odbore in druga stalna ali občasna delovna telesa za opravljanje posameznih nalog iz svoje pristojnosti,
- predlaga ukrepe za izboljšanje organizacije in dela občinskih upravnih organov,
- opravlja druge zadeve, določene z ustavo, zakonom oziroma tem statutom.

177. člen

Izvršni svet sestavljajo predsednik in 10 do 14 članov.

Predsednika izvršnega sveta voli občinska skupščina po prej opravljenem postopku v Socialistični zvezi delovnega ljudstva, člane pa na predlog kandidata, ki je predlagan za predsednika izvršnega sveta.

Ob izvolitvi članov izvršnega sveta imenuje občinska skupščina na predlog predsednika sveta izmed članov sveta predstojnike temeljnih občinskih upravnih organov.

Predsednika in člane izvršnega sveta voli občinska skupščina za štiri leta in so lahko ponovno izvoljeni še za štiri leta.

178. člen

Predsednik izvršnega sveta ima pravico predlagati občinski skupščini razrešitev posameznih članov sveta in izvolitev novih.

Razrešitev ali ostavka predsednika izvršnega sveta ali ostavka večine članov izvršnega sveta ima za posledico ostavko celotnega sveta.

Če izvršni svet kolektivno odstopi ali če mu je izglasovana nezaupnica, ostane v svoji funkciji do izvolitve novega sveta.

179. člen

Izvršni svet dela in odloča o zadevah iz svoje pristojnosti na seji.

Izvršni svet odloča z večino glasov vseh članov sveta.

180. člen

Predsednik izvršnega sveta predstavlja svet, sklicuje seje sveta in jim predseduje ter skrbi za izvajanje sklepov sveta ter podpisuje akte, ki jih izdaja svet. Predsednik sveta je odredbodajalec za izvrševanje proračuna občine.

Predsednika v primeru odsotnosti ali daljše zadržanosti nadomešča podpredsednik.

181. člen

Člani izvršnega sveta so dolžni izvrševati sklepe sveta in skrbeti, da se ti sklepi pravočasno, pravično in učinkovito izvajajo.

182. člen

Izvršni svet obvešča zbere občinske skupščine o izvajanju politike in izvrševanju zakonov, odlokov in splošnih aktov občinske skupščine in o svojem delu.

Izvršni svet mora občinski skupščini in posameznim zborom, na njihovo zahtevo, dati poročilo o izvajanju politike in o izvrševanju zakonov, odlokov in drugih aktov občinske skupščine.

183. člen

Člani izvršnega sveta se udeležujejo sej občinske skupščine in njenih zborov ter so dolžni na zahtevo dajati mnenja k osnutkom predpisov in mnenje o drugih vprašanih s področja dela izvršnega sveta in občinskih upravnih organov.

184. člen

Pri izvrševanju svojih nalog ima izvršni svet pravico zahtevati od organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti, drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter državnih organov, da mu dajo podatke in pojasnila o vprašanih z njihovega delovnega področja. Organizacije in organi so mu te podatke in pojasnila dolžni dajati.

185. člen

Vsak član izvršnega sveta ima pravico sprožiti obravnavanje posameznih vprašanj iz pristojnosti sveta, dati pobudo za pripravo predpisov in drugih aktov, za katerih predlaganje je pristojen svet in predpisov, ki jih sam izdaja, ter predlagati svetu, naj določi načelna stališča in smernice za delo občinskih upravnih organov.

186. člen

Če izvršni svet meni, da ne bo mogel zagotoviti izvajanja določene politike ali izvrševanja odloka ali drugega splošnega akta občinske skupščine, katerega sprejem se predlaga, ali da ne more prevzeti odgovornosti za opravljanje svoje funkcije, če ne bo sprejet predlagani odlok ali drug splošni akt, katerega sprejem predlaga, lahko postavi vprašanje zaupnice.

Vsak zbor občinske skupščine lahko na predlog najmanj desetih delegatov v zboru postavi vprašanje zaupnice izvršnemu svetu.

Vprašanje zaupnice izvršnemu svetu mora občinska skupščina obravnavati.

Če občinska skupščina izglasuje nezaupnico izvršnemu svetu, je ta dolžan odstopiti.

187. člen

Najmanj deset delegatov katerega koli zbora občinske skupščine lahko v svojem zboru sproži interpelacijo, naj se obravnavajo posamezna politična vprašanja v zvezi z delom izvršnega sveta.

188. člen

Člani izvršnega sveta uživajo enako imuniteto kot delegati v občinski skupščini.

O imuniteti člana izvršnega sveta odloča svet.

X. OBČINSKA UPRAVA

1. Občinski upravni organi

189. člen

Občinski upravni organi v okviru svojih pristojnosti in pooblastil:

- izvršujejo zakone, druge predpise in splošne akte občinske skupščine in izvršnega sveta ter skupščin širših družbenopolitičnih skupnosti, zagotavljajo njihovo izvrševanje in izvajajo določeno politiko,

- odločajo o upravnih stvareh, opravljajo upravno nadzorstvo in druge upravne zadeve, izdajajo izvršilne predpise in druge upravne akte,

- spremljajo stanje in razvoj na določenem področju, opozarjajo na pojave, ki jih ugotovijo pri izvajanju zakonov in drugih predpisov ter določene politike in dajejo pobude za reševanje vprašanj s teh področij,

- pripravljajo predpise in druge splošne akte in opravljajo druge strokovne zadeve v okviru svoje pristojnosti za potrebe občinske skupščine, posameznih zborov, izvršnega sveta in drugih organov in teles skupščine,

- opravljajo druge naloge, ki spadajo v njihovo pristojnost na podlagi ustave, zakonov in drugih splošnih aktov.

190. člen

Občinski upravni organi so samostojni v okviru svojih pooblastil in za svoje delo odgovarjajo občinski skupščini in izvršnemu svetu.

Upravni organi so pri svojem delu dolžni ravnati v skladu z načelnimi stališči in smernicami občinske skupščine in izvršnega sveta.

Upravni organi sodelujejo med seboj, z upravnimi organi drugih družbenopolitičnih skupnosti ter z organizacijami združenega dela in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi o vprašanih, na katerih imajo te organizacije in skupnosti interes, in zagotavljajo medsebojno obveščanje o delu.

191. člen

Upravni organi s svojim delom zagotavljajo na področjih, ki spadajo v njihovo pristojnost in za katera so neposredno odgovorni za izvrševanje predpisov, učinkovito uresničevanje pravic in interesov delovnih ljudi, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter redno seznanjajo občinsko skupščino in izvršni svet o stanju na posameznih področjih, ju obveščajo o svojih ugotovitvah ter dajejo predloge za uspešnejše in učinkovitejše delovanje občinske uprave.

Na področjih iz pristojnosti samoupravnih interesnih skupnosti, delovnih organizacij posebnega družbenega interesa in drugih skupnosti in organizacij, kjer te skupnosti in organizacije samostojno spremljajo dogajanja, sodelujejo pri oblikovanju in

izvajanju politike, predlagajo in izvajajo ustrezne ukrepe ter dajejo predloge iz svojega delovnega področja, občinski upravni organi sodelujejo s temi skupnostmi in organizacijami, izmenjujejo stališča in zagotavljajo medsebojno obveščanje o delu, še posebej pa v zadevah, v katerih samoupravne interesne skupnosti soodločajo z občinsko skupščino.

192. člen

Upravne zadeve iz občinske pristojnosti opravljajo oddelki, kot temeljni upravni organi in drugi upravni organi, službe in organizacije. Upravne organe in službe ustanovi občinska skupščina na predlog izvršnega sveta z odlokom in hkrati določi njihovo delovno področje.

193. člen

Z zakonom in odlokom občinske skupščine na podlagi zakona se lahko poveri organizacijam združenega dela in drugim samoupravnim organizacijam in skupnostim, družbenim organizacijam, društvom in drugim organizacijam, da urejajo s svojimi akti določene odnose širšega interesa, da odločajo v posamičnih zadevah o določenih pravicah in obveznostih in da izvršujejo druga javna pooblastila.

Z zakonom in odlokom občinske skupščine na podlagi zakona se lahko določi, kako se izvršujejo javna pooblastila, ki so poverjena posameznim organizacijam in skupnostim, kot tudi določajo pravice skupščine in drugih organov družbenopolitične skupnosti glede dajanja smernic tem organizacijam in skupnostim in opravljanja nadzora v zvezi z izvrševanjem javnih pooblastil.

194. člen

Predstojnik upravnega organa organizira in vodi delo organa ter je za njegovo delo in izvrševanje nalog in zadev iz pristojnosti upravnega organa, ki ga vodi, osebno odgovoren.

Predstojnik upravnega organa mora poročati o stanju na ustreznem upravnem področju in o delu upravnega organa, ki ga vodi, zborom občinske skupščine in izvršnemu svetu.

Na zahtevo občinske skupščine, njenega zbora ali njihovih delovnih teles mora predstojnik upravnega organa dati obvestila in pojasnila o vprašanih s področja organa, ki ga vodi. Na vprašanje delegatov na seji je dolžan dati odgovor.

195. člen

Delo upravnih organov je javno, kolikor ni z zakonom ali aktom občinske skupščine, izdanim na podlagi zakona, določeno, da je treba posamezne podatke varovati kot tajnost oziroma, da se ne smejo objaviti.

196. člen

Delavci, ki opravljajo naloge upravnega organa, sestavljajo delovno skupnost upravnega organa.

Pravice, dolžnosti in odgovornosti delavcev delovne skupnosti upravnega organa se urejajo s samoupravnimi akti delovne skupnosti na podlagi ustave in zakona.

Občinska skupščina zagotovi s proračunom sredstva za delo občinskih upravnih organov glede na pomen, zapletenost in obseg nalog teh organov.

XI. AKTI OBČINSKE SKUPŠČINE IN NJENIH ORGANOV

197. člen

Občinska skupščina in njeni organi sprejemajo predpise in druge splošne akte v okviru svojih pravic in dolžnosti.

198. člen

Sprejem predpisa ali splošnega akta lahko predlaga vsak delegat v svojem zboru, izvršni svet, skupščina samoupravne interesne skupnosti, komisija občinske skupščine oziroma zbora in samoupravni organ organizacije združenega dela, krajevne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti.

Vsak zbor lahko predlaga sprejem predpisa ali splošnega akta, ki ga sprejema drug zbor oziroma zbora enakopravno.

199. člen

Predpis ali splošni akt, ki ga sprejema zbor, je sprejet, če zanj glasuje večina vseh delegatov tega zbora.

Predpis ali splošni akt, ki ga zbora oziroma zbori sprejemajo enakopravno, je sprejet, če ga zbora oziroma zbori sprejmejo v enakem besedilu.

Določba prejšnjega odstavka velja tudi, kadar skupščina samoupravne interesne skupnosti enakopravno soodloča z zborom združenega dela in zborom krajevnih skupnosti.

200. člen

Če se zbora po dveh zaporednih obravnavah spornega vprašanja ne zedineta glede besedila predloga odloka ali drugega akta, postavi skupno komisijo, v katero izvoli vsak zbor enako število članov. Skupna komisija pripravi predlog za uskladitev spornih vprašanj.

Če se skupna komisija ne sporazume ali če zbora ne sprejmeta njenega predloga, se predlog odloži z dnevnega reda.

Predlog se lahko ponovno da na dnevni red po preteku šestih mesecev na predlog enega zbora ali izvršnega sveta, po sklepu obeh zborov pa lahko že prej.

Če ostane usklajevalni postopek brez uspeha, lahko izvršni svet predlaga izdajo začasnega ukrepa in izdela predlog takšnega ukrepa, če meni, da bi lahko zaradi tega, ker akt ni bil sprejet, nastala za družbeno skupnost občutna škoda.

V primeru, če zbora ne sprejmeta predloga začasnega ukrepa v enakem besedilu, lahko izvršni svet razglasi za sprejet akt o začasnih ukrepih v besedilu, v katerem ga je sprejel zbor združenega dela.

Če zbor oziroma zbora občinske skupščine, ki sta sprejela besedilo predpisa ali drugega splošnega akta v nasprotju s stališčem družbenopolitičnega sveta tudi po ponovnem odločanju nista uskladila svojih stališč, postavijo vsi zbori skupno komisijo, v katero izvoli vsak zbor enako število članov. Skupna komisija pripravi predlog za uskladitev spornih vprašanj.

Če se skupna komisija ne sporazume ali če zbori ne sprejmejo njenega sporazumnega predloga, se obravnava predlog na skupni seji zborov, če se tudi na skupni seji zbori ne zedinijo, se predlog odloži z dnevnega reda. Predlog se lahko ponovno da na dnevni red po preteku šestih mesecev na predlog enega zbora ali izvršnega sveta, po sklepu zborov pa lahko že prej.

Dokler se pristojni zbor oziroma pristojna zbora ne zedineta z družbenopolitičnim zborom o spornem vprašanju, ne more pristojni zbor oziroma pristojna zbora urediti tega vprašanja z odlokom oziroma drugim splošnim aktom.

Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi kadar skupščina samoupravne interesne skupnosti enakopravno soodloča z zborom združenega dela in zborom krajevnih skupnosti.

201. člen

Vse druge akte, razen predpisov in splošnih aktov, sprejemajo občinska skupščina in njeni organi z večino glasov navzočih delegatov oziroma članov, če s posebnimi predpisi ni drugače določeno.

202. člen

Postopek za sprejemanje predpisov in splošnih aktov občinske skupščine in njenih organov se natančneje določa s poslovníkom.

203. člen

Predpis ali splošni akt se objavi v Uradnem listu SR Slovenije in začne veljati osmi dan po objavi, če ni v samem predpisu drugače določeno. Samo iz posebno utemeljenih razlogov se lahko določi, da začne predpis veljati prej kot osmi dan po objavi ali istega dne, ko je bil objavljen.

Družbeni načrt in proračun ter predpisi, ki so izdani za njuno izvrševanje, se uporabljajo za čas, za katerega veljata družbeni načrt oziroma proračun.

204. člen

Predpis in drug splošni akt občinske skupščine velja za območje občine, če ni v predpisu ali splošnem aktu določeno, da velja le za del območja občine.

XII. JAVNOST DELA ORGANOV IN ORGANIZACIJ

205. člen

Delo občinske skupščine in njenih organov, organov upravljanja organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter družbenopolitičnih organizacij in društev je javno.

206. člen

Občinska skupščina, organi samoupravnih interesnih skupnosti in organizacij združenega dela posebnega družbenega pomena so dolžni pravočasno in pravilno seznanjati javnost o pripravi, sprejemu aktov ali ukrepov ter izvrševanju nalog s svojega delovnega področja; o vprašanih, ki so predmet družbenih dogovorov ali samoupravnih sporazumov ter o predlogih odločitev, ki zadevajo najširši krog delovnih ljudi in občanov.

Organizacije združenega dela, krajevne skupnosti in druge skupnosti in organizacije so dolžne objektivno, popolno in pravočasno seznanjati delovne ljudi in občane o dogodkih, pojavih in dejavnostih v organizacijah združenega dela ter krajevnih skupnostih in družbenem življenju v občini.

207. člen

Občinska skupščina in njeni organi, organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti ter druge organizacije in skupnosti seznanjajo delovne ljudi in občane na zborih, s posebnimi poročili, publikacijami in podobno, preko internih glasil, občinskega glasila in preko drugih sredstev javnega obveščanja.

Vsi predpisi in drugi splošni akti občinske skupščine se razen v Uradnem listu SR Slovenije lahko objavljajo tudi na krajevno običajen način.

208. člen

O delu občinske skupščine obveščajo javnost predsednik občinske skupščine, predsednik zbora, predsednik izvršnega sveta ter za posamezne upravne organe predstojniki teh organov.

Osebe iz prvega odstavka tega člena lahko pooblastijo tudi druge osebe za obveščanje javnosti.

209. člen

Statuti organizacij združenega dela ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti določajo način in osebe, ki so odgovorne in pooblašcene za obveščanje javnosti ter zadeve in podatke, ki pomenijo tajnost ali se ne smejo objaviti.

210. člen

S področja dela občinske skupščine in njenih organov so tajni in se ne smejo objaviti:

– podatki iz načrtov in programov dela teritorialne obrambe,

- podatki o organizaciji civilne zaščite,
- podatki o strateških objektih,
- podatki o opremi splošnega ljudskega odpora.

211. člen

Seje občinske skupščine so javne.

Predstavniki organov upravljanja v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih so lahko navzoči na sejah občinske skupščine, razen kadar so seje tajne, in v skladu s poslovnikom lahko sodelujejo v delu skupščine.

212. člen

Uresničevanje načela javnosti ne sme biti v nasprotju z interesi varnosti in obrambe države in z drugimi družbenimi interesi, ki jih določa zakon.

XIII. ODGOVORNOST NOSILCEV SAMOUPRAVNIH, JAVNIH IN DRUGIH FUNKCIJ

213. člen

Vsi organi in organizacije in drugi nosilci samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij opravljajo svojo funkcijo na podlagi in v okviru ustave, zakonov, statotov in danih pooblastil.

Vsi nosilci samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij so pri svojem delu in opravljanju funkcij pod družbenim nadzorstvom.

214. člen

Vsak nosilec družbene funkcije v občinski skupščini in njenih organih, ki ga voli ali imenuje občinska skupščina, je skupščini osebno odgovoren za opravljanje svoje funkcije. Občinska skupščini so kolektivno odgovorni izvršni svet in delovna telesa, ki jih imenuje občinska skupščina.

215. člen

Funkcionarji občinske skupščine so osebno odgovorni za opravljanje svoje funkcije v okviru svojih pravic, dolžnosti in pooblastil. V okviru politične odgovornosti lahko občinska skupščina funkcionarja odpokliče ali razreši funkcije, postavi vprašanje njegove zaupnice, poda oceno njegovega dela ali mu izreče javni opomin.

Način in postopek izvajanja politične odgovornosti funkcionarjev podrobneje določa poslovnik.

216. člen

Organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti, družbenopolitične organizacije, delegacije in delegati, imajo

pravico podati pobudo za ugotovitev politične odgovornosti delegatov, funkcionarjev skupščine in delavcev občinskih upravnih organov ter drugih strokovnih služb.

Občinska skupščina in drugi pristojni organi so dolžni obravnavati pobudo, proučiti navedbe v pobudi ter ugotoviti dejansko stanje ter storiti vse potrebne ukrepe. O svojih ukrepih so dolžni obvestiti pobudnike.

217. člen

Izvoljeni ali imenovani nosilec samoupravne, javne ali druge funkcije ima pravico odstopiti in odstop obrazložiti.

XIV. SODELOVANJE OBČINE Z DRUŽBENOPOLITIČNIMI SKUPNOSTMI TER DRUGIMI SKUPNOSTMI IN ORGANIZACIJAMI

218. člen

Zaradi uresničevanja svojih nalog, urejanja vprašanj skupnega pomena, izmenjave izkušenj in medsebojne pomoči sodeluje občina Ljubljana Vič-Rudnik z mestom Ljubljana in drugimi občinami, s SR Slovenijo ter drugimi skupnostmi in organizacijami v skladu z ustavo, statutom mesta Ljubljana, s tem statutom in družbenimi dogovori.

Sodelovanje občine z družbenopolitičnimi skupnostmi ter drugimi skupnostmi in organizacijami razvijajo, spodbujajo in uresničujejo občinska skupščina in njeni organi, organizacije združenega dela samoupravne interesne skupnosti, družbenopolitične organizacije in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter strokovna in druga združenja v okviru svojih pristojnosti oziroma dejavnosti.

1. Sodelovanje občine z mestom Ljubljana

219. člen

Zaradi odločanja o uresničevanju določenih skupnih interesov, pravic in dolžnosti skupnega pomena za delovne ljudi in občane na območju mesta Ljubljane, se občina Ljubljana Vič-Rudnik z občinami Ljubljana-Center, Ljubljana-Bežigrad, Ljubljana-Siška in Ljubljana Moste-Polje združi v skupnost občin kot posebno družbenopolitično skupnost – mesto Ljubljana in ji poverja izvrševanje pravic in dolžnosti občine, ki so skupnega pomena.

Pravice in dolžnosti skupnega pomena za delovne ljudi in občane v mestu Ljubljana so določene s statutom mesta Ljubljane, ki ga kot skupni dogovor združenih občin, po javni razpravi, sprejme skupščina mesta Ljubljane v soglasju z občinskimi skupščinami.

220. člen

S samoupravnim sporazumom občine združujejo sredstva za zadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb v mestu Ljubljani, skladno z obsegom zadev, ki so jih poverile mestu.

221. člen

Občinska skupščina sodeluje z mestom Ljubljana na zasedanju zbora občin tako, da na zasedanje delegatov zbora občin delegira svoje delegate v skladu s statutom občine in mesta.

222. člen

Zbor občin mestne skupščine, poleg zadev, ki jih kot pravice in dolžnosti opravlja po statutu mesta, usklajuje in obravnava tudi naslednje zadeve iz pristojnosti občin:

- usklajevanje sredstev za splošno in skupno porabo v Ljubljani,
- davčno politiko,
- problematiko socialnega varstva in varstva borcev NOV,
- gospodarjenje s stavbnim zemljiščem in uporabo prispevka za uporabo mestnega zemljišča,
- problematiko razvoja krajevnih skupnosti.

Zbor občin obravnava tudi vse predloge in pobude, ki mu jih poda katerikoli zbor občinskih skupščin.

223. člen

Občinska skupščina in njeni organi sodelujejo pri izvrševanju pravic in dolžnosti občine s skupščino mesta Ljubljana in njenimi organi.

Pri uresničevanju tega sodelovanja občinska skupščina in njeni organi zlasti:

- izmenjujejo mnenja, predloge in stališča pri obravnavanju zadev z vseh področij družbenega, gospodarskega in kulturnega življenja ter tako zagotavljajo enotno politiko v mestu in občinah,
- predlagajo obravnavanje vprašanj iz pristojnosti mesta ter sprejem odlokov in drugih splošnih aktov,
- sodelujejo pri sestavljanju programov dela mestne skupščine in njenih organov.

Za uspešno reševanje vprašanj, ki imajo pomen za občine in mesto, sodelujejo občinska skupščina in njeni organi s skupščino mesta in njenimi organi tudi tako, da ustanavljajo skupne organe in organizacije, združujejo sredstva, izvajajo skupne akcije ter razvijajo druge oblike sodelovanja.

2. Medobčinsko sodelovanje

224. člen

Občina Ljubljana Vič-Rudnik sodeluje z drugimi občinami po načelu prostovoljnosti in solidarnosti in v ta namen združujejo sredstva in ustanavljajo skupne organe, organizacije in službe za opravljanje zadev skupnega pomena in za zadovoljevanje skupnih potreb.

Za urejanje določenih zadev skupnega pomena lahko občina Ljubljana Vič-Rudnik z drugimi občinami ustanovi skupni medobčinski organ samoupravljanja ali pa se združi v regionalne in druge skupnosti občin.

V medobčinskem organu samoupravljanja in v medobčinski skupnosti delegati združenih občin usklajujejo svoja stališča ter se dogovarjajo o urejanju skupnih vprašanj.

Zadeve, ki so skupnega pomena, se določijo z dogovorom občin in opredelijo v statutu skupnosti občin oziroma medobčinskega organa samoupravljanja, ki ga sprejmejo skupščine združenih občin po razpravi delovnih ljudi in občanov v temeljnih samoupravnih skupnostih.

3. Sodelovanje občine s SR Slovenijo

225. člen

Občinska skupščina in njeni organi sodelujejo z republiško skupščino in njenimi organi, izmenjujejo mnenja o zadevah, ki so pomembne za občino in republiko ter dajejo mnenja, predloge in stališča o predlogih aktov in o vprašanjih, ki jih obravnava republiška skupščina. Občinska skupščina lahko da republiški skupščini predlog za izdajo zakona in je pooblaščen predlagatelj zakonskega predloga.

Občinski upravni organi so dolžni na zahtevo republiških upravnih organov dajati poročila, obvestila in mnenja v zvezi z reševanjem upravnih zadev.

226. člen

Občinska skupščina sodeluje s skupščino SR Slovenije na zasedanjih delegatov zbora občin tako, da na zasedanje delegatov zbora občin delegira svojega delegata v skladu z ustavo, statutom, zakonom in poslovníkom občinske skupščine.

227. člen

Izvršni svet ugotovi kateri zbor občinske skupščine je pristojen za obravnavo vprašanja, ki je na dnevnem redu zbora občin, za sprejem mnenj, stališč in predlogov ter za delegiranje delegata.

XV. SPREMEMBA STATUTA OBČINE

228. člen

Pobudo za spremembo statuta lahko dajo občinska skupščina, njen zbor ali izvršni svet, organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti, družbenopolitične organizacije in druge samoupravne organizacije in skupnosti.

229. člen

O pobudi, da se začne postopek za spremembo statuta, razpravlja izvršni svet in jo s svojim stališčem predloži občinski skupščini.

O uvedbi postopka za spremembo statuta odloča občinska skupščina na seji vseh zborov.

230. člen

Na podlagi sprejetega sklepa o uvedbi postopka za spremembo statuta pripravi posebna komisija občinske skupščine osnutek sprememb statuta in ga predloži občinski skupščini. Osnutek sprememb statuta da občinska skupščina v javno razpravo.

Po končani javni razpravi poda posebna komisija občinski skupščini predlog sprememb statuta.

Sprememba statuta je sprejeta, če zanjo glasujeta 2/3 delegatov vsakega zbora občinske skupščine.

XVI. KONČNE DOLOČBE

231. člen

Odloki in drugi splošni akti, ki jih morajo po določilih tega statuta izdati občinska skupščina in njeni organi, morajo biti izdani najkasneje do 31. decembra 1974.

Do roka iz prejšnjega odstavka morajo biti s statutom usklajeni tudi dosedanji predpisi občinske skupščine in njenih organov.

232. člen

Ta statut začne veljati 30 dni po objavi v Uradnem listu SR Slovenije.

Z dnem uveljavitve tega statuta preneha veljati statut občine Ljubljana Vič-Rudnik, št. 021-9/70, z dne 9. aprila 1970, objavljen v Uradnem listu SRS, št. 16-178/70.

VZORČNI STATUT KRAJEVNE SKUPNOSTI

Uresničujoč temeljna načela zvezne in republiške ustave, da delovni človek na podlagi pravice samoupravljanja enakopravno z drugimi delovnimi ljudmi odloča o lastnih in skupnih interesih in na podlagi določil 127. člena ustave SR Slovenije, so delovni ljudje krajevne skupnosti Notranje gorice – Plešivica, ki je bila ustanovljena za zboru občanov v Notranjih goricah dne 22. X. 1964 na zboru delovnih ljudi in občanov krajevne skupnostisprejeli

STATUT

krajevne skupnosti Notranje gorice—Plešivica

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Krajevna skupnost Notranje gorice—Plešivica je samoupravna skupnost delovnih ljudi in občanov (v nadaljevanju delovni ljudje), v kateri delovni ljudje sami in v sodelovanju z delovnimi ljudmi drugih krajevnih skupnosti, neposredno zadovoljuje svoje osebne in skupne potrebe, odločajo o uresničevanju svojih skupnih interesov, sodelujejo pri odločanju o vprašanih skupnega pomena v občini Ljubljana Vič-Rudnik, v mestu Ljubljana, v samoupravnih interesnih skupnostih, v organizacijah združenega dela, ki opravljajo dejavnosti ali zadeve posebnega družbenega interesa, v skupnosti slovenskih občin in skupnosti občin ljubljanske regije.

2. člen

V krajevni skupnosti Notranje gorice—Plešivica se povezujejo delovni ljudje, ki živijo in delajo na območju vasi Notranje gorice—Plešivica, ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, ki delujejo v krajevni skupnosti ali zagotavljajo zadovoljevanje skupnih potreb delovnih ljudi v njej in delovni ljudje, združeni v krajevnih družbenih organizacijah in društvih, v katerih uresničujejo svoje posamezne in skupne interese.

Meje krajevne skupnosti potekajo na severu ob meji k. o. Log — ob potoku Rodna, ki teče med KS Vnanje gorice in KS Notranje gorice ob reki Ljubljanici do Bevškega potoka in nato ob Bevškem potoku do k. o. Log.

3. člen

Krajevna skupnost je pravna oseba. Sedež krajevne skupnosti je v Notranjih goricah št. 57. Krajevna skupnost ima pečat okrogle oblike s premerom 25 mm in dvojnimi robom, ob katerem je besedilo: Občina Ljubljana Vič-Rudnik (zgoraj), Krajevna skupnost (spodaj) Notranje gorice (v sredini). Na obeh krajih med besedama občine in skupnosti je peterokraka zvezda iste velikosti kakor črke besedila.

4. člen

Krajevno skupnost Notranje gorice—Plešivica kot pravno osebo predstavlja in zastopa predsednik zbora delegatov. V primeru njegove zadržanosti ga nadomešča namestnik predsednika zbora delegatov.

5. člen

Delovni ljudje v krajevni skupnosti zadovoljujejo ter uresničujejo svoje skupne potrebe, interese in naloge na področjih:

- medsebojnih odnosov v naselju,
- gospodarjenja s prostorom, urbanističnega programiranja in urejanja naselij ter varstva naravnega okolja,
- otroškega, socialnega in zdravstvenega varstva,
- vzgoje in izobraževanja,
- upravljanja družbenega premoženja in komunalne dejavnosti,
- varstva interesov potrošnikov,
- organizacije splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite,
- drugih področjih življenja.

6. člen

Delo krajevne skupnosti in njenih organov je javno.

II. PRAVICE IN DOLŽNOSTI DELOVNIH LJUDI IN OBČANOV V KRAJEVNI SKUPNOSTI

7. člen

Delovni ljudje in občani (v nadaljevanju besedila delovni ljudje) v krajevni skupnosti skrbijo za svoje usklajeno življenje, za dobre medsebojne odnose v organizacijah združenega dela, za dobre medsebojne odnose ter javni red in mir.

Za dostojno in pravično poravnavanje medsebojnih sporov skrbijo za območje krajevne skupnosti poravnalni svet.

8. člen

Na področju gospodarjenja s prostorom, urbanističnega programiranja in urejanja naselij ter varstva naravnega okolja delovni ljudje skrbijo za:

1. racionalno izkoriščanje zazidalnih površin in stanovanj pri urbanističnem programiranju z organi občine, mesta in republike,
2. javno razgrinjajo zazidalne načrte v sodelovanju z občinsko urbanistično službo,
3. skrbijo za vzdrževanje objektov in naprav, ki so v upravljanju krajevnih skupnosti,
4. spremljajo izvajanje in način zazidave nezazidalnih površin na svojem območju,
5. skrbijo za varstvo naravnega okolja.

9. člen

Na področju otroškega, socialnega in zdravstvenega varstva delovni ljudje skrbijo:

1. za zdravstveno varstvo nezavarovanih oseb,
2. za domsko varstvo nezavarovanih oseb in drugih socialno ogroženih delovnih ljudi, stanujočih na območju krajevne skupnosti,
3. za preventivno zdravstveno varstvo delovnih ljudi skupno s pristojnimi organi občine in skupnosti zdravstvenega zavarovanja ter strokovnimi službami zdravstvene delovne organizacije,
4. predlagajo pristojnim organom ukrepe s področja živilske, komunalne in šolske higiene ter skrbijo za higieno na javnih mestih,
5. za stare in onemogle ljudi s tem, da sami ali preko specializiranih organizacij organizirajo patronažno službo, oziroma stalne obiske na domu in občasno ali stalno nudijo tem ljudem denarno ali drugačno materialno podporo (prinašanje kurjave, nakupovanje, pranje in likanje perila, čiščenje stanovanja, nega bolnikov itd.),
6. vodijo evidenco pomoči potrebnih občanov, da jim lahko takoj pomagajo
7. predlagajo dodelitev enkratne zimske ali začasne socialne pomoči
8. za telesno in duševno prizadete, za družine alkoholikov, mladoletne prestopnike in druge socialno ogrožene občane
9. pomagajo organizacijam ZB pri reševanju socialnih problemov borcev
10. predlagajo skrbnike in rejnike za socialno ogrožene otroke in dorasle osebe in skrbijo za vključevanje oseb, ki se vračajo v družbeno okolje po končanem prestajanju kazni
11. v sodelovanju s šolo Notranje gorice spremljajo stanje in predlagajo izboljšanje
12. rešujejo probleme mladoletnih prestopnikov in njihovega vključevanja v družbeno življenje in družbeno aktivnost
13. proučujejo potrebe po varstvu predšolskih in šolskih otrok in skrbijo, da so socialno in vzgojno ogroženi otroci v organiziranem varstvu
14. pomagajo mladini s posredovanjem pri deljevanju raznih štipendij in socialnih pomoči za šolanje, pomoči pri šolski prehrani ter pri zaposlovanju mladine

15. sodelujejo z ustreznimi organizacijami pri reševanju problemov mladoletnih prestopnikov in njihovem vključevanju v družbeno življenje in družbeno aktivnost

16. sodelujejo po svoji delegaciji v skupnosti zdravstvenega zavarovanja, skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja, skupnosti otroškega varstva in v skupnosti socialnega varstva.

10. člen

Na področju vzgoje in izobraževanja delovni ljudje

1. sodelujejo s šolo in vzgojno varstvenim zavodom na območju krajevne skupnosti pri programiranju posameznih nalog s tega področja in uresničevanja le teh
2. povezujejo se z delavsko univerzo in družbenimi organizacijami pri organiziranju tečajev, seminarjev, predavanj (pouka prve pomoči, nega bolnikov, demonstracija uporabe novih aparatov v gospodinjstvu in strojev v kmečkem gospodarstvu, šivilski, kuharski tečaji itd.)
3. skrbijo za normalno vzdrževanje otroških igrišč in drugih prostorov, kjer se zbirajo otroci in mladina
4. sodelujejo po svoji delegaciji v izobraževalni skupnosti.

11. člen

Na področju prosvete in kulture, telesne kulture in rekreacije delovni ljudje:

1. sodelujejo v načrtovanju, sofinansiranju in vzdrževanju prosvetno kulturnih in telesno kulturnih objektov in naprav ter upravljanju s tovrstnimi objekti
2. ustanovljajo ali dajejo pobude za ustanovitev posameznih klubov, društev, sekcij itd. s tega področja
3. sodelujejo pri organizaciji raznih kulturnih in telesno kulturnih prireditev
4. prizadevajo si, da se mladina in ostali delovni ljudje čim bolj množično vključujejo v razne oblike športne in rekreativne dejavnosti in skrbijo za objektivne pogoje za tako vključevanje
5. neposredno po svoji delegaciji sodelujejo v kulturni skupnosti in telesno kulturni skupnosti.

12. člen

Na področju stanovanjske politike in upravljanja stanovanj delovni ljudje:

1. sodelujejo z nosilci stanovanjskih pravic in lastniki stavb
2. pomagajo oziroma dajejo pobude pri vzdrževanju čistoče in reda v hišah, na dvoriščih, v okolici stanovanjskih hiš in na javnih zelenicah
3. sodelujejo po svoji delegaciji v stanovanjski skupnosti.

13. člen

Na področju upravljanja družbenega premoženja in komunalne dejavnosti delovni ljudje:

1. upravljajo družbeno premoženje, ki jim je dano v uporabo

2. spremljajo izgradnjo, vzdrževanje in upravljanje komunalnih objektov, vzdrževanje čistoče in vijeza kraja, javnih nasadov, zelenic, otroških igrišč, nezažidljivih površin

3. predlagajo ustrezne ukrepe in pripravljajo programe komunalnih ureditev

4. proučujejo možnosti lokacij za razne družbene in komunalne objekte

5. vlagajo lastna sredstva v izgradnjo komunalnih naprav

6. sodelujejo po svoji delegaciji v komunalnih organizacijah združenega dela.

14. člen

Pri varstvu interesov potrošnikov delovni ljudje: 1. ščitijo interese potrošnikov, zagotavljajo večji vpliv občanov na preskrbo z življenjskimi potrebščinami in v ta namen ustanavljajo svet potrošnikov

2. sodelujejo s sanitarno in tržno inšpekcijo

3. sodelujejo s podjetji, ki imajo na območju KS trgovine

4. pripravljajo programe potreb po storitvenih dejavnostih in razširitev trgovske mreže

5. prizadetim podjetjem posredujejo kritične pripombe in mnenja občanov, glede cene, kakovosti blaga in storitev.

15. člen

V krajevni skupnosti se delovni ljudje neposredno organizirajo, pripravljajo in usposablajo za splošni ljudski odpor, za varstvo in reševanje prebivalstva in materialnih dobrin pred vojnimi učinki ter za izvrševanje drugih nalog, ki so določene z zakonom, statutom, obrambnim načrtom in smernicami občine.

Krajevna skupnost organizira in izvaja priprave na splošni ljudski odpor in skrbi za izvajanje družbene samozaščite preko sveta krajevne skupnosti, odbora za SLO in pristojnih komisij. Krajevna skupnost organizira in izvaja priprave na splošni ljudski odpor v skladu s svojim obrambnim načrtom, ki ga sprejme odbor za SLO na podlagi nalog iz obrambnega načrta občine in ustrezno svojim razmeram.

16. člen

V pripravah na splošni ljudski odpor delovni ljudje:

1. skrbijo za idejno politično vzgojo delovnih ljudi in občanov, uveljavljajo principe splošnega ljudskega odpora in razvijajo vse njegove oblike

2. skrbijo za propagando in informativno dejavnost na področju splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite z organiziranjem raznih predavanj, seminarjev in tečajev

3. rešujejo gospodarska in materialna vprašanja v zvezi s splošnim ljudskim odporom

4. krepijo izvidniško obveščevalno dejavnost in komunikacije

5. skrbijo za zagotovitev primernih prostorov za zdravstveno in socialno ogrožene delovne ljudi, za otroke in ostarele v primeru vojne

6. programirajo učinkovito varstvo delovnih ljudi in družbenega premoženja za primer vojne.

17. člen

Delovni ljudje ob neposredni vojni nevarnosti ali v vojni:

1. sodelujejo pri mobilizaciji in ustreznem obveščanju vsega prebivalstva, skrbijo za varnostne ukrepe in za odkrivanje in onemogočanje delovanja diverzantov, saboterjev, vohunov, povzročiteljev nemira itd.

2. aktivirajo krajevnih organizacij in njihovo vlogo v splošnem ljudskem odporu in uveljavljanje vseh ukrepov, smernic in predpisov naše socialistične oblasti in samoupravnih organov

3. zagotavljajo učinkovito delovanje vseh družbeno-političnih organizacij in njihovo vlogo v splošnem ljudskem odporu in uveljavljanje vseh ukrepov, smernic in predpisov naše socialistične oblasti in samoupravnih organov

4. aktivirajo materialno bazo, pomagajo pri organizaciji obrtne in kmetijske proizvodnje, pri odkupu, pri zbiranju, razdeljevanju živil, zbiranju in prenosu materiala za vojno proizvodnjo, potreb enot oboroženih sil, organov oblasti in civilnega prebivalstva

5. organizirajo pomoč sanitetni službi, posebno pri nudenju prve pomoči in oskrbe ranjencev in bolnikov

6. aktivirajo štab za civilno zaščito in skrbijo za zaščito evakuacije in nastanitve ter reševanje prebivalstva in materialnih dobrin

7. organizirajo solidarnostno pomoč med prebivalci in skrbijo za varnost ljudi, posebno pa za varnost in vzgojo otrok.

18. člen

Delovni ljudje v civilni zaščiti organizirajo in vodijo akcijo za reševanje, pomoč in varstvo delovnih ljudi in materialnih dobrin ob naravnih in drugih hudih nesrečah, ob vojnih akcijah pa preprečujejo in odpravljajo nevarnosti, zaradi katerih bi lahko prišlo do naravnih in drugih nesreč.

19. člen

Delovni ljudje pri uresničevanju družbene samozaščite zlasti:

1. spremljajo družbeno negativne pojave, ki jih zaznavajo na območju krajevne skupnosti in opozarjajo pristojne organe,

2. prijavljajo pristojnim organom vsa kazniva dejanja, ki se preganjajo po uradni dolžnosti

3. sodelujejo z organi pregona kaznivih dejanj in drugih družbeno negativnih dejanj ter z občinskimi komisijami za ugotavljanje izvora premoženja.

20. člen

Poleg pravic in dolžnosti iz 7. do 19. člena statuta sodelujejo delovni ljudje pri uresničevanju naslednjih nalog:

1. spremljajo gospodarska gibanja raznih dejavnosti na svojem območju, predvsem razvoj uslužnostnih dejavnosti, ki so večjega pomena za občane, spodbujajo in pomagajo pri razvoju posameznih, predvsem uslužnostnih dejavnosti

2. spremljajo in s svojimi stališči vplivajo na oblikovanje davčne politike

3. preko svojih delegatov sodelujejo v delovanju samoupravnih interesnih skupnosti za posamezna področja in družbenopolitičnih skupnosti

4. dolžnost občanov je, da sodelujejo z družbenopolitičnimi organizacijami na območju krajevne skupnosti in na širšem območju

5. opravljajo tudi vse druge naloge, ki jih je krajevna skupnost dolžna opravljati po ustavi in zakonih ter tiste naloge, za katere se krajevna skupnost dogovori z družbeno-političnimi skupnostmi in samoupravnimi interesnimi skupnostmi.

III. OBLIKE ORGANIZIRANJA DELOVNIH LJUDI IN OBČANOV

21. člen

Delovni ljudje in občani zadovoljujejo in uresničujejo skupne potrebe, interese in naloge:

1. z referendumom

2. na zborih delovnih ljudi in občanov na zboru delegatov in drugih organih krajevne skupnosti

v delovnih telesih krajevne skupnosti po svojih delegatih v skupščini Ljubljana Vič-Rudnik

v skupščini mesta Ljubljane, v samoupravnih interesnih skupnostih in v organizacijah združenega dela, ki opravljajo dejavnosti ali zadeve posebnega družbenega interesa

s samoupravnimi sporazumi

v krajevni organizaciji SZDL Notranje gorice in drugih družbenopolitičnih in družbenih organizacij ter društvih

v skupnosti potrošnikov in uporabnikov določenih dobrin in storitev.

Referendum

22. člen

Z referendumom delovni ljudje in občani neposredno odločajo o vprašanjih, ki imajo skupen pomen za krajevno skupnost ali za del krajevne skupnosti.

Skladno s prejšnjim odstavkom tega člena se referendum razpiše za območje krajevne skupnosti ali za posamezno območje le-te.

Referendum razpiše zbor delegatov krajevne skupnosti s sklepom.

23. člen

Referendum se razpiše za:

- uvedbo krajevnega samoprispevka
- spremembo območja krajevne skupnosti.

24. člen

Razpis referendumu lahko predlaga: zbor delovnih ljudi in občanov krajevne skupnosti, ena dvajsetina delovnih ljudi s posameznega območja ali celotne krajevne skupnosti ali svet krajevne skupnosti.

Zbor delovnih ljudi in občanov

25. člen

Zbor delovnih ljudi in občanov sestavljajo delovni ljudje stari nad 15 let, navedeni v drugem členu tega statuta.

26. člen

Delovni ljudje na zborih obravnavajo vprašanja, ki imajo splošen pomen za življenje in delo v naselju, krajevne skupnosti ter za življenje in delo v širši družbeno-politični skupnosti ter dajejo predloge za reševanje teh vprašanj.

27. člen

Delovni ljudje na svojih zborih v krajevni skupnosti:

1. sprejemajo statute krajevne skupnosti ter nje-gove spremembe in dopolnitve

2. razpravljajo o letnem (delovnem programu) krajevne skupnosti in razvojnem programu krajevne skupnosti

3. razpravljajo o letnem finančnem načrtu in zaključnem računu krajevne skupnosti ter o poslovanju skladov

4. razpravljajo in dajejo pobudo samoupravnim organom krajevne skupnosti za ustanovitev posameznih gospodinjstev servisov in drugih delovnih organizacij, ki jih krajevna skupnost ustanavlja ali sodeluje pri ustanavljanju

5. obravnavajo letna ali občasna poročila samoupravnih interesnih skupnosti, družbenopolitičnih skupnosti in organizacij, ki opravljajo dejavnosti ali zadeve posebnega družbenega interesa

6. razpravljajo in dajejo mnenja o delu zbora delegatov krajevne skupnosti in o delu samoupravnih organov krajevne skupnosti

7. volijo in odpokličejo po potrebi določeno število delegatov v zboru delegatov krajevne skupnosti

8. obravnavajo in razpravljajo tudi o vseh drugih vprašanjih, ki jih predlaga zbor delegatov krajevne skupnosti in delovni ljudje sami.

28. člen

Na zborih delovnih ljudi in občanov krajevne skupnosti seznanja delovne ljudi in občane z delom zbora delegatov krajevne skupnosti in samo-

upravnih organov krajevne skupnosti in delovnih teles predsednik zbora delegatov krajevne skupnosti.

Če delovni ljudje tako zahtevajo, mora posamezne zadeve pojasniti tudi predstavnik družbeno-politične skupnosti ali samoupravne interesne skupnosti ali delovne organizacije, ki opravlja dejavnost ali zadeve posebnega družbenega interesa, kakor tudi posamezni člani samoupravnih organov krajevne skupnosti.

29. člen

Zbor delovnih ljudi in občanov se lahko skliče za območje krajevne skupnosti ali samo za del krajevne skupnosti.

30. člen

Zbor delovnih ljudi in občanov (v nadaljnjem besedilu zbor delovnih ljudi) se sklicuje po potrebi, najmanj pa enkrat letno.

Zbor delovnih ljudi skliče predsednik zbora delegatov krajevne skupnosti.

Pobudo za sklic zbora delovnih ljudi lahko da:

- najmanj pet delegatov v zboru delegatov krajevne skupnosti
- skupina najmanj trideset delovnih ljudi z območja krajevne skupnosti
- družbeno-politične organizacije s področja krajevne skupnosti
- skupščine družbeno-političnih in samoupravnih interesnih skupnosti ter delovne organizacije, ki opravljajo dejavnost ali zadeve posebnega družbenega interesa.

Predsednik zbora delegatov krajevne skupnosti je dolžan sklicati zbor delovnih ljudi v roku desetih dni po prejemu pobude za sklic.

Če predsednik zbora delegatov krajevne skupnosti v roku iz prejšnjega odstavka ne skliče zbora delovnih ljudi, lahko skličejo zbor delovnih ljudi pobudniki navedeni v tretjem odstavku tega člena.

31. člen

Sklicatelj zbora delovnih ljudi mora objaviti sklep o sklicu najmanj pet dni pred zborom na oglasni deski krajevne skupnosti ter neposredno vročiti vabila delovnim ljudem.

Sklep iz prejšnjega odstavka se lahko objavi tudi preko javnih sredstev obveščanja ali na najbolj običajen način v skupnosti.

Sklic zbora delovnih ljudi in vabilo mora vsebovati:

- predlog dnevnega reda
- čas in kraj zbora
- kdo, oziroma na čigavo pobudo se sklicuje.

Čas in kraj zbora delovnih ljudi se določita tako, da se ga lahko udeleži kar največ delovnih ljudi.

Če se na zborih delovnih ljudi in občanov obravnava zadeva takega pomena, za katero se občani ne morejo odločiti brez ustreznega gradiva, se mora delovnim ljudem hkrati z vabilom na zbor dostaviti tudi ustreznno gradivo.

32. člen

Zbor delovnih ljudi in občanov je sklepčen, če je na njem navzočih najmanj desetina delovnih ljudi z območja krajevne skupnosti,

Če na zboru ni navzočih toliko delovnih ljudi, kot je določeno v prejšnjem odstavku, se lahko čez pol ure, ki je določena za začetek zbora, opravi zbor s prisotnimi delovnimi ljudmi in se šteje, da so odločitve zbora veljavne.

Zbor delovnih ljudi odloča praviloma o vseh vprašanih javno in z večino glasov navzočih delovnih ljudi.

33. člen

Zbor delovnih ljudi vodi delovno predsedstvo, ki ga izvolijo delovni ljudje pred začetkom zbora.

Zapisnik zbora delovnih ljudi vodi zapisnikar in ga overovita dva overovatelja, ki jih izvoli zbor.

Do izvolitve delovnega predsedstva vodi zbor delovnih ljudi predsednik zbora delegatov krajevne skupnosti, ali kak drug član tega organa, ki ga določi predsednik.

Organi krajevne skupnosti

34. člen

Organi krajevne skupnosti so:

- zbor delegatov krajevne skupnosti
- svet krajevne skupnosti
- odbor za splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito in
- poravnalni svet.

Zbor delegatov krajevne skupnosti

35. člen

Zbor delegatov krajevne skupnosti (v nadaljevanju zbor delegatov) je najvišji samoupravni organ v krajevni skupnosti.

Zbor delegatov samostojno odloča o vseh zadevah, ki so mu dane s tem statutom in posameznimi sklepi zbora delovnih ljudi.

36. člen

Zbor delegatov opravlja zlasti naslednje naloge:

1. pripravlja za zbor delovnih ljudi predlog sprememb in dopolnitev statuta krajevne skupnosti
2. sprejema letne in večletne delovne programe krajevne skupnosti in programe razvoja krajevne skupnosti
3. sprejema letni finančni načrt in zaključni račun krajevne skupnosti
4. voli in odpokliče člane sveta krajevne skupnosti in odbora za splošni ljudski odpor
5. sklepa o najetju posojila za krajevne skupnosti pri poslovnih bankah, lahko pa pooblasti svet krajevne skupnosti, da najame posamezno posojilo

6. razpravlja in predlaga svoja stališča v zvezi s poročili o delovanju interesnih skupnosti, delovnih organizacij, ki opravljajo dejavnost ali zadeve posebnega družbenega interesa

7. obravnava poročilo o delu organov krajevne skupnosti

8. sklepa o razpisu referendumu

9. sprejema splošne akte

10. razpravlja o delu krajevnih družbeno-političnih organizacij in nudi pomoč pri delu

11. sodeluje z občinsko in mestno skupščino v zadevah, ki jih določata statuta občine in mesta

12. upravlja družbeno lastnino, ki je v upravi krajevne skupnosti

13. sklepa o nabavi in prodaji osnovnih sredstev, katerih vrednost presega din 5000,00

14. opravlja druge zadeve, za katere je pooblaščen s tem statutom in sklepi zbora delovnih ljudi.

37. člen

Zbor delegatov šteje 23–30 delegatov:

11–15 delegatov izvolijo delovni ljudje na zborih delovnih ljudi in občanov iz vseh naselij

11–15 delegatov izvolijo delovni ljudje v družbenopolitičnih organizacijah, OZD, ki opravljajo dejavnosti ali zadeve posebnega družbenega interesa in društev.

Delovni ljudje v družbeno-političnih organizacijah, delovnih organizacijah, ki opravljajo dejavnosti ali zadeve posebnega družbenega interesa in v društvih, izvolijo svoje delegate na način, ki ga določajo njihovi splošni akti.

Delovni ljudje na zboru delovnih ljudi krajevne skupnosti izvolijo svoje delegate na podlagi liste, ki jo sestavi in sprejme krajevna konferenca SZDL, z večino glasov prisotnih.

38. člen

Število delegatov temeljnih organizacij združenega dela in drugih organizacij, ki se ne volijo na zboru delovnih ljudi v krajevni skupnosti, določi zbor delovnih ljudi s sklepom o razpisu volitev.

39. člen

Mandat delegatov zbora delegatov traja 4 leta. Nihče ne more biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljen za delegata.

40. člen

Krajevna konferenca SZDL z drugimi družbeno-političnimi organizacijami vodi kandidacijski postopek tako, da evidentira možne kandidate za delegate in predlaga na zborih delovnih ljudi kandidacijsko listo.

41. člen

Predlog za odpoklic delegata v zboru delegatov se lahko uvede pred potekom dobe, za katero je bil delegat izvoljen, če

– ne opravlja ali malomarno opravlja svoje dolžnosti

– se odseli z območja krajevne skupnosti.

Postopek za odpoklic posameznega delegata začne zbor delegatov, o odpoklicu pa odloča zbor delovnih ljudi, če gre za delegata, ki ga je ta zbor izvolil, sicer pa tiste organizacije, ki so delegata delegirale.

42. člen

Zbor delegatov dela na sejah, ki so javne. Zbor delegatov sklicuje in vodi predsednik zbora. Zbor delegatov je sklepčen, če je na sejah navzočih več kot polovica delegatov. Zbor delegatov sprejema sklepe z večino glasov navzočih delegatov.

Delovne programe, finančne načrte in zaključne račune sprejema zbor z večino vseh delegatov zbora delegatov.

43. člen

Zbor delegatov ima predsednika in namestnika predsednika.

1. Predsednika zbora delegatov in njegovega namestnika izvoli zbor delegatov na prvi seji po konstituiranju.

2. Predsednik zbora delegatov in njegov namestnik se volita za 4 leta.

3. Predsednik zbora delegatov predstavlja krajevno skupnost in podpisuje splošne akte, ki jih izda krajevna skupnost in njeni organi.

4. Predsednika zbora delegatov nadomešča v njegovi odsotnosti njegov namestnik, ki ima v njegovi odsotnosti ista pooblastila kot predsednik.

Svet krajevne skupnosti

44. člen

Svet krajevne skupnosti je kolektivni izvršilni organ krajevne skupnosti.

45. člen

Svet krajevne skupnosti šteje 7–11 članov, ki jih izvoli zbor delegatov.

V svetu krajevne skupnosti mora biti enako razmerje med delovnimi ljudmi, ki jih izvolijo zbori delovnih ljudi in tistimi, ki jih izvolijo družbene in delovne organizacije, kot je to predvideno za zbor delegatov v 37. členu tega statuta.

Mandat članov v svetu krajevne skupnosti traja 4 leta in so po poteku te dobe lahko znova izvoljeni, vendar največ še za 1 mandatno dobo.

Za kandidacijski postopek in izvolitev članov ter njihov odpoklic se smiselno uporabljajo določila, ki po tem statutu veljajo za izvolitev delegatov zbora delegatov.

46. člen

Svet krajevne skupnosti samostojno odloča o zadevah, za katere je pooblaščen s tem statutom ali sklepi zbora delegatov.

Svet krajevne skupnosti opravlja zlasti naslednje naloge:

– pripravlja osnutke sprememb in dopolnitev statuta krajevne skupnosti in drugih splošnih aktov in jih predlaga v sprejem konferenci delegatov

– pripravlja predloge letnih in večletnih delovnih programov in razvojnih programov krajevne skupnosti

– pripravlja predloge finančnega načrta in zaključnega računa

– pripravlja gradivo v zvezi z letnim poročilom o delovanju samoupravnih interesnih skupnosti in drugih za zbor delegatov,

– predlaga poročilo o delu sveta krajevne skupnosti in njegovih pomožnih teles za zbor delegatov in zbor delovnih ljudi,

– sklepa o nabavi in prodaji osnovnih sredstev do zneska din 5000,00

– organizira prostovoljno delo delovnih ljudi in zbira prostovoljne prispevke

– posreduje občini in mestu predloge in mnenja, izražena na zboru delovnih ljudi v zvezi z delom v teh družbeno-političnih skupnostih

– voli in razrešuje člane v posamezne stalne ali občasne komisije

– imenuje tajnika krajevne skupnosti in sprejema delavce v krajevno skupnost

– sklepa o poročilih svojih odborov in komisij in daje obvezna napotila za njihovo uspešno delovanje

– sklepa o uporabi finančnih sredstev, ki jih za svoje delovanje potrebujejo komisije sveta krajevne skupnosti

– neposredno skrbi za požarno varnost v krajevni skupnosti, za splošno ljudsko premoženje in premoženje občanov

– opravlja tudi druge zadeve, za katere je tako določeno v tem statutu ali ga zanje pooblasti zbor delegatov.

47. člen

Svet krajevne skupnosti ima predsednika in namestnika predsednika. Predsednika sveta krajevne skupnosti in njegovega namestnika izvolijo člani sveta na prvi seji po konstituiranju.

48. člen

Svet krajevne skupnosti dela na sejah, ki so javne.

Svet krajevne skupnosti je sklepčen, če je na seji navzoča več kot polovica članov, sklep je sprejet, če zanj glasuje več kot polovica navzočih.

49. člen

Predsednik sveta krajevne skupnosti opravlja zlasti naslednje:

– sklicuje in vodi seje sveta krajevne skupnosti
– podpisuje vse finančno materialne listine krajevne skupnosti in je odredbodajalec za izdatke krajevne skupnosti

– neposredno odgovarja, da se sklepi zbora delovnih ljudi in zbora delegatov ter sveta krajevne

skupnosti izvršujejo in o izvršitvi sklepov seznanja zbor delegatov in svet krajevne skupnosti

– usklajuje delo odborov in komisij sveta krajevne skupnosti in sodeluje v odboru za splošni ljudski odpor

– opravlja tudi druge zadeve, za katere je pooblaščen s tem statutom ali s sklepi sveta krajevne skupnosti.

Predsednik sveta krajevne skupnosti je za svoje delo odgovoren svetu krajevne skupnosti.

50. člen

Tajnik krajevne skupnosti opravlja naloge, ki so določene s tem statutom in druge naloge, ki mu jih naložijo organi krajevne skupnosti.

Tajnik krajevne skupnosti vodi administrativno tehnične posle za krajevno skupnost, spremlja delo odborov in komisij sveta krajevne skupnosti, pripravlja potrebno gradivo in je nemožni odredbodajalec za izdatke krajevne skupnosti. Pooblastila pomožnega odredbodajalca natančneje določi svet krajevne skupnosti ob imenovanju.

Tajnik krajevne skupnosti je za svoje delo odgovoren predsedniku sveta krajevne skupnosti in svetu krajevne skupnosti.

Tajnik krajevne skupnosti je čuvar pečata krajevne skupnosti.

51. člen

Delovno mesto tajnika se razpiše. Tajnika krajevne skupnosti imenuje po opravljenem razpisnem postopku svet krajevne skupnosti.

Tajnik krajevne skupnosti je imenovan za 4 leta in je po poteku te dobe lahko ponovno imenovan.

Odbor za splošni ljudski odpor

52. člen

Za uspešno izvrševanje nalog iz 16. in 17. člena tega statuta se oblikuje pri krajevni skupnosti odbor za splošni ljudski odpor.

Odbor za splošni ljudski odpor skrbi za izvajanje družbene samozaščite, to je pravic in dolžnosti delovnih ljudi iz 19. člena tega statuta:

Odbor za splošni ljudski odpor izvoli zbor delegatov na predlog krajevne skupnosti oziroma konference socialistične zveze delovnega ljudstva.

Odbor za splošni ljudski odpor krajevne skupnosti sestavljajo:

– vodja štaba za civilno zaščito
– predsednik sveta krajevne skupnosti
– predsednik krajevne konference SZDL
– predsednik KO ZB NOV
– predsednik ZMS
– sekretar sveta ZK pri krajevni skupnosti
– in drugi člani, ki jih po potrebi imenuje zbor delegatov.

Tajnik odbora je delavec krajevne skupnosti, ki se v krajevni skupnosti ukvarja z vprašanji splošnega ljudskega odpora in civilne zaščite.

Predsednika odbora izvolijo člani tega odbora izmed svojih članov.

Naloga odbora za splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito so zlasti:

– mobilizira vse sile in sredstva za krepitev splošnega ljudskega odpora in družbeno samozaščito

– organizira in vodi vse priprave na območju krajevne skupnosti s pohročja splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite v miru in vojni

– podružblja, usmerja in povezuje obrambne priprave prebivalstva, družbeno-političnih organizacij in društev na svojem območju.

– pripravlja izvorne organizacijske in druge oblike delovanja delovnih ljudi in drugih v splošnem ljudskem odporu in družbeni samozaščiti

– vodi borbo proti sovražni propagandi ter organizirano preprečuje malodušnost, paniko ter skrbi za moralno-politično enotnost delovnih ljudi

– zagotavlja hitro in pravočasno obveščanje delovnih ljudi o vseh vrstah nevarnosti ter organizira zavarovanje in zaščito pomembnih objektov in materialnih dobrin

– sprejema in potrdi vojni načrt krajevne skupnosti

– usklajuje priprave na splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito z dosedanjimi krajevnimi skupnostmi

– skrbi za organizacijo in izvedbo pouka za obrambo in zaščito ter družbeno samozaščito

– organizira in vodi vse druge oblike splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite (sabotaže, diverzije, neresnične vesti, panika itn.)

Odbor za splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito lahko za opravljanje posameznih nalog imenuje stalne ali začasne komisije. Za imenovanje in razrešitev teh komisij veljajo določbe tega statuta, ki se uporabljajo za ostale komisije.

53. člen

Za izvrševanje posameznih nalog v primeru elementarnih in drugih nesreč imenuje odbor za splošni ljudski odpor Štab za civilno zaščito krajevne skupnosti. Štab šteje 9 članov, ki se imenujejo izmed delovnih ljudi – obveznikov civilne zaščite.

S sklepom o imenovanju štaba se določijo njegove neposredne naloge in sredstva za uspešno izvrševanje nalog.

Poravnalni svet

54. člen

Krajevna skupnost ima poravnalni svet, ki je samostojen in neodvisen družbeni organ za posredovanje v izvensodnem poravnanju sporov med delovnimi ljudmi, posameznimi organizacijami in društvi na območju krajevne skupnosti.

55. člen

Poravnalni svet sestavljajo predsednik in dva člana ter njihovi namestniki.

Predsednika poravnalnega sveta, člana ter njihove namestnike izvoli zbor delovnih ljudi izmed delovnih ljudi, ki imajo splošno razgledanost in uživajo zaupanje.

Mandat predsednika poravnalnega sveta, članov ter njihovih namestnikov traja 4 leta in so po poteku te dobe lahko ponovno izvoljeni, vendar največ še za eno mandatno dobo.

56. člen

Zbor delovnih ljudi lahko predčasno razreši predsednika, člana poravnalnega sveta ter njihove namestnike, še pred potekom dobe, za katero so izvoljeni iz razlogov, ki so naštetih v 41. členu tega statuta.

57. člen

Krajevna skupnost z letnim finančnim načrtom zagotavlja materialna sredstva za uspešno delovanje poravnalnega sveta.

58. člen

Poravnalni svet mora najmanj enkrat letno poročati o svojem delu zboru delovnih ljudi, zboru delegatov in občinski skupščini.

59. člen

Podrobnejše določbe o delovanju zbora delovnih ljudi in vseh organov krajevne skupnosti so določene s poslovnikom.

Komisija sveta krajevne skupnosti

60. člen

Za neposredno izvajanje nalog krajevne skupnosti ter uspešno delo na posameznih delovnih področjih ima svet krajevne skupnosti stalne komisije kot delovna telesa.

61. člen

Stalne komisije sveta krajevne skupnosti so:

– komisije za komunalno gospodarstvo, urbanistično programiranje, varstvo naravnega okolja in urejanja naseleja

– komisija za zdravstveno in socialno varstvo, za varstvo otrok, vzgojo in izobraževanje ter pomoč družini

– komisija za kulturo in prosveto, telesno kulturo in rekreacijo delovnih ljudi

– komisija za kmetijstvo

– volilna komisija (stalna, mandat 4 leta)

62. člen

Stalne komisije sveta krajevne skupnosti imajo predsednika komisije in 4 člane.

Predsednika komisije izvoli svet krajevne skupnosti izmed svojih članov, člane komisije pa tudi izmed drugih delovnih ljudi.

Mandat predsednika komisije in članov traja 4 leta in so po poteku te dobe ponovno izvoljeni, vendar največ še za eno mandatno dobo.

DELEGACIJA KRAJEVNE SKUPNOSTI

63. člen

Zaradi neposrednega uresničevanja svojih pravic, dolžnosti in odgovornosti in organizirane udeležbe pri opravljanju funkcij skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik, skupščin samoupravnih skupnosti in organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnosti ali zadeve posebnega družbenega interesa, oblikujejo delovni ljudje v krajevnih skupnostih svojo delegacijo.

64. člen

Delegacija krajevne skupnosti šteje 7 članov.

65. člen

Sestav delegacije krajevne skupnosti mora ustrezati socialni strukturi prebivalstva.

Delegacijo krajevne skupnosti sestavljajo delegati delovnih ljudi, ki prebivajo na območju krajevne skupnosti.

Sestav delegacije mora biti tak, da bodo člani delegacije sposobni in tudi odgovorni za razpravljanje in odločanje o vprašanih, ki bodo obravnavana na zboru KS občinske skupščine.

66. člen

Mandat delegatov v delegaciji krajevne skupnosti traja štiri leta.

Nihče ne more biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljen v isto delegacijo.

Za delegata ne more biti izvoljen tisti, ki ima v svetu krajevne skupnosti lastnost delavca.

Nihče ne more biti hkrati delegat v dveh delegacijah.

67. člen

Število delegatov v družbeno-političnih in samoupravnih interesnih skupnostih, organizacijah združenega dela, ki opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena, se določi s statutom občine Ljubljana Vič-Rudnik oziroma splošnimi akti samoupravnih interesnih in drugih skupnosti.

68. člen

Delegacija krajevne skupnosti ima naslednje pravice in dolžnosti:

1. pošilja iz svojega sestava delegata na zasedanje v zbor KS občinske skupščine,

2. obravnava vsa vprašanja, za katera ima krajevna skupnost poseben interes zaradi sporazumevanja z drugimi delegacijami in zavzema stališča do posameznih vprašanj

3. preko svojih delegatov sodeluje v odločanju v vseh organih, kjer ima svoje delegate

4. obravnava in zavzema stališča do vprašanj, ki so bila v skupščini drugače sprejeta, kakor je bilo predhodno stališče delegacije krajevne skupnosti

5. daje preko delegatov pobude za obravnavanje posameznih vprašanj; spremembo posameznih določil splošnih aktov družbeno-političnih skupnosti.

69. člen

Delegacija krajevne skupnosti izmed svojih delegatov izvoli predsednika delegacije, ki je dolžan poročati organom krajevne skupnosti o delu delegacije kot celote.

O posameznih zadevah samoupravne organe krajevne skupnosti in delovne ljudi obveščajo delegati neposredno.

70. člen

Delegat, ki ga delegacija pošlje na sejo skupščine družbeno-politične skupnosti, je dolžan sproti poročati o svojem delu in delu organa, v katerega je delegiran.

Delegat je za svoje delo odgovoren delegaciji krajevne skupnosti, organom krajevne skupnosti in delovnim ljudem v krajevni skupnosti.

Delovni ljudje lahko izrečejo svoji delegaciji ali posameznemu delegatu nezaupnico in ga odpokličejo po postopku v skladu z zakonom o volitvah.

Delegacija kot celota ali posamezen delegat imajo pravico podati ostavko.

Družbenopolitične organizacije v krajevni skupnosti

71. člen

Osnovna organizacija ZK in svet ZK kot zavestni nosilec teženj in interesov delovnih ljudi in organizirana vodilna, idejna in politična sila delavskega razreda in vseh delovnih ljudi aktivno sodeluje pri uresničevanju razvoja samoupravnih odnosov v krajevni skupnosti, v povezavi vseh delovnih ljudi na območju krajevne skupnosti in drugimi skupnostmi in organizacijami na območju krajevne skupnosti.

Zveza komunistov je nosilec politične dejavnosti v krajevni skupnosti.

72. člen

V krajevni konferenci SZDL delovni ljudje uresničujejo politično in akcijsko enotnost socialističnih sil pri usmerjanju družbenega razvoja na temelju oblasti delavskega razreda in samoupravljanja vseh delovnih ljudi.

Socialistična zveza delovnega ljudstva določa program politične aktivnosti in določa družbena merila za izvolitev delegatov v delegacije krajevne skupnosti, evidentira možne kandidate za vse organe krajevne skupnosti in predlaga kandidatno listo

za izvolitev posameznih delegatov oziroma članov v te organe, obravnava splošno kadrovske politiko na območju krajevne skupnosti in spremlja delo organov krajevne skupnosti, družbeno-političnih skupnosti in organizacij ter samoupravnih interesnih skupnosti ter društev.

IV. SODELOVANJE KRAJEVNE SKUPNOSTI Z DRUŽBENO-POLITIČNIMI SKUPNOSTMI, ORGANIZACIJAMI ZDRUŽENEGA DELA, DRUŽBENOPOLITIČNIMI ORGANIZACIJAMI IN DRUŠTVI TER Z DRUGIMI KRAJEVNIMI SKUPNOSTMI

73. člen

Krajevna skupnost sodeluje z skupščino občine Ljubljana Vič-Rudnik preko svojih delegatov.

Vse svoje predloge in pobude pošilja skupščini prek svoje delegacije oziroma delegatov ali neposredno prek svojih organov.

74. člen

Krajevna skupnost sodeluje prek svojih delegatov s samoupravnimi interesnimi skupnostmi in z organizacijami, združenega dela, ki opravljajo dejavnosti ali zadeve posebnega družbenega interesa na območju občine Ljubljana Vič-Rudnik oziroma mesta Ljubljane.

75. člen

Z delovnimi organizacijami, ki delujejo na območju krajevne skupnosti ali izven nje, pa so delavci, ki prebivajo na območju krajevne skupnosti člani delovne skupnosti teh organizacij, sodeluje krajevna skupnost prek zbora delegatov krajevne skupnosti oziroma njenih delegatov.

76. člen

Krajevna skupnost lahko za pomembnejša vprašanja, ki zadevajo delovne ljudi, ki delajo ali prebivajo na območju krajevne skupnosti, organizira razgovore in posvetovanja med delovnimi ljudmi in delegati. Za take razgovore mora tajništvo krajevne skupnosti zbrati vprašanja delovnih ljudi, organov krajevne skupnosti, družbeno-političnih in drugih organizacij ter jih posredovati delegatom, da se lahko nanje pripravijo.

77. člen

Družbeno-politične organizacije in društva z območja krajevne skupnosti nudijo krajevni skupnosti pri njenem delu vso pomoč in podporo zlasti

pri oblikovanju političnih stališč in reševanju posameznih vprašanj pomembnih za krajevno skupnost.

Krajevna skupnost vabi na sejo svojih organov predstavnike družbeno-političnih organizacij.

78. člen

Krajevna skupnost sodeluje z drugimi krajevnimi skupnostmi na območju občine ali na širšem območju zaradi združevanja sredstev in opravljanja nalog, ki so pomembne za širše območje. V ta namen se delovni ljudje v krajevni skupnosti neposredno povezujejo v skupnost krajevnih skupnosti.

Krajevna skupnost sodeluje z drugimi krajevnimi skupnostmi zlasti pri oblikovanju skupnih pomembnih stališč in enotnega nastopanja v občinski skupščini, mestni skupščini in republiški skupščini. V ta namen oblikujejo delovni ljudje zbor krajevnih skupnosti.

V. OBLIKOVANJE IN SPREJEMANJE PROGRAMOV RAZVOJA KRAJEVNE SKUPNOSTI

79. člen

Za uspešno opravljanje pravic in dolžnosti, ki jih imajo delovni ljudje v krajevni skupnosti po tem statutu, sestavljajo delovni ljudje letne, srednjeročne in dolgoročne programe razvoja in nalog.

Z letnimi programi zagotavljajo izvrševanje tekočih kratkoročnih nalog, s srednjeročnimi in dolgoročnimi programi pa programirajo perspektivni razvoj krajevne skupnosti.

Delovne programe iz prejšnjih odstavkov tega člena sprejme zbor delegatov krajevne skupnosti po predhodni obravnavi na zboru delovnih ljudi.

80. člen

Pri izdelavi letnih, srednjeročnih in dolgoročnih programov razvoja krajevne skupnosti in uresničevanju tekočih nalog sodeluje krajevna skupnost z družbenopolitičnimi organizacijami na svojem območju kakor tudi s samoupravnimi interesnimi skupnostmi in družbeno-političnimi skupnostmi.

Vsi programi krajevne skupnosti morajo biti usklajeni z delovnimi programi družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti, interesi drugih samoupravnih organizacij ter interesi delavcev, ki bivajo na območju krajevne skupnosti.

81. člen

Krajevna skupnost razloži svoj letni in večletni delovni program kot dokumentacijo skupščini družbeno-političnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti na območju krajevne skupnosti in izven nje zaradi dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja o sofinanciranju posameznih nalog.

VI. ZBIRANJE IN ODLOČANJE O UPORABI SREDSTEV ZA ZADOVOLJEVANJE SKUPNIH POTREB V KRAJEVNI SKUPNOSTI

82. člen

Svoje skupne potrebe, interese in naloge v krajevni skupnosti delovni ljudje zadovoljujejo in uresničujejo z naslednjimi viri sredstev:

– s sredstvi, ki jih delovni ljudje sami zberejo s samopriskevkom ali pridobijo na kak drug način

– z delom dohodka, ki ga za zadovoljevanje skupnih potreb v krajevni skupnosti namenijo delavci TOZD, katerih delavci prebivajo na območju krajevne skupnosti

– s sredstvi, ki se na podlagi družbenega plana in proračuna občinske skupščine Ljubljana Vič-Rudnik, programov in planov samoupravnih interesnih skupnosti in organizacij združenega dela določijo za uresničevanje programa krajevne skupnosti in za zadovoljevanje komunalnih, socialnih in drugih skupnih potreb delovnih ljudi v krajevni skupnosti

– s sredstvi, ki jih krajevna skupnost samostojno ustvari z lastnimi dejavnostmi

– z dopolnilnimi sredstvi iz proračuna občine Ljubljana Vič-Rudnik

– z delom davkov, taks in drugih davščin, zbranih na območju krajevne skupnosti, ki jih občina Ljubljana Vič-Rudnik odstopi krajevni skupnosti za uresničevanje njenih nalog v skladu s plani in programi razvoja krajevne skupnosti in občine Ljubljana Vič-Rudnik

– s prostovoljnimi združevanjem sredstev družbeno-političnih in družbenih organizacij, združen in društev v krajevni skupnosti

– z darili in

– s sredstvi, pridobljenimi s posojili in iz drugih virov.

Krajevna skupnost za pridobivanje sredstev iz druge, tretje, pete in osme alineje prejšnjega odstavka, sklepa s TOZD, drugimi organizacijami in skupnostmi družbene dogovore in samoupravne sporazume.

83. člen

Krajevna skupnost z lastnimi sredstvi samostojno razpolaga ter jih z letnimi finančnimi načrti razporedi glede na potrebe in skladno z letnim razvojnim in delovnim programom.

Sredstva, ki jih krajevna skupnost zbere s samopriskevkom so namenska, in jih za druge namene ni mogoče uporabljati.

Kadar združujejo TOZD ter druge organizacije in skupnosti z družbenim dogovorom ali samoupravnim sporazumom svoj del dohodka s sredstvi krajevne skupnosti za uresničitev posebej določene naloge, imajo TOZD pravico vpogleda v porabo tako zbranih sredstev, pri čemer imajo TOZD pravico odtegniti lastna sredstva, če ugotovijo, da niso namensko porabljena.

84. člen

Krajevni samopriskevk se uvede na pobudo samoupravnih organov krajevne skupnosti, o njem pa odločijo delovni ljudje na referendumu.

Samoupravni organ krajevne skupnosti, ki je dal pobudo za uvedbo krajevnega samopriskevka, mora najmanj enkrat letno poročati delovnim ljudem, zbranim na zborih delovnih ljudi, o višini zbranih in uporabljenih sredstev iz samopriskevka.

85. člen

Krajevna skupnost ima lahko lastne sklade. Sklad ustanovi zbor delegatov krajevne skupnosti na predlog sveta krajevne skupnosti.

Sklep o ustanovitvi sklada določijo poleg namena tudi višine sredstev za uspešno opravljanje nalog sklada.

86. člen

Krajevna skupnost lahko pri poslovnih bankah najema posojila. O najetju posojila sklepa zbor delegatov krajevne skupnosti na predlog sveta krajevne skupnosti.

Pogodbo o najetju posojila s poslovno banko podpisuje predsednik zbora delegatov oziroma predsednika sveta krajevne skupnosti na podlagi ustreznega sklepa oziroma pooblastila zbora delegatov krajevne skupnosti.

Najeto posojilo odplačuje krajevna skupnost iz svojih sredstev.

87. člen

Krajevna skupnost sestavi vsako leto finančni načrt in zaključni račun.

88. člen

Finančni načrt in zaključni račun krajevne skupnosti sprejme zbor delegatov krajevne skupnosti po predhodni obravnavi na zboru delovnih ljudi.

89. člen

Finančno poslovanje krajevne skupnosti se vodi skladno z ustreznimi predpisi.

Sredstva posameznih skladov, ali z združena sredstva za posebne naloge se vodijo ločeno, tako da je vsak čas možen vpogled v višino in način uporabe teh sredstev.

VII. JAVNOST DELA KRAJEVNE SKUPNOSTI

90. člen

Zaradi zagotovitve javnosti dela in seznanjanja delovnih ljudi v krajevne skupnosti je krajevna skupnost dolžna zlasti:

– na primeren način obveščati delovne ljudi o vseh problemih krajevne skupnosti in o stanju na posameznih področjih dela

- seznanjati delovne ljudi z vsemi pomembnimi sklepi organov krajevne skupnosti
- najmanj enkrat letno poročati delovnim ljudem o svojem delu
- pravočasno in pred odločanjem o vseh pomembnejših predlogih sklepov obveščati o tem delovne ljudi, da bi lahko dali nanje svoje predloge in pripombe.

Krajevna skupnost zagotovi javnost dela po prejšnjem odstavku z objavo na običajen krajevni način.

VIII. SPREMEMBE IN DOPOLNITVE STATUTA

91. člen

Predlog za spremembo in dopolnitev statuta krajevne skupnosti lahko podajo delovni ljudje na zborih delovnih ljudi, druge organizacije in skupnosti, zbor delegatov, družbeno-politične organizacije ter društva z območja krajevne skupnosti.

Statut krajevne skupnosti, njegove spremembe in dopolnitve se sprejemajo na način in po postopku, ki ga predpiše statut občinske skupščine Ljubljana Vič-Rudnik.

IX. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

92. člen

Osnutek poslovnika za delo organov krajevne skupnosti in delo komisij ter pravilnik o volitvah delegatov pripravi svet krajevne skupnosti. Zbor delegatov sprejme poslovnik in pravilnik potem, ko sta bila oba splošna akta 15 dni objavljena na krajevno običajen način.

93. člen

Zbor delegatov krajevne skupnosti je dolžan prilagoditi vse splošne akte temu statutu najkasneje v roku treh mesecev od dneva, ko prične veljati ta statut.

94. člen

Ta statut začne veljati osem dni po objavi na običajen krajevni način, uporablja pa se od 1. 1. 1974.

Štev.:
Notranje gozice, dne

PRESEDNIK ZBORA
DELEGATOV KS:

OSNUTEK STATUTA MESTA LJUBLJANE

V mestu Ljubljana, kot mestu heroju in glavnem mestu socialistične republike Slovenije, so delovni ljudje in občani dosegli pomembne uspehe pri razvoju mesta ter pri oblikovanju socialističnih družbenih odnosov v komunalni samoupravi.

Izhajajoč iz teh teženj in iz funkcije, ki jo ima Ljubljana:

- kot glavno mesto socialistične republike Slovenije,
- kot zgodovinsko središče političnega in kulturnega življenja Slovencev,
- kot kulturno središče slovenskega naroda zaradi koncentracije prosvetnih, znanstvenih in kulturnih ustanov ter kulturnih delavcev,
- kot prometno središče Slovenije in
- zaradi močne ekonomske in proizvodne baze ob stalni hitri rasti števila prebivalcev, je statut mesta Ljubljane, sprejet leta 1970 v skladu z XVIII. amandmajem k ustavi Socialistične republike Slovenije, opredelil mesto Ljubljano kot posebno družbenopolitično skupnost, v kateri mesto in občine sporazumno uresničujejo svoje pravice in dolžnosti. Mesto in občine v Ljubljani skupaj so temeljna družbenopolitična skupnost, njihovi samoupravni organi pa neoločljiva celota, ki se prek samoupravnih dogovorov in ustrezne statutarne ureditve zlivajo v enoten, na najširši osnovi zasnovan sistem samoupravljanja.

Z razvojem materialne osnove družbe in socialističnih samoupravnih odnosov v Ljubljani so nastale bistvene spremembe v družbenih in političnih odnosih, ki terjajo ustrezne spremembe sedanjih statutarnih določil. Pri tem predstavlja izhodišče določilo ustave Socialistične republike Slovenije iz leta 1974, po katerem se občine na območju mesta združijo v mestno skupnost kot posebno družbenopolitično skupnost, v kateri delovni ljudje in občani uresničujejo določene skupne interese ter izvršujejo pravice in dolžnosti, ki jih mestu poverijo občine.

V skladu z gornjimi izhodišči ter zato, da se omogoči doslednejše uresničevanje oblasti in samoupravljanje delavskega razreda in vseh delovnih ljudi v mestu, se je mesto Ljubljana vključilo v revolucionarno preobrazbo naše družbe na podlagi ustavnih sprememb s tem, da je mestna skupščina na seji dne kot skupni dogovor združenih občin sprejela

STATUT MESTA LJUBLJANE,

ki določa pravice in dolžnosti mesta, organizacijo mestne samouprave in način izvolitve mestne skupščine.

I. POGlavJE TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

Občine na območju mesta Ljubljane se združujejo v posebno družbenopolitično skupnost – mesto Ljubljana – ki temelji na samoupravljanju in oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

Mesto Ljubljana obsega območje občin: Ljubljana Bežigrad, Ljubljana Center, Ljubljana Moste-Polje, Ljubljana Šiška in Ljubljana Vič-Rudnik.

Pravice in dolžnosti občine opravljajo na območju mesta Ljubljane občine in mesto.

Delovni ljudje in občani v mestu Ljubljani uresničujejo tiste skupne interese ter izvršujejo pravice in dolžnosti, ki so skupnega pomena za mesto in ki so jih mestu poverile občine.

2. člen

Pravice in dolžnosti mesta so določene s statutom, ki ga kot skupni dogovor delovnih ljudi v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih oblikah samoupravnega povezovanja in združevanja, po razpravi v Socialistični zvezi delovnega ljudstva, sprejme skupščina mesta Ljubljane (v nadaljnjem besedilu: mestna skupščina), v soglasju z občinskimi skupščinami.

3. člen

S statutom se v skladu z ustavo in sporazumom med občinami določijo pravice in dolžnosti mesta, oblikovanje, organiziranje ter pristojnost mestne skupščine in njenih organov, način financiranja splošnih in skupnih potreb v mestu ter način delegiranja delegatov v mestno skupščino.

Z zakonom se lahko prenesejo na mesto kot posebno družbenopolitično skupnost tudi posamezne zadeve iz pristojnosti republike.

4. člen

Za izvrševanje svojih pravic in dolžnosti ima mesto sredstva, s katerimi samostojno razpolaga.

Sredstva mesta predstavlja del skupnih sredstev občin na območju mesta Ljubljane, ki se določi vsako leto s samoupravnim sporazumevanjem skladno z obsegom zadev, ki so jih občine poverile mestu. Mestu pripadajo tudi sredstva, katera dodeli republika za opravljanje zadev, ki so bile z zakonom prenesene na mesto.

5. člen

Svoje skupne interese v mestu ter pravice in dolžnosti, ki so jih občine poverile mestu, izvajajo delovni ljudje in občani organizirani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v krajevnih samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter v družbenopolitičnih organizacijah na svojih zborih, z referendumom in drugimi oblikami osebnega opredeljevanja, s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem ter v delegacijah in po delegatih v mestni skupščini in drugih organih.

6. člen

Delovni ljudje in občani združeni v družbenopolitične organizacije zagotavljajo s svojim aktivnim delovanjem samoupravni socialistični razvoj mesta. To zagotavljajo zlasti s tem, da obravnavajo družbena vprašanja in dajejo politične pobude na vseh področjih družbenega življenja, določajo program politične aktivnosti in družbena merila za volitve delegacij in delegatov, spremljajo delo organov oblasti in samoupravljanja, samoupravnih organizacij, skupnosti in nosilcev samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij ter zagotavljajo politično in akcijsko enotnost delovnih ljudi pri usmerjanju družbenega razvoja na temeljih oblasti in samoupravljanja delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

7. člen

Mesto je pravna oseba.
Sedež mesta je v Ljubljani.

8. člen

Občani ljubljanskih občin so tudi občani mesta Ljubljane.

9. člen

Mesto razvija gospodarsko, kulturno in drugo sodelovanje z mesti in občinami v Jugoslaviji in tujini.

10. člen

Mesto Ljubljana ima grb in zastavo.
Grb ima obliko ščita z grbovnim poljem rdeče barve; grbovna podoba predstavlja v spodnjem delu tri zelene griče, na njih belo ali srebrno obzidje s stolpom in na njem zmaj zelene barve.

Mestna zastava povzema barve in grbovne podo-
be in se po dolžini deli na dve enaki barvni polji,
od katerih je zgornje srebrno oziroma belo in spod-
nje zeleno.

11. člen

Mesto Ljubljana ima svoj praznik.

Mestni praznik je 9. maj, dan obletnice osvobo-
ditve Ljubljane v narodnoosvobodilni vojni.

II. POGlavJE PRAVICE IN DOLŽNOSTI MESTA

1. Uvodne določbe

12. člen

Delovni ljudje in občani v mestu Ljubljana odlo-
čajo o uresničevanju skupnih interesov za izvrševa-
nje tistih pravic in dolžnosti, ki so skupnega po-
mena za mesto in so bile s sporazumom občin pre-
nesene na mesto.

13. člen

V Ljubljani zagotavljajo delovni ljudje in občani
skladen razvoj mesta tako, da usmerjajo, usklaju-
jejo in določajo enotno politiko družbenoekonom-
skega, kulturnega in urbanistično prostorskega raz-
voja na območju mesta.

V mestu skrbijo za proučevanje naravnih, mate-
rialnih, kadrovskih, demografskih in drugih sploš-
nih pogojev, potrebnih za družbeni in ekonomski
razvoj mesta. Posebno pa še skrbijo za proučevanje
pogojev in možnosti za razvoj proizvodnih sil in
gospodarske dejavnosti v okviru urbanističnega in
splošnega razvoja Ljubljane, možnosti za usklaje-
vanje gospodarskega razvoja mesta z gospodarskim
razvojem sosednjih in drugih občin, potreb in mož-
nosti ter materialnih osnov za razvoj družbenih
služb in za njihov skladni razvoj z gospodarskim in
družbenim razvojem mesta ter položaja organizacij
in služb s tega področja in pogojev za njihovo delo.

14. člen

Delovni ljudje in občani v mestu skrbijo za zago-
tavljanje splošnih pogojev za razvoj gospodarstva in
družbenih služb, zlasti pa:

– zagotavljajo pogoje za čim boljše prostorsko
razporeditev organizacij združenega dela s po-
dročja gospodarstva in družbenih služb in drugih
organizacij in služb, ki s svojim delovanjem dopol-
njujejo njihovo dejavnost ter ustrezajo družbe-
nemu razvoju mesta in potrebam delovnih ljudi;

– skrbijo za razvoj in delovanje javnega mest-
nega prometa, za preskrbo z vodo, električno in
toplotno energijo in z drugimi vrstami energije ter
za razvoj storitvenih in drugih dejavnosti, ki prispe-
vajo k večji produktivnosti dela in zboljšujejo po-
goje za delo delovnih organizacij;

– usklajujejo kadrovsko politiko v skladu s po-
trebami gospodarskega, družbenega in političnega

razvoja mesta ter dajejo pri tem pobude za njihovo
medsebojno sodelovanje;

– skrbijo za zboljšanje stanovanjskih razmer in
hitrejšo stanovanjsko izgradnjo ter za razvijanje
zdravstvenih, socialnih in drugih zavodov, organi-
zacij in dejavnosti, ki prispevajo k zboljšanju živ-
ljenjskih razmer delovnih ljudi in njihovih družin;

– sodelujejo pri ustvarjanju pogojev za razvoj
dejavnosti delovnih organizacij, ki prispevajo k
družbenemu in ekonomskemu razvoju mesta.

15. člen

Delovni ljudje in občani v mestu pospešujejo so-
delovanje in združevanje na področju gospodarstva
in družbenih dejavnosti.

Zagotavljajo tudi pogoje za razvoj družbenega
samoupravljanja in spodbujajo temeljne organiza-
cije združenega dela k samoupravnemu sporazume-
vanju.

16. člen

Na področju družbenega planiranja, načrtovanja
in gospodarstva, geodetske službe, urbanizma in
gradenj, stanovanjskega in komunalnega gospo-
darstva ter cestnega prometa, trgovine, turizma,
vzgoje in izobraževanja, kulture, telesne kulture in
tehnične vzgoje, zdravstva in družbenega varstva,
notranjih zadev in ljudske obrambe, so kot pravice
in dolžnosti mesta določene tiste, ki jih morajo
delovni ljudje in občani v mestu zaradi enotnosti,
uspešnega in skladnega razvoja ter zaradi splošnega
napredka urediti enotno ter jih kot take določata
zakon, sporazum med občani in ta statut.

17. člen

Mestna skupščina mora dati v obravnavo občin-
skim skupščinam:

– dolgoročni in srednjeročni program gospo-
darskega in družbenega razvoja mesta;

– dolgoročne in srednjeročne programe razvoja
posameznih dejavnosti;

– regionalni prostorski plan ljubljanske regije;

– urbanistične programe;

– urbanistične načrte;

– predpise o urejanju in oddajanju stavbnega
zemljišča ter predpise o prispevku za uporabo
mestnega zemljišča.

Pri sprejemanju teh aktov je mestna skupščina
dolžna obravnavati mnenja občinskih skupščin. Če
teh mnenj ne more upoštevati, mora občinske
skupščine obvestiti o svojih razlogih za to.

18. člen

Organizacije združenega dela, ki opravljajo za-
deve skupnega pomena za mesto, določi mestna
skupščina z odlokom v soglasju z občinskimi skup-
ščinami, kolikor niso določene že s tem statutom.

Po istem postopku in na temelju zakona določi
mestna skupščina tudi, da te organizacije opravljajo
dejavnost ali zadeve posebnega družbenega po-
mena.

2. Gospodarstvo

19. člen

Na področju gospodarstva delovni ljudje in občani v mestu:

- določajo temeljna izhodišča za skladen gospodarski razvoj mesta;
- sprejemajo okvirne programe in smernice za razvoj industrije, gradbeništva, trgovine in priskrbe, prometa, obrti, gostinstva, turizma, kmetijstva in gozdarstva ter s tem ustvarjajo osnovo za smotno načrtovanje razvoja teh panog v občinah in organizacijah združenega dela;
- spremljajo gospodarska gibanja na območju mesta;
- sprejemajo in izvajajo ukrepe s področja družbene kontrole cen;
- določajo drobnoprodajne cene, marže v prodaji na drobno in cene drugih proizvodov in obrtnih storitev;
- nadzorujejo izvajanje predpisov o blagovnem prometu in opravljanju storitev;
- določajo najnižje osebne dohodke delavcev, zaposlenih pri delovnih ljudeh, ki delajo v obrtni in podobni dejavnosti z delovnimi sredstvi, na katerih ima kdo lastninsko pravico;
- sprejemajo predpise o minimalnem poslovnem času gostinskih, trgovskih in drugih storitvenih obrti.

3. Urbanizem

20. člen

Na področju urbanizma delovni ljudje in občani v mestu skrbijo in ukrepajo za smotrn urbanistični razvoj svojega območja v skladu z gospodarskim in družbenim razvojem mesta; zato:

- sprejemajo urbanistični program;
- sprejemajo urbanistične načrte;
- določajo zazidalne etape na podlagi urbanističnega načrta za območje mesta v skladu s programom razvoja komunalne stanovanjske graditve ter z drugimi programi družbenoekonomskega razvoja mesta;
- spremljajo in opravljajo koordinacijo vseh dejavnikov na področju programiranja, planiranja in izdelave boljše urbanistične dokumentacije, od pobude do realizacije;
- dajejo soglasje k programskemu delu zazidalnih načrtov in dajejo mnenje o usklajenosti urbanističnih redov z urbanističnim programom oziroma urbanističnim načrtom;
- določajo za vse pomembnejše prostorske, urbanistične in arhitektonske rešitve razpis javnega natečaja;
- sprejemajo predpise s področja urbanističnega načrtovanja in graditve investicijskih objektov;
- skrbijo za varstvo človekovega okolja;
- skrbijo za načrtovanje in izvajanje zaščitnih ukrepov pred vojnimi akcijami;

- opravljajo zadeve s področja regionalnega prostorskega planiranja;
- ustanovljajo urbanistično strokovno službo za območje mesta, potrjujejo njen statut in nadzorujejo njeno delo.

4. Komunalno in stanovanjsko gospodarstvo ter promet

21. člen

Za zadovoljevanje vsakodnevnih življenjskih potreb delovnih ljudi in organizacij združenega dela zagotavljajo delovni ljudje in občani v mestu skladen razvoj komunalnih storitvenih dejavnosti.

22. člen

Na področju komunalnega in stanovanjskega gospodarstva ter cestnega prometa na ureditvenem območju mesta, če s tem statutom ni drugače določeno, delovni ljudje in občani v mestu:

- opravljajo vse pravice in dolžnosti do organizacij združenega dela, ki opravljajo komunalno dejavnost skupnega pomena za mesto;
- sprejemajo dolgoročne in srednjeročne programe za razvoj komunalnega in stanovanjskega gospodarstva ter predpise in programe o etapni izgradnji, ki jo določa urbanistični načrt;
- predpisujejo družbene dajatve komunalnim delovnim organizacijam mestnega prometa;
- sprejemajo predpise s področja gospodarjenja s stanovanjskimi hišami;
- sprejemajo predpise o oblikovanju in delitvi stanarin;
- sprejemajo predpise s področja stanovanjskih razmerij;
- sprejemajo predpise o tehničnih normah v stanovanjski graditvi;
- sprejemajo predpise o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča ter o prispevku za uporabo mestnega zemljišča;
- imenujejo ceste, ulice in trge;
- sprejemajo predpise s področja cestnega prometa in prometne varnosti;
- sprejemajo predpise v zvezi z onesaženjem zraka, onesaženjem vode, čezmernim hrupom in seizmično mikrorazonizacijo;
- sprejemajo predpise s področja ustvarjanja in usmerjanja sredstev za kreditiranje komunalnih objektov in naprav, ki jih upravljajo komunalne delovne organizacije skupnega pomena za mesto;
- sprejemajo predpise s področja vodnega gospodarstva na območju mesta;
- sprejemajo predpise o gospodarjenju ter cestni službi na nekaterih cestah na območju mesta;
- sprejemajo predpise glede uporabe in izkoriščanja mineralnih surovin, pridobivanja in uporabe proda, peska in mivke iz naravnih vodnih tokov, skladno z zakonom;

– sprejemajo delovni program in program porabe sredstev sklada za financiranje komunalnih objektov in naprav, ki so skupnega pomena za delovne ljudi v občinah in mestu.

23. člen

Komunalne dejavnosti skupnega pomena za delovne ljudi in občane v mestu so:

- preskrba s pitno vodo;
- odvajanje odpadne in meteorske vode;
- javna snaga;
- preskrba z električno energijo;
- javna razsvetljava;
- preskrba s plinom;
- preskrba s toplotno energijo;
- mestni potniški promet;
- javne tržnice,
- urejanje in vzdrževanje zelenih površin mestnega pomena;
- urejanje in vzdrževanje cestnoprometne signalizacije;
- pokopališka in pogrebna služba;
- javni parkirni prostori;
- dimnikarstvo;
- deratizacija ter
- javna kopališča.

Posebne komunalne dejavnosti skupnega pomena za delovne ljudi in občane v mestu so:

- konzumne mlekarne in
- pekarne.

24. člen

Za gradnjo in vzdrževanje komunalnih naprav prispevajo sredstva zlasti neposredni uporabniki.

25. člen

Komunalno dejavnost v mestu opravljajo predvsem komunalne organizacije združenega dela, ki upravljajo komunalne objekte in naprave.

Upravljanje in vzdrževanje komunalnih naprav lahko mestna skupščina prenese tudi na krajevne skupnosti.

26. člen

Komunalne organizacije združenega dela so samoupravne organizacije, ki opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena. V organih upravljanja komunalnih organizacij združenega dela sodelujejo tudi predstavniki družbene skupnosti zainteresiranih organizacij ter delovnih ljudi in občanov.

27. člen

Pristojni organi komunalnih organizacij združenega dela morajo obravnavati pripombe in predloge zainteresiranih organizacij ter delovnih ljudi in občanov glede dela komunalnih organizacij združenega dela, ki zadovoljujejo njihove potrebe ter jim na njihovo zahtevo dajati poročilo o svojem delu.

28. člen

Splošne pogoje za opravljanje komunalnih storitev in uporabo komunalnih objektov predpiše mestna skupščina.

29. člen

Na področju komunalne dejavnosti se lahko ustanovijo samoupravne interesne skupnosti.

30. člen

Delovni ljudje v organizacijah združenega dela in v krajevni skupnosti sami zadovoljujejo svoje stanovanjske potrebe. Z družbenimi dogovori, samoupravnimi sporazumi in pogodbami zagotavljajo in združujejo sredstva po načelih vzajemnosti in solidarnosti ter urejajo medsebojna razmerja, pravice in obveznosti.

Zaradi združevanja sredstev za stanovanjsko izgradnjo, določanja politike in programa izgradnje, zagotavljanja družbene pomoči stanovalcem z nizkimi osebnimi dohodki ter upravljanja stanovanjskih zgradb in stanovanj v družbeni lastnini skupaj s stanovalci ter zaradi uresničevanja drugih skupnih interesov, ustanavljajo delovni ljudje neposredno ali po svojih samoupravnih organizacijah in skupnostih stanovanjske interesne skupnosti.

31. člen

Stanovanjsko gospodarstvo je dejavnost posebnega družbenega pomena.

Z zakonom oziroma odlokom mestne skupščine se na podlagi zakona lahko predpiše obveznost temeljnih organizacij združenega dela in drugih zavazancev, da iz dohodka izločajo in združujejo sredstva za graditev stanovanj in za pomoč delovnim ljudem z nižjimi dohodki pri graditvi in uporabi stanovanj.

Mesto usklajuje načrtovanje stanovanjske graditve, sprejema urbanistično dokumentacijo, skrbi za smotno izkoriščanje zemljišča in povezuje vse dejavnike, ki sodelujejo pri gradnji stanovanj.

32. člen

Merila in pogoje, pod katerimi se oddajajo najemna stanovanja v družbeni lastnini, določi skupščina samoupravne stanovanjske skupnosti, potrdi pa jih mestna skupščina.

33. člen

Za opravljanje določenih zadev na področju gradnje stanovanj, vzdrževanje hiš in urejanje gradbenih zemljišč, lahko mesto ustanovi posebno organizacijo združenega dela.

5. Družbene dejavnosti

34. člen

Skupne potrebe delovnih ljudi in organizacij združenega dela na področju vzgoje in izobraževanja, otroškega varstva, družbenega varstva,

varstva invalidov in borcev narodnoosvobodilne vojne, zdravstvenega varstva, kulture in prosvete, telesne kulture, rekreacije, tehnične vzgoje in drugih dejavnosti, zadovoljujejo delovni ljudje v občini in mestu organizirano prek organizacij združenega dela in v samoupravnih interesnih skupnostih ter po mestni skupščini in njenih organih.

35. člen

Da se zagotovi javnost delovanja in družbeni nadzor, so organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti ter drugi organi, ki opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena, dolžni seznanjati mestno skupščino in delovne ljudi s svojimi delovnimi programi in delom ter s samoupravnimi akti.

6. Vzgoja in izobraževanje

36. člen

Delovni ljudje in občani v mestu na področju vzgoje in izobraževanja:

- sprejemajo smernice in okvirne programe za oblikovanje enotne politike;
- skrbijo za srednje šolstvo in domove učencev srednjih šol ter druge zavode, katerih ustanovitelj je mesto in se njihova dejavnost navezuje na vzgojo in izobraževanje, sprejemajo program omrežja srednjih šol ter izvršujejo ustanoviteljske pravice in dolžnosti do teh zavodov;
- sodelujejo pri oblikovanju politike štipendiranja;
- sodelujejo pri oblikovanju politike zaposlovanja in poklicnega usmerjanja mladine;
- pospešujejo osnovno, strokovno in dopolnilno izobraževanje mladine, odraslih in zaposlenih.

37. člen

Pri oblikovanju enotne politike vzgoje in izobraževanja sodeluje mesto z izobraževalno skupnostjo.

38. člen

Vzgojnoizobraževalni zavodi, katerih ustanovitelj je mesto, so dolžni vsaj enkrat letno poročati skupščini o svojem delu.

7. Kultura in znanost

39. člen

Delovni ljudje in občani mesta na področju kulture in znanosti:

- sodelujejo pri programiranju razvoja kulture in znanosti v mestu, ki jo obravnavajo po načelu enotnega kulturnega prostora;
- skrbijo za zidavo in vzdrževanje objektov zavodov, katerih dejavnost financira mesto in skrbijo za vzdrževanje spomenikov, ki so skupnega pomena za mesto;

– izvršujejo pravice in dolžnosti temeljne družbenopolitične skupnosti do delovnih organizacij s področja kulture, spomeniškega varstva in arhivske službe, ki so skupnega pomena za mesto;

– sodelujejo z znanstvenimi zavodi, univerzo in drugimi visokimi šolami ter spodbujajo k usposabljanju znanstvenih dosežkov, združevanja sredstev za znanstveno raziskovalno delo ter k ustvarjanju drugih pogojev za razvoj znanstvenih zavodov.

40. člen

Pri oblikovanju politike na področju kulture sodeluje mesto s kulturno skupnostjo.

8. Telesna kultura in tehnična vzgoja

41. člen

Na področju telesne kulture in tehnične vzgoje delovni ljudje in občani v mestu:

- sodelujejo pri programiranju razvoja telesne kulture in športa;
- sodelujejo pri usklajevanju razvoja tehnične kulture in znanstveno tehničnega izobraževanja občanov;
- pospešujejo in širijo tehnično vzgojo in znanstveno tehnične dejavnosti;
- podpirajo prireditve in manifestacije tehnične vzgoje.

42. člen

Pri oblikovanju politike razvoja telesne kulture sodeluje mesto s telesnokulturno skupnostjo.

9. Zdravstveno varstvo

43. člen

Na področju zdravstvenega varstva delovni ljudje in občani v mestu:

- sodelujejo pri oblikovanju enotne politike razvoja zdravstvenih dejavnosti v mestu;
- zagotavljajo pogoje za zdravstveno varstvo občanov in razvijajo tiste zdravstvene dejavnosti, ki so namenjene neposrednemu zdravstvenemu varstvu delovnih ljudi in preskrbi prebivalstva z zdravlili;
- spremljajo zdravstveno stanje in higienske razmere, v katerih žive in delajo delovni ljudje in sprejemajo ukrepe;
- spodbujajo in pomagajo pri delu zdravstvenih organizacij združenega dela in dajejo predloge za uspešnejše poslovanje;
- izvajajo družbeno nadzorstvo nad poslovanjem organizacij združenega dela na področju zdravstva;
- izvajajo preventivno zdravstveno varstvo s tem, da sprejemajo in izvršujejo predpise za preprečevanje in zatiranje bolezni, za zdravstveno nadzorstvo nad živili in predmeti splošne rabe ter za

obvezne zdravniške preglede in zadeve higiensko epidemiološke službe;

– sprejemajo in izvršujejo predpise o izvajanju mrliško pregledne službe in zagotavljajo sredstva za njeno izvajanje ter za obdukcije oseb, ki so umrle zunaj zdravstvenih zavodov, kadar gre za sum nalezljivih bolezni.

44. člen

Pri oblikovanju enotne politike na področju zdravstvenega varstva sodeluje mesto s samoupravno interesno skupnostjo tega področja.

10. Družbeno varstvo

45. člen

Na področju družbenega varstva delovni ljudje in občani v mestu:

– usmerjajo politiko ter delovanje strokovnih služb in organizacij s tega področja;

– usklajujejo pogoje in osnovna merila za zagotavljanje družbenega varstva;

– pospešujejo družbeno varstvo ter ustanavljajo zavode in druge oblike zavodskega varstva otrok, mladine in odraslih;

– ustvarjajo in zagotavljajo sredstva za delovanje organizacij združenega dela, ki opravljajo zadeve družbenega varstva in imajo pomen za mesto.

11. Skrb za borce in invalide NOV

46. člen

Delovni ljudje in občani v mestu usklajujejo pogoje za reševanje zadev borcev in invalidov NOV s tem, da spremljajo probleme in razmere borcev in invalidov NOV ter družin padlih borcev. Skupaj z organizacijami združenih borcev NOV, z občinami ter organizacijami združenega dela in drugimi organizacijami sprejemajo ukrepe za izboljšanje njihovih materialnih in stanovanjskih razmer ter zdravstvenega varstva.

12. Varstvo prometa

47. člen

Delovni ljudje in občani v mestu usklajujejo in usmerjajo delo za varnost prometa pomembnih organizacij združenega dela ter usklajujejo vzgojo in preventivne ukrepe v cestnem prometu.

13. Inšpekcijske službe

48. člen

Mesto ima vse pravice in dolžnosti občine glede inšpekcijskih služb, ki so jih te poverile mestu.

14. Notranje zadeve

49. člen

Mestu je poverjeno izvrševanje vseh pravic in dolžnosti občin, ki jih le-te imajo po zakonu in drugih predpisih na področju notranjih zadev.

15. Geodetske zadeve

50. člen

Mestu so poverjene vse pristojnosti skupščine občine glede geodetske službe, ki jih imajo občine po zakonu in drugih predpisih s področja geodetskih zadev.

III. POGlavJE

1. Sredstva mesta

51. člen

Za izvrševanje pravic in dolžnosti, ki so jih poverile mestu, združujejo občine sredstva, ki jim pripadajo v skladu z zakonom določenega sistema virov in vrst davkov, taks in drugih davščin.

Združevanje sredstev se opravi s samoupravnim sporazumom, ki ga na podlagi skupne ocene vsakoletnih sredstev sklenejo občine in mesto.

52. člen

Dohodki mesta so tudi dotacije, prispevki, darila, volila in drugi dohodki.

Za izvrševanje zadev iz pristojnosti republike, ki se z zakonom prenesejo na mesto, se z zakonom hkrati zagotovijo tudi sredstva.

53. člen

Ob pogojih, ki so določeni z zakonom, mesto najema kredite, sprejema obveznosti in razpisuje posojila z javnim vpisom.

Za posamezne potrebe in naloge, ki so skupnega pomena za mesto, se pri mestu lahko združujejo tudi sredstva organizacij združenega dela, drugih samoupravnih organizacij in občanov.

Ta sredstva se razporejajo v proračunu in skladih.

2. Proračun

54. člen

Mestna skupščina razporeja sredstva za kritje splošnih potreb v mestnem proračunu, skladno s politiko, določeno v družbenem planu mesta.

Proračun in sklepni račun sprejme mestna skupščina po postopku, ki ga določa zakon.

Osnutek proračuna sestavi upravni organ, pristojen za finance, predlog proračuna pa določi izvršni svet mestne skupščine.

Proračun se sprejme za eno koledarsko leto.

55. člen

Posamezne skupne potrebe, naloge in obveznosti mesto lahko financira tudi iz skladov.

56. člen

Organi in organizacije, ki jim sredstva za delo zagotavlja proračun, so dolžni mestni skupščini predložiti svoj program dela in potrebne utemeljitve o vrsti, vsebini in obsegu nalog, o pogojih

dela in drugih okoliščinah, ki so pomembne za določanje višine sredstev.

Organi in organizacije, ki jim sredstva za opravljanje določenih nalog iz pristojnosti mesta zagotavlja mestni proračun, so dolžne predložiti mestni skupščini poročilo o načinu porabe teh sredstev na njeno zahtevo, najmanj pa enkrat letno.

Mestna skupščina in služba družbenega knjigovodstva nadzorujeta zakonitost in namensko uporabo sredstev teh organov in organizacij.

3. Skladi mesta

57. člen

Za financiranje posameznih družbenih potreb, obveznosti in nalog, ki terjajo trajno zagotavljanje finančnih sredstev in posebne organe upravljanja, se v skladu z zakonom lahko ustanovijo skladi.

IV. POGlavJE SAMOUprAVLJANJE IN NJEGOVE OBlike V MESTU

58. člen

Delovni ljudje se organizirajo na samoupravni podlagi v organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter določajo, katere skupne interese, pravice in dolžnosti v njih uresničujejo.

Samoupravljanje delovnih ljudi v teh organizacijah in skupnostih je temelj enotnega sistema samoupravljanja in oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

59. člen

Delovni ljudje uresničujejo v mestu samoupravne pravice in dolžnosti na svojih zborih z referendumom in drugimi oblikami osebnega izjavljanja v temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih po delegatih v organih upravljanja teh organizacij in skupnosti s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem, po delegacijah in delegatih v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti, kot tudi z usmerjanjem in nadzorstvom dela organov, odgovornih mestni skupščini.

Da bi delovni ljudje in občani mogli uresničevati svoje samoupravne pravice, imajo pravico biti redno, vsestransko in objektivno obveščeni o delu državnih organov in organov upravljanja, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter organov družbenopolitičnih organizacij in društev. Način zagotavljanja javnosti dela teh organov in organizacij je urejen z zakonom in njihovimi samoupravnimi akti.

1. Temeljne organizacije združenega dela

60. člen

Osnovna oblika združenega dela in sredstev družbene reprodukcije ter samoupravne integracije združenega dela v mestu je temeljna organizacija združenega dela, v kateri delavci uresničujejo neodtujljivo pravico, da pri delu z družbenimi sredstvi odločajo o svojem delu in o rezultatih svojega dela.

V temeljni organizaciji združenega dela delavci neposredno in enakopravno uresničujejo svoje družbenoekonomske in druge samoupravne pravice in odločajo o drugih vprašanih svojega družbenoekonomskega položaja.

61. člen

Delovni ljudje neposredno in odgovorno upravljajo družbena sredstva v organizacijah združenega dela in njihovih združenjih ter s svojim delom krepijo lastni materialni položaj, materialni položaj organizacij združenega dela oziroma njihovih združenj in materialno osnovo mesta in drugih družbenopolitičnih skupnosti.

62. člen

Razmerje med mestom in organizacijo združenega dela temelji na načelu samostojnosti in medsebojnih obveznosti, katere uresničujejo z medsebojnimi dogovori in sporazumi v skladu z ustavo, zakoni in tem statutom.

63. člen

Skupščina mesta in njeni organi pospešujejo delovanje in razvoj organizacij združenega dela, ki so skupnega pomena za mesto.

Skupščina mesta in njeni organi smejo od organizacij združenega dela zahtevati redna in posebna poročila in podatke, ki omogočajo vpogled v njihovo delo in splošno stanje.

Delovne skupnosti in organi samoupravljanja organizacij združenega dela so dolžne razpravljati in se odločati o priporočilih in sklepih skupščine mesta in njenih organov.

Če se ne ravnajo po sklepih in ne sprejmejo priporočil, so dolžne o tem obvestiti skupščino in navesti razloge za svoj postopek.

64. člen

Delavci v temeljnih organizacijah združenega dela in v drugih organizacijah združenega dela ustanavljajo posebne organe delavskega nadzorstva, ki nadzorujejo izvrševanje splošnih aktov samoupravljanja, uveljavljanje pravic in dolžnosti delavcev v združenem delu, izvajanje odločitev organov samoupravljanja in oblasti, uporabo sredstev, poslovanje ter finančno in materialno stanje organizacije združenega dela.

65. člen

Mestna skupščina prek svojih organov nadzoruje zakonitost poslovanja organizacij združenega dela, do katerih ima ustanoviteljske pravice. Če nastanejo v organizaciji združenega dela ali drugi samoupravni organizaciji oziroma skupnosti bistvene motnje v samoupravnih odnosih ali so huje prizadeti družbeni interesi, ali če organizacija oziroma skupnost ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti, ukrepa mestna skupščina v okviru svojih pravic in dolžnosti.

2. Krajevne skupnosti

66. člen

Delovni ljudje imajo pravico in dolžnost, da se samoupravno organizirajo v krajevni skupnosti in v njej ter v sodelovanju z drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi neposredno zadovoljujejo svoje osebne in skupne potrebe, odločajo o uresničevanju svojih skupnih interesov, sodelujejo pri odločanju o vprašanih skupnega pomena v mestu in v drugih družbenopolitičnih skupnostih.

V krajevnih skupnostih se povezujejo delovni ljudje, ki živijo in delajo v posameznem naselju, delu naselja ali več naselij ter delovne skupnosti temeljnih organizacij združenega dela in drugih samoupravnih skupnosti in organizacij, ki delujejo v tej skupnosti ali zagotavljajo zadovoljevanje skupnih potreb delovnih ljudi v njej.

V krajevni skupnosti se povezujejo tudi delovni ljudje, združeni v družbenih organizacijah in društvih, v katerih uresničujejo svoje posamezne in skupne interese.

Krajevne skupnosti ustanovijo občani s sklepom, sprejetim na zboru volivcev za vas, več vasi, naselje, več naselij, tako da predstavlja urbanistično, gospodarsko in politično zaokroženo celoto, v kateri je možno uresničevati skupne interese občanov.

67. člen

V krajevni skupnosti delovni ljudje in občani odločajo o uresničevanju svojih skupnih interesov in nalog ter o solidarnem zadovoljevanju skupnih potreb na področju medsebojnih odnosov v naselju, urejanja naselij in drugega prostora, upravljanja s stanovanji in bivanja, otroškega in socialnega varstva, zdravstvenega varstva, vzgoje in izobraževanja, prosvete, kulture, javnega obveščanja, telesne kulture ter rekreacije, komunalnih in drugih dejavnosti za neposredno zadovoljevanje njihovih potreb ter potreb družin in gospodinjstev, varstva interesov potrošnikov in uporabnikov, splošnega ljudskega odpora in družbene samozasčite, varstva naravnega okolja, kulturnih in zgodovinskih spomenikov, upravljanja s stvarmi v družbeni lastnini ter drugih področij skupnega življenja in dela, ter sprejemajo programe in plane razvoja te skupnosti, s katerimi določijo tudi način združevanja in uporabo sredstev in dela za uresničevanje posameznih skupnih nalog.

68. člen

Materialna podlaga krajevne skupnosti temelji na samoupravnem sporazumevanju ter družbenem dogovarjanju temeljnih in drugih organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti in delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti, v občini ter mestu.

69. člen

Svoje skupne potrebe in interese delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti zadovoljujejo in uresničujejo na svojih zborih, v krajevnih organizacijah Socialistične zveze delovnega ljudstva in drugih družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, v društvih, v skupnostih potrošnikov in uporabnikov določenih dobrin in storitev, na zborih stanovalcev, v hišnih svetih, z referendumom, s samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori, v delegaciji in po delegatih v organizacijah združenega dela, ki upravljajo dejavnosti ali zadeve posebnega družbenega pomena, v samoupravnih interesnih skupnostih, v občini, mestu ter širših družbenopolitičnih skupnostih, izvrševanje določenih skupnih interesov pa poverjajo organom in delovnim telesom krajevne skupnosti.

70. člen

Krajevna skupnost ima svoj statut, ki ga sprejmejo delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti po razpravi v Socialistični zvezi delovnega ljudstva in na način, ki je določen s statutom občine.

Statut krajevne skupnosti upošteva specifično družbenoekonomsko in socialno strukturo krajevne skupnosti.

71. člen

Zaradi ustvarjanja in zagotavljanja materialnih in drugih pogojev za svoje življenje in delo se delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti lahko povezujejo v skupnost krajevnih skupnosti, v kateri na samoupravni podlagi ugotavljajo, usklajujejo in uresničujejo skupne interese.

3. Samoupravne interesne skupnosti

72. člen

Za organizirano zadovoljevanje svojih osebnih in skupnih potreb na področju vzgoje in izobraževanja, znanosti, kulture, zdravstva, socialnega varstva in na drugih področjih družbenih dejavnosti, ustanavljajo delovni ljudje neposredno in po svojih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter po drugih organizacijah in skupnostih z delavci v organizacijah združenega dela, ki opravljajo te dejavnosti, samoupravne interesne skupnosti; v teh uresničujejo svobodno menjavo dela, enakopravno in sporazumno odločajo o opravljanju teh dejavnosti in skladu s skupnimi interesi, določajo poli-

tiko njihovega razvoja, združujejo sredstva za izvrševanje teh dejavnosti in opravljajo druge zadeve, ki izhajajo iz narave odnosov na področjih, za katera se ustanavljajo samoupravne interesne skupnosti.

Na teh načelih se ustanavljajo tudi samoupravne interesne skupnosti za organizirano zadovoljevanje potreb na področju prometa in zvez, cestnega, vodnega, komunalnega in stanovanjskega gospodarstva, energetike in na področjih drugih dejavnosti v materialni proizvodnji, ki so namenjene trajnemu zadovoljevanju potreb določenih uporabnikov, pri katerih pa delovanje tržnih zakonitosti ne more biti edina podlaga za usklajevanje dela in potreb in za vrednotenje delovnih uspehov.

73. člen

Delovni ljudje ustanavljajo samoupravne interesne skupnosti na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter druge oblike socialnega zavarovanja, v katerih po načelih vzajemnosti in solidarnosti združujejo sredstva v ta namen in določajo skupne in posamezne obveznosti in pravice v teh skupnostih.

74. člen

Razmerja med samoupravnimi interesnimi skupnostmi in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi v občini in mestu ter širšimi družbenopolitičnimi skupnostmi in njihovimi organi, urejajo delovni ljudje in njihove skupnosti s samoupravnimi sporazumi, družbenimi dogovori, pogodbami, statuti in z drugimi samoupravnimi akti.

75. člen

Delovni ljudje organizirani v samoupravne interesne skupnosti, se po svojih delegacijah neposredno in v skupščinah obče, mesta in republike kot tudi v organih samoupravnih interesnih skupnosti, ustanovljenih za širše območje oziroma območje cele republike, sporazumevajo in odločajo o vprašanih s področja družbene dejavnosti, za katero je skupnost ustanovljena.

76. člen

Za kar najbolj neposredno uresničevanje samoupravnih pravic in interesov imajo delavci in drugi delovni ljudje ter njihove organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti, ki so člani samoupravne interesne skupnosti, pravico, da se v interesni skupnosti pod pogoji, ki jih določa samoupravni sporazum o ustanovitvi samoupravne interesne skupnosti ali njen statut, organizirajo v temeljno skupnost ali enoto za določeno območje ali za uresničevanje določenih skupnih interesov ter da v tej temeljni skupnosti oziroma enoti uresničujejo določene svoje samoupravne pravice in interese.

Samoupravne interesne skupnosti se lahko združujejo v širše interesne skupnosti, ustanavljajo zveze in druga združenja interesnih skupnosti in

vzpostavljajo druge oblike medsebojnega sodelovanja.

Temeljne samoupravne interesne skupnosti oziroma njihove enote, ustanovljene za območje občine, oblikujejo za območje mesta samoupravne interesne skupnosti oziroma njihove zveze.

77. člen

Samoupravne interesne skupnosti upravlja skupščina. Skupščino sestavljajo delegati, ki jih delovni ljudje in organizacije združenega dela ter druge samoupravne organizacije in skupnosti kot člani interesne skupnosti volijo in odpokličejo.

Skupščino samoupravne interesne skupnosti za območje mesta sestavljajo delegati, ki jih delegirajo skupščine temeljnih samoupravnih skupnosti oziroma njihovih enot, ustanovljenih za območje občin.

4. Družbenopolitične organizacije v mestu

78. člen

Delovni ljudje v občini in mestu se za uresničevanje svojih dolgoročnih in kratkoročnih socialističnih ciljev in interesov svobodno politično združujejo in organizirajo v družbenopolitične organizacije mesta tako, da izražajo in zastopajo svoje poglede in stališča o politiki in razvoju mesta ter širših družbenopolitičnih skupnosti.

79. člen

Delovni ljudje in občani v mestu se združujejo v mestnih organizacijah, Zvezi komunistov, Socialistični zvezi delovnega ljudstva, Zvezi sindikatov, Zvezi združenj borcev, Zvezi mladine ter v drugih družbenih organizacijah in društvih.

80. člen

Družbenopolitične organizacije, kot sestavni del družbenopolitičnega sistema v mestu, imajo posebno vlogo pri podružabljanju funkcij oblasti in razvoju samoupravnih odnosov v mestu.

81. člen

Zveza komunistov kot organizirana vodilna in idejno politična sila delavskega rzedra in vseh delovnih ljudi je glavni pobudnik in nosilec politične dejavnosti pri oblikovanju in nadaljnjem razvoju socialističnih samoupravnih družbenih odnosov, za krepitev socialistične družbene in demokratične zavesti in za varstvo in za nadaljnji razvoj socialistične revolucije.

Na tej podlagi je Zveza komunistov idejno usmerjevalni faktor novih družbenih odnosov, ustvarjajoč široko iniciativnost vseh delovnih ljudi pri reševanju družbenopolitičnih vprašanj ter je tako bistven dejavnik notranjega življenja in funkcioniranja samoupravnih organov in institucij v samoupravnem družbenopolitičnem sistemu.

82. člen

-- Socialistična zveza delovnega ljudstva mesta Ljubljane je kot prostovoljna, demokratična in enotna fronta delovnih ljudi in občanov ter njihovih organiziranih socialističnih sil, z Zvezo komunistov na čelu, najširša osnova njihove družbenopolitične aktivnosti v socialističnem samoupravnem sistemu mesta.

√ Socialistični zvezi delovnega ljudstva delovni ljudje, združeni v družbenopolitične organizacije in vse organizirane socialistične sile na čelu z Zvezo komunistov, s svojo aktivnostjo uresničujejo politično in akcijsko enotnost socialističnih sil pri usmerjanju družbenega razvoja mesta na temeljih oblasti in samoupravljanja delavskega razreda in vseh delovnih ljudi; v ta namen:

– obravnavajo družbena vprašanja in dajejo politične pobude na vseh področjih družbenega življenja v mestu, usklajujejo mnenja, zavzemajo politična stališča glede reševanja teh vprašanj, usmerjanja družbenega razvoja, uveljavljanja svojih pravic in interesov, uresničevanja enakopravnosti pripadnikov narodov in narodnosti, ki žive na območju mesta in razvoja socialističnih samoupravnih demokratičnih odnosov;

– določajo program politične aktivnosti in družbena merila za volitve delegacij in delegatov v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih; zagotavljajo demokratično predlaganje in določanje kandidatov za člane delegacij v samoupravnih organizacijah in skupnostih in delegatov v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti, kot tudi kandidatov za opravljanje samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij v družbenopolitičnih skupnostih; spremljajo in dajejo predloge za uspešno delovanje delegatskega sistema;

– obravnavajo splošna vprašanja kadrovske politike in vzgoje kadrov ter določajo merila za izbiranje kadrov;

– spremljajo delo organov, oblasti in samoupravljanja, samoupravnih organizacij in skupnosti ter nosilcev samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij, izražajo svoja mnenja in ocene, nadzorujejo njihovo delo in izražajo kritiko, posebno glede zagotavljanja javnosti dela in odgovornosti pri delu;

– ustvarjajo pogoje za vsestransko udeležbo mladine in njenih organizacij v družbenem in političnem življenju mesta;

– zagotavljajo obveščanje delovnih ljudi in vključujejo na uresničevanje vloge sredstev obveščanja;

– se borijo za medsebojne humane odnose med ljudmi, za razvijanje socialistične, demokratične in patriotične zavesti ter pravic socialističnega načina življenja, kot tudi za odpravo pojavov, ki ovirajo razvoj socialističnih samoupravnih demokratičnih družbenih odnosov ali jim na drug način škodujejo.

83. člen

Delavci v organizacijah združenega dela na območju mesta, prostovoljno organizirani v sindikat kot najširšo organizacijo delavskega razreda, se borijo:

za tak položaj delavskega razreda, kot ga določa ustava; za uresničevanje socialističnih samoupravnih odnosov in odločilno vlogo delavcev pri upravljanju družbene reprodukcije; za uresničevanje interesov in samoupravnih in drugih pravic delavcev na vseh področjih dela in življenja; za zagotavljanje enakopravnosti delavcev pri združevanju dela in sredstev, pridobivanju in delitvi dohodka in pri določanju skupnih meril za delitev po rezultatih dela; za samoupravno povezovanje in združevanje različnih področij družbenega dela; za razvijanje proizvodjalnih sil družbe in večjo produktivnost dela; za samoupravno usklajevanje posamičnih, skupnih in splošnih družbenih interesov; za višjo izobrazbo in usposabljanje delavcev za opravljanje samoupravnih in drugih družbenih funkcij; za demokratično predlaganje kandidatov za delegate v organe upravljanja organizacij združenega dela ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti in kandidatov za delegacije teh organizacij in skupnosti ter delegate v skupščine družbenopolitičnih skupnosti; za najširšo udeležbo delavcev pri izvrševanju funkcij oblasti in pri upravljanju drugih družbenih zadev; za uresničevanje interesov delavskega razreda v kadrovski politiki; za varstvo pravic delavcev; za zagotavljanje socialne varnosti in razvoj življenjskega standarda delavcev kot tudi za razvijanje in krepitev solidarnosti in za večjo razredno zavest in odgovornost samoupravljalcev.

84. člen

V organizaciji Zveze združenj borcev NOV, kot prostovoljni organizaciji udeležencev NOB, delovni ljudje in občani v skladu s programom Zveze komunistov in Socialistične zveze delovnega ljudstva razvijajo tradicije NOB in jih prenašajo na mlade generacije, prizadevajo si za napredek socialističnih in samoupravnih odnosov, krepitev enakopravnosti, bratstva in enotnosti med narodi in narodnostmi, medčloveških humanih odnosov in solidarnost. Zavzemajo se za urejanje socialnih, stanovanjskih, zdravstvenih in drugih vprašanj udeležencev NOB in njihovih družinskih članov, dajejo pobude in predloge skupščinam družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnosti za reševanje vprašanj s tega področja.

85. člen

Mladi delovni ljudje in občani, organizirani v Zvezi mladine, se vključujejo v družbenopolitično življenje v mestu, organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in krajevnih skupnostih, obravnavajo vprašanja, ki zadevajo položaj mladine, usklajujejo mnenja in dajejo pobude in predloge o vprašanjih, za katera so mladi še posebej zainteresirani.

86. člen

Občani in delovni ljudje se združujejo tudi v drugih družbenih organizacijah, združenjih in društvih, glede na svoje interese in potrebe, delujejo po svojih statutih in programu Socialistične zveze in se prek nje vključujejo v družbenopolitično življenje v mestu.

5. Zbori, referendum in druge oblike osebnega izjavljanja delovnih ljudi in občanov

87. člen

Delovni ljudje in občani uresničujejo oblast in upravljajo druge družbene zadeve z odločanjem na zborih z referendumom in z drugimi oblikami osebnega izjavljanja..

88. člen

Zbori se sestajajo po naseljih in njihovih delih, temeljnih organizacijah združenega dela in njihovih delih po krajevnih skupnostih, in na druge načine, glede na to, ali gre za vprašanja, ki zadevajo ožje ali širše interese.

89. člen

Sklicevanje zborov temeljnih organizacij združenega dela, samoupravnih skupnosti ter občin urejajo statuti. S sklepom mestne skupščine ali nje-nega zbora lahko sklicuje zbere delovnih ljudi in občanov ter zbere delavcev v organizacijah združenega dela tudi predsednik mestne skupščine.

90. člen

Zbori se sklicujejo po potrebi, najmanj pa enkrat na leto.

Organi družbenega samoupravljanja na območju, za katero se skliče zbor, morajo na zahtevo zbora poročati o svojem delu in dajati potrebna pojasnila.

V temeljnih organizacijah združenega dela, samoupravnih interesnih skupnostih ter drugih organizacijah se morajo udeležiti zbora, kadar so na dnevnem redu vprašanja s področja njihovega delovanja, organi družbenega samoupravljanja.

91. člen

O sklepu zborov, ki se dotikajo njihovega delovanja, morajo obvezno razpravljati prizadeti organi in organizacije.

O svojih odločitvah in stališčih v zvezi s sklepi zborov morajo zbor obvezno obvestiti.

a) zbor delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti

92. člen

Na zboru delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti se sestanejo delovni ljudje in občani do-

ločenega območja, ki imajo skupne potrebe in skupni interes.

93. člen

Zbor delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti predvsem:

1. obravnava vprašanja, ki so splošnega pomena za naselja, krajevno skupnost in občino ter mesto;
2. v zvezi s tem sprejema sklepe, daje predloge, pobude in pripombe za reševanje teh vprašanj;
3. postavlja vprašanja o delu organov oblasti in organov samoupravljanja v občini in mestu;
4. obravnava poročila o delu krajevne skupnosti, občinske in mestne skupščine;
5. obravnava poročila in pojasnila o delu zavodov in organizacij s področja javnih in družbenih dejavnosti ter daje mnenja o delu ter predloge za izboljšanje dela teh organizacij;
6. obravnava in daje mnenja k predlogu statuta mesta in njegovim spremembam, k predlogu urbanističnega načrta in njegovim spremembam ter k predlogu statuta krajevne skupnosti;
7. obravnava in daje mnenja k osnutkom odlokov in sklepov mestne skupščine, s katerimi se ustanavljajo materialne obveznosti občanov;
8. razpravlja in sklepa o uvedbi krajevnega samoprispevka;
9. odloča o vprašanjih, za katera to določa ustava, zakoni in statuti krajevne skupnosti, občine in mesta;
10. daje mnenja in predloge pred sprejemom posameznih predpisov in drugih aktov, glede katerih to določa ustava, zakoni ter statut občine in mesta;
11. obravnava delo organov krajevnih skupnosti;
12. obravnava vprašanja in opravlja druge naloge v zvezi z zadevami, ki so pomembne za širše družbenopolitične skupnosti;
13. opravlja druge naloge po veljavnih predpisih in sklepih občinskih, mestne skupščine ter krajevne skupnosti.

b) zbor delavcev v organizaciji združenega dela

94. člen

Zbor delavcev v organizacijah združenega dela se sestaja v temeljnih organizacijah združenega dela in njihovih delih, v delovnih organizacijah ali v več delovnih organizacijah skupaj. Pri tem se upošteva, ali gre za vprašanja, ki zadevajo širše ali ožje področje.

95. člen

Zbor delavcev predvsem:

1. obravnava vprašanja, ki so splošnega pomena za organizacijo združenega dela ali delovno organizacijo;
2. v zvezi s tem sprejema sklepe, daje predloge, pobude in pripombe za reševanje teh vprašanj;

3. postavlja vprašanja glede dela organov samoupravljanja v organizacijah združenega dela;

4. obravnava poročila o delu organov samoupravljanja v organizacijah združenega dela in delovnih organizacijah ter o delu zborov združenega dela;

5. obravnava predloge samoupravnih aktov, zlasti statut, predpise o medsebojnih razmerjih, notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest;

6. obravnava zaključni račun in politiko delitve osebnih dohodkov;

7. opravlja druge naloge, ki so določene z zakoni, drugimi predpisi in akti samoupravljanja temeljnih organizacij združenega dela;

8. razpravlja o uvedbi krajevnega samopripekva;

9. odloča o vprašanih, za katere to določa ustava, zakoni, statut občin in mesta ter statut krajevne skupnosti;

10. daje mnenja in predloge pred sprejemom posameznih predpisov in drugih aktov, glede katerih to določa ustava, zakoni in statut občine in mesta;

11. razpravlja o delu organov krajevne skupnosti;

12. opravlja druge naloge po veljavnih predpisih in sklepih občinske in mestne skupščine ter krajevne skupnosti.

c) referendum

96. člen

Z referendumom se delovni ljudje in občani vnaprej izjavijo o posameznih vprašanih iz pristojnosti mestne skupščine – ali da potrdijo odloke, druge predpise in splošne akte.

Glede posameznih vprašanj, ki jih urejajo delovni ljudje in občani v občini, krajevni skupnosti, samoupravni interesni skupnosti ter organizacijah združenega dela, se razpiše referendum v teh organizacijah in skupnostih.

97. člen

Referendum obvezno razpiše mestna skupščina, če je tako predpisano z zakonom ali statutom, če ga zahteva več kot polovica krajevnih skupnosti z območja, za katero naj se razpiše, ali najmanj tri občinske skupščine. Mestna skupščina lahko razpiše referendum tudi na lastno pobudo.

98. člen

Referendum v mestu se lahko razpiše za celotno območje mesta, če pa gre za vprašanje, ki zadeva samo del mesta, se razpiše samo za ta del.

Razpis referenduma se objavi v glasilu, v katerem se objavljajo predpisi, odloki in drugi splošni akti mestne skupščine.

99. člen

Pravico glasovanja na referendumu v mestu in v krajevni skupnosti imajo delovni ljudje in občani,

ki so vpisani v splošnem volilnem imeniku območja, na katerem se izvaja referendum.

Če je referendum v mestu ali krajevni skupnosti razpisan zaradi uvedbe prispevka občanov za financiranje skupnih družbenih potreb, imajo pravico glasovati tudi zaposleni delavci, ki še niso dopolnili 18 let starosti in prebivajo na območju, za katerega je razpisan referendum.

100. člen

Referendum je veljaven, če se ga udeleži večina delovnih ljudi in občanov, ki imajo glasovalno pravico, z območja, za katero se razpiše referendum.

Odločitev referenduma in občanov je sprejeta, če je zanj glasovala večina delovnih ljudi in občanov s pravico glasovanja.

Izid glasovanja na referendumu je obvezen za mestno skupščino in njene organe.

Mestna skupščina ne sme eno leto po izvedbi referenduma sprejeti nobenega akta, ki bi bil v nasprotju z izidom referenduma, niti ne sme referendum o istem vprašanju ponoviti, razen kadar so z zakonom določeni drugačni roki.

d) anketa

101. člen

Krajevna skupnost, občine, mesto, organizacije združenega dela in samoupravna interesna skupnost lahko razpiše anketo, kadar hočejo izvedeti oziroma ugotoviti mnenje delovnih ljudi in zbrati potrebne podatke o važnejših vprašanih v okviru svoje pristojnosti.

Za postopek pri anketiranju veljajo smiselno določbe tega statuta o referendumu.

e) javna razprava

102. člen

Vprašanja, za katera tako določa ta statut in druga vprašanja, ki imajo pomen za politični, gospodarski, družbeni, kulturni ali socialni razvoj mesta, da mestna skupščina v javno razpravo.

Mestna skupščina mora pred odločanjem o vprašanih iz 1. odstavka tega člena obravnavati mnenja, stališča in predloge javne razprave, se o njih opredeliti in na primeren način obvestiti o svojih stališčih udeležence javne razprave.

6. Družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje

103. člen

Delavci in drugi delovni ljudje in občani v mestu s samoupravnim sporazumom in družbenim dogovorom samoupravno urejajo medsebojna razmerja, usklajujejo interese in urejajo odnose, ki so skupnega pomena za mesto.

104. člen

S samoupravnim sporazumom delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in delovni ljudje v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih v mejah svojih samoupravnih pravic: usklajujejo svoje interese v družbeni delitvi dela in družbeni reprodukciji, združujejo delo in sredstva in urejajo medsebojna razmerja v zvezi z združevanjem dela in sredstev; ustanavljajo delovne in druge organizacije združenega dela, banke, poslovne in druge skupnosti; določajo osnove in merila za razporejanje dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke; določajo medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti ter ukrepe za njihovo uresničevanje in urejajo druga razmerja skupnega pomena.

Mestna organizacija sindikata ima pravico dajati pobudo in predloge za sklepanje samoupravnih sporazumov in lahko začne postopek za ponovno obravnavanje že sklenjenega samoupravnega sporazuma, če meni, da se z njim kršijo samoupravne pravice delavcev in družbenoekonomski odnosi, ki jih določa ustava.

Mestna skupščina v okviru svojih pravic in dolžnosti spodbuja samoupravno sporazumevanje in lahko določi, da so zainteresirane organizacije in skupnosti dolžne začeti postopek za samoupravno urejanje vprašan skupnega pomena.

105. člen

Organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti, ki menijo, da so s samoupravnim sporazumom drugih samoupravnih organizacij in skupnosti prizadeti njihovi interesi, lahko začnejo na način, ki ga določa zakon, postopek za preizkus samoupravnega sporazuma.

106. člen

Z družbenim dogovorom organizacije združenega dela, njihova združenja, samoupravne interesne skupnosti, druge organizacije in skupnosti, organi mesta, sindikati in druge družbenopolitične in družbene organizacije mesta zagotavljajo in usklajujejo samoupravno urejanje družbenoekonomskih in drugih odnosov, ki so skupnega pomena za udeležence dogovora ali splošnega družbenega pomena za mesto.

107. člen

S samoupravnim sporazumom in družbenim dogovorom se določajo ukrepi za njuno izvajanje, materialna in družbena odgovornost udeležencev v samoupravnem sporazumu in družbenem dogovoru ter način in pogoji za njuno spremembo.

S samoupravnim sporazumom in družbenim dogovorom se lahko predvidita arbitraža ali kakšen drug način za reševanje sporov, ki nastanejo pri izvajanju sporazuma oziroma dogovora.

7. Družbeno planiranje

108. člen

Delovni ljudje in občani v mestu na podlagi dogovorov o skupnih interesih in ciljih gospodarskega in družbenega razvoja v občinah in mestu, regiji in republiki ter na podlagi načrtov in programov za delo in razvoj organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, sprejmejo svoj družbeni plan, v katerem upoštevajo skupaj ocenjene možnosti in pogoje za razvoj.

Družbeni plan mesta določa skupno razvojno politiko, smernice in okvire za ukrepe ekonomske politike ter za upravne in organizacijske ukrepe, s katerimi se zagotavljajo možnosti za njihovo uresničevanje.

109. člen

Mesto ima kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne družbene plane, katere morajo pred sprejemom obravnavati občinske skupščine.

Sestavni del letnega družbenega plana je splošna bilanca, ki vsebuje globalna razmerja delitve ustvarjenega dohodka, splošne in skupne potrošnje ter pomeni instrument za uskladitev vseh oblik potrošnje.

110. člen

Družbeni plan mesta upošteva še posebej možnosti nadaljnjega razvoja tistih dejavnosti, ki imajo z vidika mestnih in širših družbenih potreb najugodnejše možnosti razvoja.

111. člen

Strokovne naloge v zvezi z družbenim planiranjem opravlja pristojna strokovna služba, ki:

- zbira podatke in pripravlja potrebne analize o izvrševanju sprejetih družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov s področja družbenega načrtovanja v gospodarstvu in družbenih službah;

- na področju statistične raziskave in publicitete zbira in obdeluje statistične podatke, ki so pomembni za izvajanje funkcij družbenopolitičnih organov na področju mesta Ljubljane;

- zbira podatke s področja stanovanjskega in komunalnega gospodarstva, opravlja potrebne analize ter gradivo za družbenopolitične organe ter jim daje predloge za izvajanje začrtane politike na tem področju.

Opravljanje teh nalog lahko poveri mestna skupščina tudi drugi organizaciji.

8. Delegati in delegacije – volitve in sestava

112. člen

Delovni ljudje v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih in družbenopolitičnih organizacijah oblikujejo svoje delegacije zaradi neposred-

nega uresničevanja svojih pravic, dolžnosti in odgovornosti in organizirane udeležbe pri opravljanju funkcij skupščin družbenopolitičnih skupnosti.

113. člen

V temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih oblikujejo delegacije:

1. delovni ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela in v delovnih skupnostih, ki opravljajo zadeve skupnega pomena za več temeljnih organizacij združenega dela;

2. delovni ljudje, ki delajo v kmetijski, obrtni in v podobnih dejavnostih z delovnimi sredstvi, na katerih ima kdo lastninsko pravico, skupaj z delavci, s katerimi združujejo svoje delo in delovna sredstva, organizirani v skupnosti in druge z zakonom določene oblike združevanja;

3. delovni ljudje v delovnih skupnostih državnih organov, družbeno-političnih organizacij in društev ter v drugih delovnih skupnostih, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela, kot tudi aktivne vojaške osebe in civilne osebe v službi v oboroženih silah SFRJ, na način, ki je določen z ustavo in zakonom;

4. delovni ljudje v krajevnih skupnostih.

Pri oblikovanju delegacij v organizacijah združenega dela na področju izobraževanja sodelujejo študentje in učenci srednjih šol pod pogoji in na način, ki jih določa zakon.

Delegacije oblikujejo tudi delovni ljudje, ki trajno delajo v delu temeljne organizacije združenega dela, ki ni na območju občine, na katerem je sedež te organizacije.

V temeljni organizaciji združenega dela oziroma delovni skupnosti z majhnim številom delovnih ljudi opravljajo funkcijo delegacije vsi delovni ljudje.

V družbenopolitičnih organizacijah opravljajo funkcijo delegacij njihova izvoljena telesa, določena z njihovimi statuti oziroma z drugimi sklepi.

Dve ali več delovnih skupnosti državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev ter drugih delovnih skupnosti, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela, kot tudi aktivnih vojaških oseb in civilnih oseb v službi v oboroženih silah SFRJ, lahko oblikuje skupno delegacijo, v skladu z zakonom oziroma odlokom mestne skupščine.

114. člen

Delovni ljudje, organizirani neposredno in prek svojih samoupravnih organizacij in skupnosti v samoupravne interesne skupnosti na področju družbenih dejavnosti, sodelujejo prek teh skupnosti pri obravnavanju in odločanju o posameznih vprašanjih iz pristojnosti mestne skupščine, na način, ki ga določa ta statut.

115. člen

Člane delegacije volijo delovni ljudje v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih iz sestave teh organizacij in skupnosti neposredno in s tajnim glasovanjem.

Temeljne samoupravne organizacije in skupnosti določajo v svojih statutih število članov in sestavo svoje delegacije, kot tudi način izvolitve in odpoklica delegacije.

Sestava delegacije mora zagotoviti zastopnost delavcev vseh delov delovnega procesa in ustrezati socialni strukturi temeljne samoupravne organizacije oziroma skupnosti.

Člani delegacije se volijo za 4 leta.

V delegaciji temeljne organizacije združenega dela ne morejo biti voljeni delovni ljudje na vodilnih delovnih mestih v tej organizaciji, ki po ustavi ne morejo biti člani delavskega sveta oziroma drugega ustreznega organa upravljanja.

Nihče ne more biti več kot dvakrat zaporedoma voljen za člana delegacije iste samoupravne organizacije oziroma skupnosti.

116. člen

Kandidate za člane delegacij temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti predlagajo in določajo delovni ljudje teh organizacij in skupnosti v Socialistični zvezi delovnega ljudstva in sicer v njenih organizacijah oziroma v organizacijah sindikata.

Kandidacijski postopek izvajajo organizacije Socialistične zveze delovnega ljudstva oziroma organizacije sindikata.

Pravica in dolžnost organizacij Socialistične zveze delovnega ljudstva in sindikata je, da v sodelovanju z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami zagotove tak demokratičen kandidacijski postopek, ki bo omogočal delovnim ljudem, da pri predlaganju in določanju kandidatov svobodno izrazijo svojo voljo.

Kandidacijski postopek za delegacije aktivnih vojaških oseb in civilnih oseb v službi oboroženih sil Socialistične federativne republike Jugoslavije izvajajo organi, določeni z zveznim zakonom.

117. člen

Izhajajoč iz interesov in smernic temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti ter upoštevajoč interese drugih samoupravnih organizacij in skupnosti in splošne družbene interese in potrebe, določa delegacija temeljna stališča za delo delegatov v skupščini in za njihovo sodelovanje pri odločanju.

Pri opravljanju svoje funkcije ima delegacija zlasti naslednje pravice in dolžnosti:

1. samostojno ali skupaj z delegacijami drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, v skladu z zakonom in tem statutom, delegira iz svojega sestava delegate v zboru mestne skupščine;

2. z delegatom obravnava vprašanja, za katere je zainteresirana samoupravna organizacija oziroma skupnost, ki se obravnavajo v mestni skupščini in o katerih se odloča v tej skupščini zaradi sporazumevanja z drugimi delegati in zaradi zavzemanja stališč v skupščini;

3. sodeluje prek delegatov v celotnem delu in odločanju v skupščini;

4. spremlja delo skupščine in delegatov v skupščini ter obvešča samoupravno organizacijo oziroma skupnost o vprašanih, ki se obravnavajo in o katerih se odloča v skupščini, kakor tudi o pobudah in predlogih delegacij in delegatov drugih samoupravnih organizacij in skupnosti;

5. v skladu s statutom samoupravne organizacije oziroma skupnosti predlaga v obravnavo tej organizaciji oziroma skupnosti vprašanja, za katera je tako samoupravna skupnost kot delovni ljudje še posebno zainteresirana, pred odločanjem o teh vprašanih v skupščini;

6. daje prek delegatov pobude za obravnavanje posameznih vprašanj in predloge za sprejem aktov in odločitev v skupščini, v skladu z zakonom oziroma statutom mesta ter uresničuje druge pravice, določene s poslovníkom skupščine.

Delegacija lahko opravlja tudi druge zadeve v odnosih z drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi, za katere jo samoupravna organizacija oziroma skupnost pooblasti s svojim aktom.

118. člen

Delegacije so dolžne, da o svojem delu in o delu delegatov v skupščini obveščajo temeljne samoupravne organizacije oziroma skupnosti in so za svoje delo odgovorne tem organizacijam oziroma skupnostim.

Organizacija Socialistične zveze delovnega ljudstva oziroma organizacija sindikatov je dolžna prispevati k ustvarjanju pogojev za odgovorno delo delegacije.

Delegacija lahko vsako vprašanje predloži v obravnavo samoupravni organizaciji oziroma skupnosti.

Delegacija je dolžna obravnavati vprašanja, določena s statutom ali drugim splošnim aktom, ki jih njej predloži delavski svet oziroma drug ustrezen organ upravljanja organizacije združenega dela oziroma druge delovne skupnosti. Delavski svet oziroma drug ustrezen organ upravljanja organizacije združenega dela ali druge delovne skupnosti je dolžan obravnavati vprašanja, določena s statutom ali splošnim aktom, ki mu jih predloži delegacija.

119. člen

Samoupravna organizacija oziroma skupnost lahko odpokliče svojo delegacijo ali posameznega njenega člana.

Družbenopolitične organizacije lahko z dogovorom v okviru Socialistične zveze predlagajo odpoklic delegata v družbenopolitičnem zboru mestne skupščine.

Delegacija in vsak njen član, kakor tudi delegat v mestni skupščini, imajo pravico dati ostavko.

Delegacija samoupravne organizacije ali skupnosti oziroma konferenca delegacij lahko izreče delegatu v skupščini nezaupnico in ga odpokliče.

Odpoklic članov delegacije in delegatov v skupščini družbenopolitičnih skupnosti se načeloma

opravlja na način in po postopku za izvolitev delegacij in pošiljanje delegatov v skupščine.

Samoupravne organizacije in skupnosti s svojimi statuti in samoupravnimi sporazumi podrobneje določajo pravice, dolžnosti in odgovornosti za delo delegacij in delegatov ter pogoje za njihovo delo, v skladu z zakonom oziroma tem statutom.

V. POGlavJE

MESTNA SKUPščINA

1. Položaj, struktura in pristojnost zborov

120. člen

Mestna skupščina je organ družbenega samoupravljanja in najvišji organ oblasti v okviru pravic in dolžnosti mesta.

S tem statutom se v skladu z zakonom ter na podlagi enakih načel, določenih z ustavo SFRJ in ustavo SRS, določa oblikovanje, organiziranje in pristojnost mestne skupščine.

121. člen

Mestno skupščino sestavljajo:

– zbor združenega dela kot zbor delegatov delovnih ljudi v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in delovnih skupnostih;

– zbor občin kot zbor delegatov delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih in občinah;

– družbenopolitični zbor kot zbor delegatov delovnih ljudi in občanov, organiziranih v družbenopolitične organizacije.

122. člen

Pri obravnavanju in odločanju o vprašanih iz pristojnosti mestne skupščine, ki se nanašajo na področje vzgoje in izobraževanja, raziskovalne dejavnosti, kulture, zdravstva, socialnega varstva, odloča skupščina samoupravne interesne skupnosti ustreznega področja enakopravno s pristojnim zborom.

Skupščine samoupravnih interesnih skupnosti otroškega varstva, pokojninskega in invalidskega zavarovanja, stanovanjskega gospodarstva in skupščine drugih samoupravnih interesnih skupnosti, določene z zakonom, odločajo enakopravno s pristojnim zborom mestne skupščine o posameznih vprašanih, ki so posebnega pomena za delovne ljudi na teh področjih.

Temeljne samoupravne interesne skupnosti oziroma njihove enote, ustanovljene za območje občine, oblikujejo za območje mesta skupščino samoupravne interesne skupnosti oziroma njihove zveze, prek katerih sodelujejo v delu mestne skupščine.

123. člen

Zbor združenega dela šteje 80 (varianta 70) delegatov, in sicer:

- 59 delegatov s področja gospodarstva, od tega 8 delegatov delovnih ljudi, ki delajo v kmetijski, obrtni in podobni dejavnosti s sredstvi, na katerih obstoji pravica lastnine in delavcev, s katerimi združujejo svoje delo in delovna sredstva,
- 9 delegatov s prosvetnokulturnega področja,
- 7 delegatov s socialnozdravstvenega področja,

- 5 delegatov delovnih skupnosti državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev in drugih delovnih skupnosti, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela in aktivnih vojaških oseb ter civilnih oseb v službi v oboroženih silah SFRJ.

Za področja, naštetá v prvem odstavku tega člena, določijo zbori združenega dela občinskih skupščin v skladu z zakonom skupine delegatov, ki pošiljajo delegate v zbor združenega dela mestne skupščine glede na vprašanja, ki jih bo ta obravnaval.

Število delegatskih mest, ki pripada vsaki občini v Ljubljani, za posamezno področje iz prvega odstavka tega člena, določi odlok mestne skupščine glede na število delovnih ljudi.

Vsaka občina mora imeti vsaj po eno delegatsko mesto v zboru združenega dela za gospodarstvo, za prosvetnokulturno in za socialnozdravstveno področje.

124. člen

Zbor občin ima 40 delegatov.

Zbori krajevnih skupnosti občinskih skupščin pošiljajo na zasedanje zbora občin mestne skupščine delegate glede na vprašanja, ki jih bo ta obravnaval.

Število delegatskih mest, ki pripada vsaki občini, določi odlok mestne skupščine glede na število delovnih ljudi in občanov v občini, pri čemer je treba zagotoviti, da pridejo do izraza interesi delovnih ljudi in občanov v vseh krajevnih skupnostih posamezne občine.

125. člen

Družbenopolitični zbor ima 30 delegatov.

Listo kandidatov za delegate družbenopolitičnega zbora določijo mestne organizacije Zveze komunistov, Socialistične zveze delovnega ljudstva, Zveze sindikatov, Zveze združenj borcev NOV in Zveze mladine z dogovorom v Mestni konferenci Socialistične zveze delovnega ljudstva.

Kandidati se volijo na način, kot določa zakon. Mandatna doba delegatov v družbenopolitičnem zboru traja 4 leta.

126. člen

Določene zadeve iz pristojnosti mestne skupščine izvršujejo:

- posamezni zbor samostojno,
- dva ali vsi zbori enakopravno in
- pristojni zbor enakopravno s skupščino samoupravne interesne skupnosti.

127. člen

Zbor združenega dela samostojno:

- določa politiko in sprejema odloke in druge splošne akte in ukrepe iz pristojnosti mestne skupščine, s katerimi se ureja stanje in razvoj posameznih gospodarskih področij;

- zadrži do odločitve ustavnega sodišča izvrševanje splošnih aktov organizacij združenega dela in drugih organizacij in skupnosti, do katerih ima mesto ustanoviteljske pravice, če meni, da so v nasprotju z ustavo in zakoni;

- razpravlja o vprašanjih, ki jih predloži v razpravo družbeni pravobranilec samoupravljanja in sprejema z ustavo in zakoni predvidene ukrepe za zaščito samoupravljanja in sredstev v družbeni lastnini, če se ti predlogi nanašajo na področje, za katero je zbor pristojen;

- proučuje vprašanja, ki so skupnega pomena za organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti na območju mesta ter usklajuje njihove odnose in interese;

- obravnava osnove politike razvoja in temeljna vprašanja s področja komunalnega sistema, samoupravnih interesnih skupnosti, družbenega planiranja, komunalnega in stanovanjskega gospodarstva, prostorskega planiranja in urbanizma, javne varnosti, medsebojnega sodelovanja, regionalnega povezovanja in druga vprašanja skupnega pomena za delovne ljudi in občane na območju mesta;

- spodbuja samoupravno sporazumevanje in sodeluje pri družbenem dogovarjanju;

- daje temeljnim organizacijam združenega dela in samoupravnim interesnim skupnostim in drugim skupnostim priporočila o posameznih vprašanjih iz svoje pristojnosti, ki so splošnega pomena za mesto;

- voli, imenuje in razrešuje predstavnike družbene skupnosti v organe upravljanja temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti v okviru pravic in dolžnosti mestne skupščine;

- obravnava predloge zborov delavcev v organizacijah združenega dela in jih obvešča o svojih ukrepih in sklepih;

- opravlja druge zadeve, za katere je pooblaščen s tem statutom ali pa z drugimi predpisi;

- sodeluje pri oblikovanju skupin delegatov za pošiljanje delegatov v zbor združenega dela Socialistične republike Slovenije, kot to določa zakon.

128. člen

Zbor občin samostojno:

- sprejema odloke in splošne akte, ki se nanašajo na življenje in delo občanov v krajevni skupnosti;

– obravnava vprašanja skupnega pomena za krajevne skupnosti v mestu in usklajuje njihova razmerja in interese;

– daje priporočilo o posameznih vprašanih s svojega področja, ki so splošnega pomena za mesto;

– zadrži do odločitve ustavnega sodišča izvršitev splošnih aktov krajevnih skupnosti, če meni, da so v nasprotju z ustavo ali zakonom;

– razpravlja o vprašanih, ki jih predloži družbeni pravobranilec samoupravljanja in sprejema z ustavo in zakoni predvidene ukrepe za zaščito samoupravljanja in družbene lastnine, če spada to v pristojnost zbora;

– sproži postopek za samoupravno sporazumevanje krajevnih skupnosti;

– vodi, imenuje in razrešuje predstavnike družbene skupnosti v organe upravljanja temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti v okviru pravic in dolžnosti mestne skupščine;

– obravnava predloge zborov delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih in jih obvešča o svojih ukrepih in sklepih;

– določi enega ali več delegatov, ki sodelujejo pri sklepanju zakonskih zvez na območju mesta Ljubljane;

– opravlja druge zadeve, za katere je pooblaščen s tem statutom ali pa z drugimi predpisi.

Zbor občin mestne skupščine obravnava in usklajuje še druge zadeve iz pristojnosti občin, ki mu jih te poverijo s statutom.

129. člen

Zbor združenega dela in zbor občin enakopravno:

– sprejemata družbeni plan mesta;

– sprejemata mestni proračun in zaključni račun;

– sprejemata odloke in druge splošne akte v okviru pravic in dolžnosti mesta o vseh vprašanih, razen tistih, o katerih po tem statutu odločajo drugi zbori;

– spremljata izvrševanje odlokov in drugih splošnih aktov mestne skupščine na teh področjih;

– dajeta priporočila občinskim skupščinam, krajevnim skupnostim in samoupravnim interesnim skupnostim in drugim organizacijam;

– ustanovljata organizacije združenega dela, navedene v 24. členu tega statuta ter izvršujeta do njih ustanoviteljske pravice;

– urejata in razpisujeta mestna posojila;

– sklejata o razpisu samopriskevka;

– razpisujeta mestni referendum;

– opravljata politični nadzor nad delom izvršnega sveta in upravnih organov mesta, nadzira izvrševanje mestnega proračuna in družbenega načrta ter izvrševanje finančnih načrtov mestnih skladov;

– opravljata družbeno nadzorstvo;

– odločata o združevanju sredstev z drugimi občinami in o organizaciji skupnih organov, orga-

nizacij in služb za opravljanje zadev, ki so skupnega pomena za zadovoljevanje skupnih potreb;

– sprejemata predpise o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča ter o prispevku za uporabo mestnega zemljišča.

Zbor združenega dela, zbor občin in družbenopolitični zbor enakopravno sprejemajo tudi:

– dolgoročni in srednjeročni program gospodarskega in družbenega razvoja mesta;

– dolgoročne in srednjeročne programe razvoja posameznih dejavnosti;

– regionalni prostorski plan ljubljanske regije;

– urbanistični program za območje mesta;

– urbanistični načrt za ureditveno območje mesta.

130. člen

Zbor združenega dela, zbor občin in družbenopolitični zbor enakopravno:

– sprejemajo statut in odločajo o spremembi statuta;

– odločajo o vključitvi mesta v medobčinske skupnosti;

– volijo in razrešujejo predsednika in podpredsednika mestne skupščine;

– volijo in razrešujejo predsednika in člane izvršnega sveta in druge funkcionarje, za katere je tako določeno z zakonom oziroma tem statutom;

– imenujejo in razrešujejo svet za ljudsko obrambo;

– sprejemajo poslovnik za delo skupščine;

– pošiljajo v skladu z ustavo in zakonom delegate v zbor občin Socialistične republike Slovenije izmed članov delegacij temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti ter izmed delegatov v družbenopolitičnem zboru;

– glasujejo o listi kandidatov za člane predsedstva Skupščine republike Slovenije v skladu z ustavo in zakonom;

– opravljajo še druge zadeve, določene z zakonom ali s tem statutom.

131. člen

Delegati družbenopolitičnega zbora glasujejo o listi kandidatov za delegate v družbenopolitični zbor skupščine republike Slovenije v skladu z ustavo in zakonom.

132. člen

Družbenopolitični zbor daje drugima zboroma skupščine oziroma skupščinam samoupravnih interesnih skupnosti stališča v zadevah, ki se nanašajo na: področje sistema socialističnih samoupravnih odnosov in varstva tega sistema, temeljev sistema družbeno-ekonomskih odnosov temeljnih ciljev in osnovnih razmerij družbenega plana mesta, temeljev političnega sistema, temeljne ureditve in bistvenih vprašanj ljudske obrambe in varstva z ustavo določenega reda.

Pristojni zbori in skupščine samoupravne skup-

nosti ne morejo sprejeti odloka ali drugega akta v nasprotju s stališčem družbenopolitičnega zbora.

Če pristojni zbori in skupščina samoupravne interesne skupnosti sprejmejo besedila akta v nasprotju s stališčem družbenopolitičnega zbora, pride do usklajevalnega postopka, ki ga določa ta statut za spor med zbori.

133. člen

Zbori skupščine in skupščine samoupravnih interesnih skupnosti lahko razpravljajo o vprašanih, ki ne spadajo v njihovo pristojnost in zavzemajo o njih stališča ali predlagajo izdajo odlokov, drugih splošnih aktov in drugih ukrepov.

Pristojni zbor mora o stališčih in predlogih razpravljati in predlagatelj obvestiti o svojih stališčih.

Če pristojni zbor s stališčem oziroma predlogom ne soglaša, je lahko odlok ali drug splošni akt sprejet šele potem, ko se opravi poseben postopek usklajevanja stališč, ki ga določí poslovnik mestne skupščine.

134. člen

Zbori skupščine in skupščine samoupravnih interesnih skupnosti lahko veljavno sklepajo, če je na seji navzoča večina njihovih članov.

Sklepe sprejemajo soglasno po opravljenem postopku usklajevanja stališč, ki ga določa poslovnik mestne skupščine. Če glede določenega sklepa ni mogoče doseči soglasja, je sklep sprejet, če zanj glasuje večina članov zbora oziroma skupščine samoupravne interesne skupnosti, kolikor ta statut za posamezne primere ne določa drugače. Kadar zbor občin sprejema akte iz 2. odstavka 128. člena tega statuta, se glasuje tako, da imajo delegati iz vsake občine skupno en glas. Akti se v zboru sprejemajo soglasno po opravljenem postopku usklajevanja stališč. Če glede določenega akta soglasja ni mogoče doseči, je akt sprejet, če zanj glasujejo delegati najmanj treh občin. Kadar zbor občin sprejema sklepe v okviru pristojnosti odstavka 127. člena, je sklep sprejet, če zanj glasujejo delegati vseh občin.

135. člen

Odlok ali drug splošni akt, ki ga enakopravno sprejemajo zbori skupščine oziroma pristojni zbor in skupščina samoupravne interesne skupnosti, je sprejet, če je v zborih oziroma pristojnem zboru in skupščini samoupravne interesne skupnosti sprejet v enakem besedilu.

Če se zbori oziroma pristojni zbor in skupščina samoupravne interesne skupnosti po dveh zaporednih obravnavah ne zedinijo glede besedila odloka ali drugega splošnega akta, postavijo skupno komisijo, sestavljeno iz enakega števila članov zborov oziroma pristojnega zbora in skupščine samoupravne interesne skupnosti.

Če se skupna komisija ne sporazume ali če njen sporazumni predlog ni sprejet, se obravnava skupni

predlog na skupni seji zborov oziroma pristojnega zbora in skupščine samoupravne interesne skupnosti. Če tudi na skupni seji ne pride do sporazuma, se predlog odloži, vzame z dnevnega reda in se lahko ponovno da na dnevni red šele po preteku šestih mesecev, po sklepu zborov oziroma pristojnega zbora in skupščine samoupravne interesne skupnosti pa lahko še prej.

136. člen

Če ostane usklajevalni postopek, ki ga določa prejšnji člen, brez uspeha, lahko izvršni svet predlaga izdajo začasnega ukrepa in izdela predlog takojšnjega ukrepa, če meni, da bi lahko zaradi tega, ker akt ni bil sprejet, nastala za družbeno skupnost občutna škoda.

V primeru, če zbori oziroma pristojni zbor in skupščina samoupravne interesne skupnosti ne sprejmejo predloga začasnega ukrepa v enakem besedilu, lahko izvršni svet razglasi za sprejet akt o začasnih ukrepih v besedilu, v katerem ga je sprejel zbor združenega dela.

Akt o začasnih ukrepih velja, dokler ni sprejet dokončni akt, najdlje pa eno leto.

2. Pravice in dolžnosti delegatov skupščine

137. člen

Pri zavzemanju stališč o vprašanih, o katerih se odloča v skupščini, ravnajo delegati v skladu s smernicami svojih samoupravnih organizacij oziroma skupnosti in temeljnimi stališči delegacij oziroma družbenopolitičnih organizacij, ki so jih delegirale, upoštevajoč interese drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, kakor tudi skupne in splošne družbene interese in potrebe, vendar pa so samostojni pri opredeljevanju in glasovanju.

Delegat je dolžan o delu skupščine in o svojem delu obveščati delegacije in temeljne samoupravne organizacije in skupnosti oziroma družbenopolitične organizacije, ki so ga delegirale in jim je odgovoren za svoje delo.

138. člen

Vsak delegat ima pravico dajati zboru, katerega član je, predloge odlokov in drugih aktov ter sprožiti vsako vprašanje iz delovnega področja zbora in predlagati zboru, naj obravnava vprašanja, ki se nanašajo na delo izvršnega sveta, na izvrševanje odlokov ali na delo upravnih organov.

139. člen

Delegat v zboru ima pravico obrniti se na izvršni svet ali na posameznega predstojnika mestnega upravnega organa z vprašanji, ki se tičejo njihovega dela ali zadev iz njihove pristojnosti, kot tudi zahtevati pojasnilo od predstojnika upravnega organa, ki mora dati delegatu zahtevano pojasnilo.

140. člen

Da bi lahko izvrševal svoje dolžnosti, ima delegat pravico zahtevati od državnih organov ter od organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti z območja mesta podatke, ki so mu potrebni za njegovo delo v skupščini.

141. člen

Ko opravlja funkcijo delegata v skupščini, uživa delegat imuniteto.

Delegat ne more biti klican na kazensko odgovornost in tudi ne priprt ali kaznovan za mnenje, ki ga je izrazil ali za glas, ki ga je dal v zboru, katerega član je, oziroma v skupščini.

Državni organ, ki pripre delegata ali začne postopek zaradi storitve kaznivega dejanja, o tem obvesti temeljno samoupravno organizacijo oziroma skupnost, ki je člana delegacije izvolila in ustrezni zbor mestne skupščine.

3. Predsednik skupščine in predsedniki zborov

142. člen

Mestna skupščina ima predsednika in enega ali več podpredsednikov, ki jih za štiri leta izvolijo zbor združenega dela, zbor občin in družbenopolitični zbor izmed delegatov. Kandidate za predsednika in podpredsednika mestne skupščine predlaga po opravljenem kandidacijskem postopku mestna konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva.

Zbori mestne skupščine izvolijo izmed delegatov predsednika zbora na predlog najmanj 10 delegatov zbora za dobo štirih let.

Funkcije, ki jih ta statut in poslovnik mestne skupščine določata za predsednika zbora, opravljajo v skupščini samoupravne interesne skupnosti, ki sodeluje v delu mestne skupščine, njen predsednik.

143. člen

Kandidati za predsednika, podpredsednika mestne skupščine in predsednika zborov so izvoljeni, če so na tajnih volitvah dobili večino glasov vseh delegatov tistih zborov, ki jih volijo. Kadar je za posamezno funkcijo dvojje ali več kandidatov, je izvoljen tisti, ki je dobil največ glasov.

144. člen

Z izvolitvijo njenega delegata za predsednika, podpredsednika skupščine ali predsednika zbora dobi delegacija, skupina delegatov oziroma zbor občinske skupščine pravico, da lahko pošlje na zasedanje zbora mestne skupščine drugega delegata; delegat, izvoljen za eno od naštetih funkcij pa v tem primeru nima pravice glasovanja.

VARIANTA: Ta člen se črta oziroma se to vprašanje na ustrezen način uredi s poslovnikom mestne skupščine.

145. člen

Predsednik mestne skupščine predstavlja mesto kot pravno osebo. Predsednik organizira delo v skupščini, sklicuje, vodi skupne seje zborov in predlaga dnevni red zanje ter podpisuje odloke in druge akte skupščine. Predsednik mestne skupščine lahko sklicuje seje posameznih njenih organov, če tega ne store njihovi predsedniki.

146. člen

Predsednik mestne skupščine in podpredsedniki skupščine in predsedniki zborov kot predsedstvo mestne skupščine razlagajo določbe poslovnika mestne skupščine, skrbijo za njegovo izvajanje, usklajujejo delo zborov in sprejemajo stališča o drugih, s poslovnikom mestne skupščine določenih vprašanjih.

Če je predsednik mestne skupščine zadržan, ga nadomestuje podpredsednik, ki ga določi predsednik.

Predsednik zbora organizira delo zbora, sklicuje in vodi njegove seje in opravlja druge naloge, določene v poslovniku mestne skupščine. Predsednik zbora sklicuje seje zbora, če to predlaga predsednik skupščine, izvršni svet ali najmanj deset delegatov zbora.

147. člen

Izvolitev, položaj in delo predsednika, podpredsednikov mestne skupščine in predsednikov zborov in drugih delegatov, ki opravljajo v mestni skupščini določene funkcije, natančneje določa poslovnik mestne skupščine.

4. Komisije mestne skupščine in njenih zborov

148. člen

Za pripravo splošnih aktov, za preučevanje posameznih zadev in za opravljanje drugih nalog ima mestna skupščina stalne in občasne komisije.

149. člen

Stalne komisije mestne skupščine so:

1. komisija za volitve, imenovanja in kadrovske zadeve,
2. komisija za vloge in pritožbe,
3. komisija za družbeno nadzorstvo,
4. statutaropravna komisija,
5. komisija za samoupravne akte delovnih organizacij,
6. komisija za imenovanje ulic, cest, trgov in naselij,
7. komisija za verska vprašanja.

Komisija ima praviloma 5 do 15 članov. Predsednika in člane imenuje mestna skupščina izmed članov zborov in drugih delovnih ljudi.

150. člen

Delovno področje komisij se določi s poslovnikom.

151. člen

Vsak zbor mestne skupščine samostojno odloča o verifikaciji pooblastil delegatov na zasedanju zbora in o imunitetnih vprašanih delegatov.

Vsak zbor ima 5-člansko stalno komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja.

5. Izvršni svet mestne skupščine

152. člen

V mestu se oblikuje izvršni svet kot politično-izvršni organ mestne skupščine.

Izvršni svet je odgovoren mestni skupščini, v okviru pravic in dolžnosti mesta za stanje na vseh področjih družbenega življenja, za uresničevanje politike in izvrševanje odlokov in drugih aktov mestne skupščine, kakor tudi za delo mestnih upravnih organov in organizacij.

153. člen

Izvršni svet ima 15 članov.

Mestna skupščina voli predsednika izvršnega sveta, ki ga predlaga mestna konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva po opravljenem kandidacijskem postopku, člane izvršnega sveta pa na predlog kandidata za predsednika izvršnega sveta in po poprejšnjem mnenju mestne konference Socialistične zveze delovnega ljudstva.

Ob izvolitvi imenuje mestna skupščina izmed članov izvršnega sveta na predlog predsednika izvršnega sveta predstojnike tistih temeljnih mestnih upravnih organov, ki jih določi poseben odlok mestne skupščine.

Mandatna doba predsednika in članov izvršnega sveta je štiri leta.

Član izvršnega sveta ne more biti hkrati član delegacije.

154. člen

Razrešitev ali ostavka predsednika sveta ali ostavka večine članov izvršnega sveta ima za posledico ostavko celotnega sveta.

Če izvršni svet odstopi ali če mu je izglasovana nezaupnica, ostane v svoji vlogi do izvolitve novega sveta.

155. člen

Izvršni svet mestne skupščine:

- skrbi za uresničevanje politike in izvrševanje odlokov in drugih aktov mestne skupščine,
- daje zborom mestne skupščine mnenja, stališča in predloge za določanje politike in sprejemanje splošnih aktov in ukrepov,
- daje mnenje k predlogom aktov, ki jih ni predlagal sam,
- sprejema predpise za izvršitev splošnih aktov mestne skupščine, za katere je pooblaščen,
- daje načelna stališča in smernice za delo upravnih organov in odpravlja oziroma razveljavlja

predpise teh organov, ki so v nasprotju s splošnimi akti skupščine in predpisi, ki jih je sam izdal,

- predlaga zborom mestne skupščine izvolitev in imenovanja z zakonom oziroma statutom mesta določenih funkcionarjev,

- opravlja druge s tem statutom in poslovnikom mestne skupščine določene zadeve.

156. člen

Izvršni svet dela in odloča o vprašanih iz svoje pristojnosti na sejah.

Predsednik izvršnega sveta predstavlja svet, sklicuje seje sveta in jim predpisuje ter skrbi za izvajanje sklepov sveta.

157. člen

Izvršni svet je dolžan obveščati mestno skupščino o svojem delu.

Izvršni svet je dolžan, da zborom mestne skupščine na njihovo zahtevo da poročilo o uresničevanju politike in o izvrševanju odlokov in drugih aktov mestne skupščine.

158. člen

Če izvršni svet meni, da ne bo mogel zagotoviti uresničevanja določene politike, izvrševanja odloka ali drugega akta mestne skupščine, ki je predlagan za izdajo, ali da ne more prevzeti odgovornosti za opravljanje svoje funkcije, če ne bo sprejet predlagani odlok ali drug akt, ki je predlagan za izdajo, lahko postavi vprašanje zaupnice.

Vsak zbor mestne skupščine lahko na predlog najmanj desetih delegatov v zboru postavi vprašanje zaupnice izvršnemu svetu.

Vprašanje zaupnice izvršnemu svetu mora mestna skupščina obravnavati.

Če mestna skupščina izglasuje izvršnemu svetu nezaupnico, je ta dolžan odstopiti.

159. člen

Najmanj deset delegatov kateregakoli zbora mestne skupščine lahko v svojem zboru sproži interpelacijo, naj se obravnavajo posamezna politična vprašanja v zvezi z delom izvršnega sveta.

160. člen

Vsak član izvršnega sveta ima pravico sprožiti obravnavanje posameznih vprašanj iz pristojnosti sveta, dati pobudo za pripravo odlokov in drugih aktov, za predlaganje katerih je pristojen svet in predpisov, ki jih sam izdaja ter predlagati svetu, naj določi načelna stališča in smernice za delo mestnih upravnih organov.

Član izvršnega sveta ima pravico in dolžnost, da v skladu s stališčem sveta predstavlja svet v mestni skupščini.

Člani izvršnega sveta uživajo enako imuniteto kot delegati v mestni skupščini.

O imuniteti člana izvršnega sveta odloča svet.

VI. POGLAVJE MESTNI UPRAVNI ORGANI

161. člen

Mestna skupščina ustanavlja mestne upravne organe.

Mestni upravni organi opravljajo upravne zadeve iz pristojnosti mesta ter strokovne in druge zadeve, ki imajo pomen za mesto.

Z odlokom na podlagi zakona lahko mestna skupščina prenese opravljanje posameznih upravnih zadev na organizacije združenega dela ali na druge organe in organizacije.

162. člen

Mestni upravni organi v okviru svojega delovnega področja:

- izvajajo določeno politiko in izvršujejo zakone, odloke, druge predpise in splošne akte mestne skupščine in njenega izvršnega sveta;
- izvajajo smernice skupščine;
- odgovarjajo za stanje na področjih, za katera so ustanovljeni;
- spremljajo stanje in razvoj na ustreznem področju in dajajo pobudo za reševanje vprašanj s teh področij;
- predlagajo izvršnemu svetu mestne skupščine sprejemanje potrebnih ukrepov;
- odločajo v upravnih stvareh;
- opravljajo zadeve inšpekcije;
- opravljajo druge zadeve, določene z zakonom, drugimi predpisi, s tem statutom in odloki mestne skupščine in druge strokovne zadeve za mestno skupščino in za izvršni svet.

163. člen

Mestni upravni organi zagotavljajo s svojim delom učinkovito uresničevanje pravic in interesov delovnih ljudi, občanov, organizacij združenega dela ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti.

164. člen

Mestni upravni organi so samostojni v okviru svojih pooblastil ter za svoje delo odgovarjajo mestni skupščini in izvršnemu svetu.

Upravni organi so pri svojem delu dolžni ravnati v skladu z načelnimi stališči in smernicami mestne skupščine in izvršnega sveta.

Upravni organi sodelujejo med seboj in z upravnimi organi drugih družbenopolitičnih skupnosti ter z organizacijami združenega dela in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi o vprašanih, za katera imajo te organizacije in skupnosti interes in zagotavljajo medsebojno obveščanje o delu.

165. člen

Mestna skupščina na predlog izvršnega sveta z odlokom podrobneje določa organizacijo in delovno področje mestnih upravnih organov.

VII. POGLAVJE AKTI MESTNE SKUPŠČINE IN NJENIH ORGANOV

166. člen

Mestna skupščina in njeni organi sprejemajo predpise in druge akte v okviru svojih pravic in dolžnosti.

Mestna skupščina izdaja odloke, odredbe, navodila, odločbe, sklepe, smernice in priporočila.

Izvršni svet mestne skupščine izdaja odločbe, smernice, odredbe in navodila, kadar je za to pooblaščen.

Upravni organi izdajajo odločbe, upravna navodila, odredbe in strokovna navodila, kadar so za to pooblašteni.

167. člen

Sprejem predpisa ali splošnega akta lahko predlaga vsak delegat v svojem zboru, izvršni svet mestne skupščine, skupščina samoupravne interesne skupnosti, ki sodelujejo v delu skupščine in komisija mestne skupščine oziroma zbora.

168. člen

Postopek sprejemanja predpisov in drugih aktov, ki jih izdajajo mestna skupščina in njeni organi, določa ta statut in poslovnik mestne skupščine.

VIII. POGLAVJE DRUŽBENO VARSTVO SAMOUPRAVNIH PRAVIC IN DRUŽBENE LASTNINE V MESTU

169. člen

V mestu uresničujejo družbeno varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine v skladu z ustavo, zakonom in tem statutom:

- mestna skupščina in njej odgovorni organi,
- občinsko sodišče in samoupravna sodišča,
- občinsko javno tožilstvo,
- mestni družbeni pravobranilec samoupravljajnja,
- mestno javno pravobranilstvo,
- sodnik za prekrške,
- gasilska brigada,
- postaja milice.

170. člen

Mestna skupščina spremlja in preučuje delo družbenih in državnih organov, ki zagotavljajo varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine, spremlja in analizira stanje družbenega varstva samoupravnih pravic ter sprejema ustrezne ukrepe v zvezi s tem varstvom.

Če organizacija ali skupnost ne izpolnjuje svojih z zakonom določenih ali s pogodbo prevzetih

obveznosti ali če je v njej bistveno moteno uresničevanje samoupravnih pravic delovnih ljudi ali so hujše oškodovani družbeni interesi, ima mestna skupščina v okviru pravic in dolžnosti mesta pravico:

– razpustiti delavski svet oziroma drug ustrezen organ upravljanja in razpisati volitve članov v tak organ;

– razpustiti druge organe upravljanja in odstaviti poslovodne organe in druge delavce na vodilnih delovnih mestih;

– zadržati izvršitev aktov, sklepov in dejanj, s katerimi so kršene samoupravne pravice delovnih ljudi in je prizadeta družbena lastnina;

– v skladu z zakonom začasno omejiti uresničevanje določenih samoupravnih pravic delovnih ljudi in organov upravljanja.

171. člen

V okviru pravic in dolžnosti mesta obravnava mestna skupščina pri opravljanju družbenega nadzorstva splošna vprašanja glede izvajanja politike in zakonov ter drugih predpisov in aktov glede razpolaganja z družbenimi sredstvi in delitvijo dohodka, kakor tudi glede načina uresničevanja pravic in dolžnosti državnih organov, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti.

Mestna skupščina opravlja družbeno nadzorstvo v sodelovanju z organi upravljanja in organi samoupravne kontrole v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter vpliva na razvijanje odgovornosti in socialističnih norm pri samoupravljanju, poslovanju in pri razpolaganju z družbenimi sredstvi.

172. člen

Občinsko sodišče kot državni organ in samoupravna sodišča varujejo svoboščine in pravice občanov in samoupravni položaj delovnih ljudi in samoupravnih organizacij ter skupnosti in zagotavljajo ustavnost in zakonitost.

173. člen

Občinsko sodišče spremlja in proučuje družbene odnose in pojave, ki so pomembni za uresničevanje njegovih funkcij in daje mestni, občinskim skupščinam in drugim državnim organom in samoupravnim organizacijam in skupnostim predloge za preprečevanje družbi nevarnih in škodljivih pojavov ter za utrjevanje zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale.

Občinsko sodišče ima pravico in dolžnost, da v okviru svojega delovnega področja obvešča mestno skupščino in občinske skupščine o uporabi predpisov ter o problemih svojega dela.

Sodnike in sodnike porotnike občinskega sodišča voli in razrešuje mestna skupščina na način, pod pogoji in v postopku, ki je določen z zakonom.

Sodniki in sodniki porotniki se volijo za dobo, določeno z zakonom in so lahko ponovno izvoljeni.

174. člen

Samoupravna sodišča rešujejo spore iz družbenoekonomskih in drugih samoupravnih razmerij, ki so določeni z ustavo in zakonom, kot tudi spore, ki jim jih poverijo delovni ljudje ob uresničevanju svojih samoupravnih pravic v organizacijah združenega dela, interesnih in drugih samoupravnih skupnostih, iz njihovih medsebojnih razmerij, ki jih samostojno urejajo ali ki izhajajo iz pravic, s katerimi prosto razpolagajo, če ni z zakonom določeno, da določene vrste sporov rešujejo redna sodišča.

Občani reševanje posameznih sporov o pravicah, s katerimi prosto razpolagajo, lahko sporazumno poverijo poravnalnemu svetom, razsodiščem ali drugim samoupravnim sodiščem, če ni z zakonom drugače določeno.

175. člen

Samoupravna sodišča se ustanavljajo s samoupravnim aktom ali s sporazumom strank, v skladu z ustavo in zakonom. Akt o ustanovitvi samoupravnega sodišča določi, v skladu z zakonom, pristojnost, sestavo, organizacijo in postopek pred tem sodiščem.

Samoupravna sodišča se ustanavljajo kot sodišča združenega dela, poravnalni sveti, arbitraže, razsodišča in v drugih oblikah samoupravnih sodišč.

176. člen

Občinsko javno tožilstvo je samostojen državni organ, ki preganja storilca kaznivih dejanj in drugih, z zakonom določenih dejanj, ki so kazniva, in ukrepa po zakonu za varstvo interesov družbene skupnosti ter vlaga pravna sredstva za varstvo ustavnosti in zakonitosti.

Občinsko javno tožilstvo opravlja svoje naloge na podlagi ustave in zakonov in v skladu s politikom mesta in občin, ki je izražena v splošnih aktih mestne skupščine in občinskih skupščin.

177. člen

Občinsko javno tožilstvo spremlja in preučuje družbena razmerja in pojave, ki so pomembni za uresničevanje njegovih nalog in daje mestni skupščini, skupščinam ljubljanskih občin, organom in organizacijam predloge za preprečevanje družbeno nevarnih in škodljivih pojavov ter za utrjevanje zakonitosti in družbene odgovornosti ter socialistične morale.

Občinsko javno tožilstvo ima pravico in dolžnost, da v okviru svojega delovnega področja obvešča mestno skupščino in skupščine ljubljanskih občin o uporabi predpisov in splošnih aktov ter o svojem delu.

Mestna skupščina daje soglasje k postavitvi in razrešitvi občinskega javnega tožilstva in njegovih namestnikov.

178. člen

Mestni družbeni pravobranilec samoupravljanja kot samostojni organ družbene skupnosti ukrepa in vlaga pravna sredstva ter izvršuje druge z zakonom določene pravice in dolžnosti pri uresničevanju družbenega varstva samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine.

Mestni družbeni pravobranilec samoupravljanja predlaga mestni in občinskim skupščinam, ustavnemu sodišču ali sodiščem postopek za varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine, kakor tudi postopek, da se akti, sklepi in dejanja, s katerimi sta prizadeta samoupravljanje in družbena lastnina, razveljavijo ali odpravijo.

Mestni družbeni pravobranilec samoupravljanja predlaga postopek za varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine na lastno pobudo delavcev, organizacij združenega dela ali drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, sindikata in drugih družbenopolitičnih organizacij, državnih organov in občanov.

Državni organi in organi samoupravnih organizacij in skupnosti so dolžni dati mestnemu družbenemu pravobranilcu samoupravljanja na njegovo zahtevo podatke in informacije, ki imajo pomen za izvrševanje njegove funkcije.

179. člen

Mestnega družbenega pravobranilca samoupravljanja imenuje in razrešuje mestna skupščina na način, pod pogoji in v postopku, ki je določen z zakonom.

180. člen

Mestno javno pravobranilstvo je samostojen organ mesta in občin, ki uporablja z zakonom določene ukrepe in pravna sredstva, da varuje premoženjske pravice in koristi mesta in občin ter premoženjske pravice in koristi družbene skupnosti.

181. člen

V izvrševanju svoje dejavnosti mestno javno pravobranilstvo spremlja in preučuje družbene odnose in pojave, ki imajo pomen za pravno varstvo družbene lastnine.

O svojih zapažanjih, kot tudi o drugih vprašanih v zvezi s svojim delom, obvešča javno pravobranilstvo mestno skupščino in občinske skupščine, ki jim lahko daje tudi ustrezne predloge.

O pojavih, ki imajo pomen za pravno varstvo družbene lastnine, obvešča javno pravobranilstvo tudi druge državne organe in organizacije in jim po potrebi daje pravno pomoč.

182. člen

Mestnega javnega pravobranilca in njegove namestnike imenuje in razrešuje mestna skupščina.

183. člen

Sodnik za prekrške je samostojen organ mesta in občin in je za svoje delo odgovoren mestni skupščini in občinskim skupščinam.

Sodnika za prekrške voli in razrešuje mestna skupščina.

Število sodnikov za prekrške določi mestna skupščina.

184. člen

Sodnik za prekrške vodi na prvi stopnji postopek o prekrških.

Sodnik za prekrške spremlja in preučuje družbene odnose in pojave, ki imajo pomen za uresničevanje njegove funkcije ter obvešča mestno skupščino in občinske skupščine o uporabi predpisov o prekrških in o vprašanih, ki se pojavljajo pri njegovem delu.

Na zahtevo mestne skupščine oziroma občinske skupščine je sodnik za prekrške dolžan poročati o svojem delu.

185. člen

Zadeve javne varnosti opravljajo uprava javne varnosti in postaje milice. Postaje milice v skladu z zakonom ustanovijo mestna skupščina in občinski skupščini do postaje milice

Pravice in dolžnosti mestne skupščine in občinskih skupščin do postaje milice se določijo z ustanovitvenim aktom.

186. člen

Za izvajanje ukrepov proti požaru, pri gašenju požarov in reševanju ljudi in premoženja, ogroženega s požarom in drugimi naravnimi in hudimi nesrečami, ustanovi mesto poklicno gasilsko brigado, kot samostojen organ.

IX. POGlavJE LJUDSKA OBRAMBA IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA V MESTU

1. Ljudska obramba

187. člen

Mesto Ljubljana, v skladu s sistemom ljudske obrambe, ureja in organizira ljudsko obrambo na svojem območju; določa obrambni načrt mesta, organizira in pripravlja mestne organe, gospodarstvo, družbene dejavnosti in vse prebivalstvo za delo v vojnih razmerah, za udeležbo v oboroženem boju in drugih oblikah odpora; ob napadu na državo pa organizira in vodi splošni ljudski odpor.

Posamezne ukrepe in določena opravila s področja ljudske obrambe izvajajo mesto in občine.

Organiziranje in izvajanje priprav za ljudsko obrambo opravlja mesto v sodelovanju z občinami.

organizacijami združenega dela, krajevnimi skupnostmi in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi.

188. člen

Mesto ima na področju ljudske obrambe pravice in dolžnosti, ki so mu jih poverile občine in jih uresničuje v skladu z ustavo, zakonom in sistemom ljudske obrambe ter obrambnimi načrti Socialistične federativne republike Jugoslavije in Socialistične republike Slovenije.

189. člen

V okviru svojih pravic in dolžnosti na področju priprav za ljudsko obrambo mesto po svojih organih in organizacijah zlasti:

- določa organizacijo splošnega ljudskega odpora ter zagotavlja skladnost priprav in vođenja v miru, ob neposredni vojni nevarnosti in ob napadu na državo;

- izdeluje mobilizacijski in vojni načrt mesta ter sprejema druge akte s področja ljudske obrambe;

- organizira zaščito prebivalstva ter materialnih dobrin;

- urejuje in vzdržuje javna zaklonišča;

- organizira, oborožuje, usposablja in opremlja enote in službe teritorialne obrambe, v vojni pa skupaj z občinami in družbenopolitičnimi organizacijami vodi splošni ljudski odpor;

- usmerja in pripravlja za delo v vojni gospodarstvo in družbene službe, ukrepe varnosti in pravosodje, v sodelovanju z občinskimi skupščinami;

- organizira, usposablja in vodi enote službe civilne zaščite ter usmerja civilno zaščito v temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih;

- organizira in izvaja pouk prebivalstva za obrambo in zaščito;

- opravlja zadeve vojaške obveznosti in vojaške mobilizacije ter obveznosti civilne zaščite in skrbi za izvajanje drugih pravic in dolžnosti, ki jih imajo delovni ljudje ter organizacije združenega dela na področju splošnega ljudskega odpora;

- izvršuje ukrepe pripravljenosti za primer neposredne vojne nevarnosti;

- strokovno usmerja odbore in komisije za ljudsko obrambo in štabe za civilno zaščito na območju mesta Ljubljane;

- organizira sistem opazovanja, obveščanja in alarmiranja ter skrbi za izvajanje ustreznih varnostnih zaščitnih ukrepov;

- opravlja druge naloge s področja ljudske obrambe, določene z ustavo, zakonom in drugimi predpisi.

Pri izvrševanju svojih nalog mesto svoje delo usklajuje z delom republiških in drugih organov.

190. člen

V krajevnih skupnostih se delovni ljudje in občani neposredno organizirajo, pripravljajo in usposabljujejo za ljudsko obrambo, za varstvo in reševa-

nje prebivalstva in materialnih dobrin pred vojnimi učinki ter za izvrševanje drugih nalog, ki so določene z zakonom, statutom in obrambnim načrtom mesta in vojnimi načrti.

V vojni krajevne skupnosti organizirajo in izvajajo splošen ljudski odpor in skrbijo ter zagotavljajo, da se v oborožen boj in druge oblike odpora vključijo vsi občani in vse materialne in druge zmogljivosti.

Naloge v splošnem ljudskem odporu določijo krajevne skupnosti v svojih statutih in obrambnih načrtih.

191. člen

Organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti izdelajo svoje obrambne načrte in izvajajo priprave za delo v vojnih razmerah v skladu z obrambnimi načrti, ukrepi in navodili občine, mesta, republike in federacije. V vojni organizirajo proizvodnjo in storitve oziroma izvajajo drugo dejavnost po svojem obrambnem načrtu ter zagotavljajo, da se v delo za oborožene sile in splošen ljudski odpor vključijo vse njihove materialne in druge zmogljivosti, napadalcu pa onemogoči njihovo uporabo in izkoriščanje.

192. člen

Zveza komunistov, Socialistična zveza delovnega ljudstva, sindikat, Zveza mladine, Zveza borcev NOV, Zveza rezervnih vojnih starešin in druge družbenopolitične oziroma družbene organizacije v vsakem okolju v mestu skrbijo za uspešno in koordinirano delovanje vseh družbenih dejavnikov v sistemu ljudske obrambe v mestu, skrbijo za politično propagandno dejavnost ter za nadaljnji razvoj koncepcije ljudske obrambe in izvajajo priprave za svoje delovanje v vojni.

Strokovna in druga društva v mestu sodelujejo v pripravah za splošni ljudski odpor z vzgojo in poučevanjem svojih članov in drugih delovnih ljudi za borbene in druge aktivnosti v obrambi, zaščiti in splošnem ljudskem odporu.

193. člen

Za uresničevanje pravic in dolžnosti mesta na področju ljudske obrambe so pristojni mestna skupščina, izvršni svet mestne skupščine, svet za ljudsko obrambo, štab enot teritorialne obrambe v mestu, štab civilne zaščite, upravni organ za narodno obrambo, kakor tudi drugi organi uprave v okviru svoje dejavnosti.

194. člen

Svet za ljudsko obrambo imenuje in razrešuje mestna skupščina; šteje 15 članov.

Predsednik sveta za ljudsko obrambo je predsednik mestne skupščine. Po položaju so člani sveta predsedniki občinskih komisij za ljudsko obrambo in delegati tistih družbenopolitičnih organizacij, ki jih določi poslovnik skupščine v skladu z zakonom.

195. člen

Med vojno vodi splošen ljudski odpor na območju mesta. Če se mestna skupščina ne more sestati, odloča o vseh vprašanih iz pristojnosti mestne skupščine svet za ljudsko obrambo mesta.

Svet za ljudsko obrambo mesta predloži sprejete splošne akte v potrditev mestni skupščini, brž ko se ta lahko sestane.

196. člen

Enote teritorialne obrambe, ki jih ustanovijo mesto in organizacije združenega dela, so sestavni del oboroženih sil SFRJ.

Mestni štab teritorialnih enot vodi in združuje delovanje enot in štabov in poveljstev teritorialnih enot v mestu in je odgovoren za njihovo mobilizacijsko in vojno pripravljenost.

Mestni štab teritorialnih enot v mestu v miru in vojni izvršuje navodila in stališča mestne skupščine oziroma sveta za ljudsko obrambo ter glavnega štaba oziroma pristojnega conskega štaba za splošni ljudski odpor.

197. člen

Civilna zaščita se v skladu s sistemom ljudske obrambe organizira na najširših družbenih temeljih, zaradi priprav delovnih ljudi, organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti, drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter občin in mesta, za varstvo in reševanje prebivalstva in materialnih dobrin pred vojnimi učinki in ob naravnih nesrečah.

198. člen

Ob hudih nesrečah odredi štab za civilno zaščito mobilizacijo enot civilne zaščite, občanov in materialnih sredstev, predsednik mestne skupščine pa lahko tudi mobilizacijo teritorialnih enot in služb teritorialne obrambe za preprečevanje posledic hude nesreče ter za reševanje prebivalstva in njihovega imetja.

2. Družbena samozaščita

199. člen

Družbena samozaščita, kot najširši obrambni in varnostni sistem, je samoupravna funkcija v mestu in občinah, ki jo uresničujejo delovni ljudje in občani v organizacijah združenega dela, v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, družbenopolitičnih in drugih organizacijah ter družbenopolitičnih skupnostih.

200. člen

Osnovni namen družbene samozaščite je ureditve, samoupravnih pravic delovnih ljudi, drugih pravic in svoboščin človeka in občana, varstvo družbenega premoženja, zagotovitev osebne varnosti in premoženjske varnosti delovnih ljudi ter občanov.

201. člen

Družbena samozaščita je pravica in dolžnost občanov, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, družbenopolitičnih in drugih organizacij, krajevnih skupnosti, društev in družbenopolitičnih skupnosti.

202. člen

Delovni ljudje in občani v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih skupnostih in organizacijah uresničujejo družbeno samozaščito tako, da se organizirajo in združujejo zaradi uveljavljanja nalog s tega področja in sicer:

– varovanja z ustavo določenega družbenega reda,

– varovanja samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov ter boja proti zlorabam in izkoriščanju,

– varovanja premoženja in osebne varnosti delovnih ljudi in občanov ter družbenega premoženja,

– varovanja javnega reda v mestu in varovanja splošne in prometne varnosti delovnih ljudi in občanov,

– boja proti gospodarski kriminaliteti, zlasti še zoper protipravno prisvajanje družbene imovine, nevestno gospodarsko poslovanje, zlorabam v gospodarstvu, korupciji, nelojalni konkurenci in zlorabam poslovne morale,

– preventiva in boj proti elementarnim nesrečam, epidemijam ter širjenju kužnih bolezni,

– skrb za varstvo naravnega okolja, komunalnega reda in urejenost naselij.

203. člen

Naloge s področja družbene samozaščite se dopolnjujejo in usklajujejo z nalogami splošnega ljudskega odpora tako, da se s tem zagotavlja celovit obrambni sistem v mestu.

X. POGlavJE PRIZNANJA MESTA

204. člen

Mesto Ljubljana podeljuje naslov častnega občana, domicil, Zlato plaketo ilegalca, Nagrado mesta Ljubljane ter druga priznanja in nagrade poseameznikom in organizacijam.

1. Častni občani

205. člen

Naslov častnega občana mesta Ljubljane se podeli osebam, ki imajo posebne zasluge za razvoj in napredek mesta Ljubljane in za njegovo povezavo z drugimi mesti doma in v tujini; bivšim in sedanjim prebivalcem mesta Ljubljane za izredne dosežke na področju znanosti, kulture in na drugih področjih; državnim poglavarjem in najvišjim funkcionarjem mednarodnih organizacij, ki imajo zasluge za mir in za razvijanje dobrih mednarodnih oziroma

meddržavnih odnosov Socialistične federativne republike Jugoslavije z drugimi državami.

O podelitvi naslova častnega občana odloča mestna skupščina na slavnostni seji vseh zborov.

Naslov častnega občana se podeli s posebno listino.

2. Domicil

206. člen

Ljubljana je kot žarišče narodnoosvobodilnega boja slovenskega naroda mnogo prispevala k naporu za njegovo zmago v narodnoosvobodilni vojni. V spomin na to in da bi se ohranile njene junaške tradicije, podeljuje domicil mesta Ljubljane posameznim enotam narodnoosvobodilne vojske in partizanskih odredov Slovenije, ki so izšle iz Ljubljane ali pa so imele poseben pomen za Ljubljano in njeno osvoboditev.

O podelitvi domicila sklepa mestna skupščina, ustrezni enoti pa se izroči spominska listina.

Za jubilejna in druga praznovanja enot narodnoosvobodilne vojske in partizanskih odredov Slovenije, ki imajo domicil mesta Ljubljane, prispeva mesto tudi finančna sredstva.

3. Zlate plakete ilegalca

207. člen

Zlata plaketa ilegalca se podeljuje organizacijam in posameznikom za posebne zasluge pri revolucionarni preobrazbi mesta in življenja v njem.

O podelitvi Zlate plakete ilegalca odloča mestna skupščina na slavnostni seji obseh zborov.

Zlata plaketa ilegalca se podeli s posebno listino.

4. Nagrade mesta Ljubljane

208. člen

Za posebne uspehe na raznih področjih družbenega življenja, ki pomembneje prispevajo k razvoju mesta, življenja v njem, njegovi podobi in ugledu Ljubljane v domovini in svetu, podeljuje mestna skupščina Nagrado mesta Ljubljane.

Nagrada se podeljuje vsako leto ob dnevu osvoboditve Ljubljane.

Nagrada se lahko podeli posameznikom, delovnim skupinam ter delovnim in družbenim organizacijam.

Nagrada mesta Ljubljane se podeli s posebno listino.

5. Druga priznanja in nagrade

209. člen

Za posebne dosežke na raznih področjih družbenega življenja, ki pomembnejše prispevajo k njegovemu nadaljnjemu razvoju, daje mesto druga priznanja in nagrade.

Ta priznanja in nagrade ustanovi mestna skupščina s posebnim odlokom.

XI. POGLAVJE MEDMESTNO IN MEDNARODNO SODELOVANJE

210. člen

Mesto razvija gospodarsko, kulturno in politično sodelovanje z mesti in občinami v Jugoslaviji.

Mesto lahko v sporazumu z zainteresiranimi mesti in občinami na podlagi pristojnosti in solidarnosti utrjuje regionalne, oziroma druge skupne razvojne programe, združuje sredstva za opravljanje poslov in zadovoljevanje potreb skupnega pomena, se dogovarja o skupnih akcijah in izmenjuje izkušnje. Mesto sodeluje z mesti in občinami v republiki pri pripravljanju predlogov in usklajevanju skupnih interesov občin, o katerih odloča republika. Mesto je član stalne konference mest Jugoslavije in Skupnosti slovenskih občin.

211. člen

Mesto Ljubljana na področju mednarodnih odnosov, v okviru svojih pravic in dolžnosti, pri ustvarjanju zunanje politike SFRJ in izvrševanju zakonov, predpisov in drugih ukrepov organov in širših družbenopolitičnih skupnosti na svojem območju:

- usklajuje in usmerja aktivnost in odnose samoupravnih organizacij, skupnosti in organov v mestu na področju gospodarstva, kulture, znanosti in drugih oblik sodelovanj s tujino;

- izdaja predpise, s katerimi urejuje bivanje in gibanje tujih državljanov v Ljubljani in njihove obiske organizacijam združenega dela ter drugim organizacijam in skupnostim na območju mesta;

- navezuje gospodarsko, kulturno, politično in drugačno sodelovanje z mesti v tujini, upoštevajoč pri tem načela zunanje politike SFRJ;

- koordinira in usmerja delo tistih organov in institucij v mestu, ki opravljajo zadeve v zvezi z zaposlovanjem in zaščito delovnih ljudi s področja mesta Ljubljane, začasno zaposlenih v tujini in sprejema ustrezne ukrepe zaradi zagotovitve njihovih življenjskih pogojev in zaposlitve po njihovem povratku iz inozemstva.

212. člen

Mesto Ljubljana sodeluje in navezuje prijateljske stike z drugimi mesti na lastno pobudo ali na pobudo mesta, s katerim naj bi sodelovalo.

O sodelovanju odloča mestna skupščina.

Kadar je pobudnik za trajno sodelovanje in vzpostavitev prijateljskih stikov drugo mesto, sklepa o tem mestna skupščina na svoji seji.

Na seji, na kateri se sklepa o sodelovanju z drugim mestom, je lahko navzoča tudi delegacija tega mesta.

213. člen

Mesto Ljubljana sodeluje tudi v medmestnih organizacijah doma in v tujini. O članstvu in izstopu odloča mestna skupščina.

214. člen

Predstavnike mesta v medmestno organizacijo imenuje mestna skupščina. Predstavniki so o svojem delu v organizaciji dolžni najmanj enkrat letno poročati mestni skupščini.

XII. POGLAVJE SPREMEMBE STATUTA

215. člen

Pobudo za spremembo statuta mesta lahko dajo temeljne organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti, njihova združenja, krajevne skupnosti, družbenopolitične organizacije in združenja občanov, kakor tudi občani sami.

O pobudi razpravlja in odloči mestna skupščina; v primeru, da jo sprejme, določi skupščina organ, ki naj izdelata predlog za uvedbo postopka za spremembo statuta mesta in o tem obvesti pobudnika.

216. člen

Predlog za uvedbo postopka za spremembo statuta mesta lahko poda vsak zbor mestne skupščine, skupina najmanj 10 delegatov mestne skupščine, izvršni svet ali pa občinska skupščina.

Predlog mora biti opremljen s pojasnilom. O predlogu za uvedbo postopka za spremembo statuta mesta morajo razpravljati mestna in občinske skupščine, ki sporazumno odločajo o uvedbi postopka.

217. člen

Mestna skupščina potem, ko je uveden postopek za spremembo statuta, določi način, postopek in tistega, ki naj izdelata besedilo spremembe.

218. člen

Spremembe statuta sprejemajo po razpravi v Socialistični zvezi delovnega ljudstva vsi zbori mestne skupščine enakopravno potem, ko dobijo soglasje občinskih skupščin.

XIII. POGLAVJE PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

219. člen

Z dnem uveljavitve tega statuta preneha veljati statut mesta Ljubljane, sprejet na seji skupščine mesta Ljubljana 13. aprila 1970.

220. člen

Predpisi in drugi splošni akti mesta morajo biti usklajeni s tem statutom najpozneje do 31. decembra 1974.

221. člen

Ta statut začne veljati 8. dan po objavi v „Uradnem listu SRS“.

Ljubljana, dne

1974

PRESEDNIK SKUPŠČINE MESTA
LJUBLJANE

Tone Kovič, dipl. ing., s. r.

PRESEDNIK MESTNEGA ZBORA
dr. Majda Strobl, s. r.

PRESEDNIK ZBORA
DELOVNIH SKUPNOSTI
Andrej Levičnik, dipl. oec., s. r.

SMERNICE DRUŽBENEGA RAZVOJA LJUBLJANE V LETU 1974

Družbeno strokovna komisija za izdelavo osnutka smernic družbenega razvoja Ljubljane v letu 1974 je bila sestavljena iz delegatov skupščin občin in mesta Ljubljane, mestnih družbeno-političnih organizacij in samoupravnih interesnih skupnosti.

Komisijo sestavljajo:

predsednik: Sergej Vošnjak, predstavnik skupščine mesta Ljubljane

člani: — Franc Dejak, predstavnik skupščine občine Ljubljana-Šiška

— Nada Gorše, predstavnik mestnega sindikalnega sveta

— Ivan Lapajne, predstavnik mestne konference Socialistične zveze delovnega ljudstva

— Ciril Marinček, predstavnik skupščine občine Ljubljana-Vič-Rudnik

— Milan Plevnik, predstavnik mestne konference Zveze mladine Slovenije

- Jože Počivavšek, predstavnik skupščine mesta Ljubljane
- Hrabroslav Premelč, predstavnik temeljne izobraževalne skupnosti, Ljubljana
- Viktor Repanšek, predstavnik skupščine občine Ljubljana-Bežigrad
- Mitja Rotovnik, predstavnik kulturne skupnosti Ljubljana
- Milivoj Samar, predstavnik skupščine občine Ljubljana-Moste-Polje
- Janez Škulj, predstavnik skupščine občine Ljubljana-Center
- Blaž Vrečko, predstavnik Mestne konference Zveze komunistov Slovenije
- Rado Žitnik, predstavnik skupnosti zdravstvenega zavarovanja Ljubljana

Za tajnika komisije je bil izbran Stane Savič.

Komisija je delovala v štirih podkomisijah; to so:

- podkomisija za gospodarstvo;
- podkomisija za urbanizem, komunalne, prometne in stanovanjske zadeve;
- podkomisija za družbene dejavnosti in
- podkomisija za skupno porabo.

Komisija daje predlog smernic družbenega razvoja Ljubljane v javno razpravo. Smernice bo sprejel splošni zbor Ljubljane, ki bo v začetku marca. Zato prosimo vse, da svoje pripombe, dopolnila ali izpremenjevalne predloge na osnutek smernic, pošljejo komisiji, ki ima sedež pri skupščini mesta Ljubljane, do 1. marca 1974; le tako bo komisija lahko proučila in upoštevala te pripombe pri oblikovanju končnega predloga, ki ga bo predložila splošnemu zboru Ljubljane kot najvišjemu samoupravnemu organu v Ljubljani.

Izhodišča gospodarskega razvoja v letu 1974

V letu 1973 so se uresničevale začrtane naloge za stabilizacijo, odpirali novi procesi deatizacije, procesi vključevanja vseh področij v združeno delo na osnovi družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja na vseh področjih dela in procesi aktivnejše družbeno-ekonomske politike. Vse te začete družbeno-ekonomske spretnosti so bile zasnovane na načelih, ki so jih nakazali: pismo predsednika Tita in Izvršnega biroja, 29. seja Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije in osnutka zvezne in republiške ustave. Kljub nekaterim pomanjkljivostim je velika družbenopolitična aktivnost osveščala neposrednega proizvajalca o njegovih samoupravnih pravicah in dolžnostih ter v precejšnji meri pripomogla, da so se napovedana gospodarska gibanja za leto 1973 v Ljubljani kljub objektivnim težavam uresničila.

Nominalni družbeni proizvod, ki ga ocenjujemo iz dosežene stopnje rasti realizacije, bo verjetno dosežen v predvideni višini, to je za 25 % višji kot v letu 1972. Ker so cene porasle nad predvideno višino, realni družbeni proizvod ne bo dosegel prognozirane stopnje rasti, to je 6,5 %, temveč le 5 %.

Fizični obseg industrijske proizvodnje je za 11 % višji kot leta 1972, kar pomeni za 4 do 5 % več kot so nakazale smernice.

Po še nepopolnih podatkih se je v letu 1973 povečalo število zaposlenih v družbenem sektorju za 3,5 %, kar je za 0,5 oz. 1,0 % več kot so predvidele smernice.

Nominalni osebni dohodki so se po oceni dvignili za 14 %, kar je v okviru prognoze.

Hitra rast življenjskih stroškov pa je vplivala na to, da so realni osebni dohodki za 6 % nižji kot v letu 1972.

Predvidena zaščita življenjske ravni delavcev z nizkimi osebnimi dohodki, se je v letu 1973 v precejšnji meri realizirala. Za normalno delo opravljeno v 182 urah naj bi se delavcu zagotovil osebni dohodek, ki ne bi bil nižji od 1.200 din. V septembru 1972 je prejelo v Ljubljani v družbenem sektorju mesečni osebni dohodek manjši od 1.200 še 8,1 % delavcev, septembra 1973 pa se je ta odstotek znižal na 2,6 %.

Likvidnost gospodarstva se je izboljšala, število blokiranih žiro računov je bilo znatno manjše kot v preteklih letih. Seveda pa je bila odprava nelikvidnosti v veliki meri dosežena s pretvarjanjem presežka medsebojne zadolženosti gospodarstva v kreditne odnose med poslovnimi bankami in gospodarstvom. To je privedlo medsebojno zadolževanje v normalne razmere, ta dodatna zadolžitva in velik porast kreditnih odnosov pa ima za posledico naraščanje pogodbenih in drugih obveznosti.

V zveznem in republiškem merilu in seveda tudi v ljubljanskem je bilo za leto 1973 predvideno, da se bodo vse oblike porabe gibale pod rastjo družbenega proizvoda. To načelo je bilo uresničeno zlasti pri investicijah. Vlaganje v razširjeno reprodukcijo kaže namreč na dokajšnje umirjenje. V devetih mesecih leta 1973 se je vrednost investicijskih naložb dvignila v primeri z istim časom leta 1972 komaj za 9 %, v gospodarstvu pa celo le za 6 %. Ti rezultati so sicer v načelu usklajeni z načrtano ekonomsko politiko v letu 1973, vendar pa bodo negativne posledice takega investiranja vidne še v prihodnjih letih. Premajhne investicijske naložbe v gospodarstvo so tudi rezultat nižje udeležbe bančnih sredstev v investicijah. Delovne orga-

nizacije so namreč financirale v letu 1973 za polovico več investicij iz lastnih sredstev; delež bančnih kreditov v investicijah je padel od 33,4 % v letu 1972, na 26,4 % v letu 1973.

Sistemske rešitve iz leta 1972 in 1973 bodo dale konkretnejše rezultate v letu 1974, ki jih upoštevamo pri prognoziranju gospodarskih gibanj za to leto:

– zmanjšanje nelikvidnosti ustvarja ugodnejše pogoje poslovanja med gospodarskimi organizacijami in zagotavlja hitrejši obtok kapitala, kar bo vplivalo na povečanje akumulativnosti gospodarstva.

– Večanje lastnih obratnih sredstev v letu 1973 krepí poslovno in kreditno sposobnost organizacij združenega dela. Če k temu dodamo še povečan obseg pospešene amortizacije, lahko pričakujemo večja investicijska vlaganja, kot v letu 1973.

– Inflacije stroškov tudi v letu 1974 ne bo možno zaustaviti predvsem zaradi predvidenih podražitev energije, prometa in višjih svetovnih cen reprodukcijskega materiala, ki ga v precejšnji meri uvaža ljubljanska industrija.

– Stopnja rasti fizičnega obsega industrijske proizvodnje bo predvidoma nekoliko nižja, kot je bila v letu 1973, ko je bila proti pričakovanju visoka (indeks 111, 1972 = 100).

– V stabilnejših pogojih gospodarjenja bo moralo ljubljansko gospodarstvo, zlasti pa industrija investirati več kot v preteklih letih, vendar enako preudarno kot doslej, ko v glavnem ni bilo nepokritih investicij.

– Čeprav bodo v letu 1974 konkretna investicijska vlaganja še vedno usmerjena v glavnem v modernizacijo in avtomatizacijo obstoječih kapacitet, pa bodo morale OZD v tem letu pripraviti in sprejeti smelejše investicijske odločitve, ki bodo morale postati temelj gospodarskega razvoja Ljubljane 1976 – 1980. Če upoštevamo doseženi razvoj in nakazane pogoje gospodarjenja, lahko v Ljubljani v letu 1974 pričakujemo naslednje okvirne stopnje rasti:

	Realizacija 1973 1972	Prognoza 1974 1973
Nominalni družbeni proizvod	25	28
Realni družbeni proizvod	5	6
Fizični obseg industrijske proizvodnje	11	9
Število zaposlenih v družbenem sektorju	3,5	2,5
Produktivnost dela	...	4
Raven cen na drobno	19	21
OD na zaposlenega	14	21
Realni OD na zaposlenega	- 6	0

– Osnovna naloga razvojne politike za leto 1974 mora biti pospešitev gospodarske aktivnosti, kajti na tem temelji uspešnejše uresničevanje vseh drugih nalog družbenega razvoja.

Vendar se je treba zavedati, da je gospodarska rast v precejšnji meri odvisna od svetovnih gospodarskih gibanj, ki zaradi energetske in surovinske krize in monetarne nestabilnosti kažejo na možnost recesije.

– Brez omenjene predpostavke cenimo, da bo v Ljubljani realni družbeni proizvod v letu 1974 porasel za 6 %, kar je približno za toliko kot v letu 1973. Umirjenja inflacije ne pričakujemo, cene bodo za 21 % nad povprečnimi cenami leta 1973, pri čemer eventualne posledice zaradi podražitve nafte niso upoštevane. Zaradi razmeroma nagle rasti cen bo nominalni družbeni proizvod za 28 % višji kot leta 1973.

– Količinski obseg industrijske proizvodnje bo rasel hitreje kot v republiki. Predvidena stopnja rasti je 9 %. Ljubljanska industrija je namreč uspela razširiti plasma na tujih trgih, kar ji bo zagotovilo možnost večje realizacije proizvodnje.

– Z uskladjitvijo samoupravnih sporazumov ter uveljavitvijo spodbudnejše delitve po rezultatih dela, bo treba prekiniti z dosedanjim ekstenzivnostjo zaposlovanja. Pričakujemo počasnejšo rast zaposlenosti kot v preteklih letih. V družbenem sektorju naj bi se dvignila za 2,5 %.

Ker mora pospešitev gospodarske rasti temeljiti predvsem na povečani produktivnosti dela, mora le-ta porasti najmanj za 4 %. Zato bo treba poleg uveljavljanja delitve po delovnih rezultatih skrbeti za izboljšanje tehnološke ravni proizvodnje, učinkovitejšo organizacijo poslovanja, racionalnejše zaposlovanje in izboljšanje kadrovske strukture.

– V letu 1974 je potrebno ustaviti nadaljnje zniževanje realnih osebnih dohodkov. Če hočemo realne osebne dohodke zadržati na ravni leta 1973, bodo morali nominalni osebni dohodki porasti za 21 %.

Splošne naloge gospodarstva v letu 1974

Proces uveljavljanja ciljev in vrednot socialistične samoupravne družbe se mora pospešeno nadaljevati v letu 1974.

Globoke preobrazbe političnega, gospodarskega in družbenega življenja, opredeljene z načeli nove ustave, z akcijami zveze komunistov, socialistične zveze delovnega ljudstva, sindikatov in drugih zavestnih sil, narekujejo v letu 1974 samoupravljavcem v gospodarskih organizacijah, da:

– posvete vso skrb uveljavljanju sprememb v družbeno-ekonomskem sistemu in v ekonomski politiki v tem smislu, da se bodo TOZD vse bolj oblikovale kot izhodišče in nosilec gospodarskega in političnega sistema. Oblikovanje TOZD in zagotovitev njihove dejanske z ustavo opredeljene vloge v procesu družbene reprodukcije, je zato osnovna naloga vseh samoupravnih in družbenih sil;

– postane TOZD osnova za vse oblike pove-zovanja gospodarstva od usklajevanja razvojnih

procesov do integracij posameznih faz reprodukcijskega procesa in oblikovanja sestavljenih organizacij združenega dela.

Povezave morajo nastajati na dolgoročni skupni razvojni usmeritvi z združevanjem proizvodnje, surovin, predelave, trgovine in prometa ob aktivni vlogi bank in s tesnim sodelovanjem raziskovalnih in strokovnih ustanov in tako prispevati k višji organiziranosti gospodarstva;

– se bodo že ustanovljene temeljne organizacije združenega dela uveljavile kot oblike združevanja delovnih ljudi, v katerih bodo lahko delavci izvajali svoje pravice odločanja o vseh zadevah v procesu družbene reprodukcije ter o dohodku, ki ga kot del skupnega družbenega dohodka ustvarjajo v različnih oblikah združenega dela;

– razvijajo v TOZD ter v vseh drugih oblikah združenega dela učinkovito delavsko kontrolo za naposredni nadzor samoupravljalcev nad poslovanjem;

– zagotove trajne oblike strokovnega in družbenega izobraževanja ob delu, ki naj zajame najširši krog delavcev. Temeljito družbenopolitično izobraževanje je še zlasti pomembno za delavce, ki bodo člani samoupravnih organov in člani delegacij v družbenopolitičnih in interesnih skupnostih ter člani vodilnih teles družbenopolitičnih organizacij;

– pospešujejo gospodarsko rast z večjo produktivnostjo dela. Zavedati se morajo, da ni trajni cilj gospodarske politike in stabilizacijskih ukrepov omejevanje vseh oblik potrošnje; nasprotno, cilj je povečevanje vseh oblik potrošnje v skladu z rasto produktivnosti. Zato bodo uveljavili spodbudnejše in skladnejše nagrajevanje po rezultatih dela in hitreje izboljševali življenjske in delovne razmere delavcev in njihovih družin. Tesnejše povezovanje z univerzo in drugimi znanstvenimi institucijami za uvajanje modernejših metod v proizvodnji in pri izboljšavi organizacije dela, je nujnost za doseg večje produktivnosti dela;

– jačajo reproduktivno sposobnost gospodarstva, ki naj temelji predvsem na večji in učinkovitejši samoorganiziranosti gospodarstva in povečanega obsega poslovanja.

V ta namen bo potrebno ob podpori vseh družbenih dejavnikov poiskati take samoupravne organizacijske oblike, v katerih bo gospodarstvo našlo svoj interes za ekonomsko utemeljene integracijske procese ter tako poslovno in finančno sodelovanje, ki bo ljubljanskemu gospodarstvu dalo propulzivnejši razvoj.

Gospodarstvo, družbenopolitične skupnosti in družbenopolitične organizacije bodo morale solidarno skrbeti, da se bodo že v letu 1974 ustvarili ugodnejši pogoji za hitrejši in bolj organiziran razvoj ljubljanskega gospodarstva. Zato bo v letu 1974 zlasti potrebno:

– planiranje na vseh nivojih mora postati nepogrešljiva sestavina našega družbeno-ekonomskega sistema. V prvem polletju leta 1974 naj

se sprejme koncept dolgoročnega razvoja Ljubljane.

Ta dokument mora postati osnova za izdelavo srednjeročnega programa 1976 – 1980. S tem v zvezi bo potrebno usposobiti ustrezne strokovne službe v OZD, interesnih skupnostih, družbenopolitičnih skupnostih, ki bodo sposobne pripraviti, spremljati in poročati o planskih dokumentih.

Mestna konferenca SZDL in Skupščina mesta Ljubljane bosta prevzeli nalogo koordinacije pri javni razpravi o izhodiščih za dolgoročni razvoj Ljubljane ter skrb, da bodo dosežena enotna izhodišča za načrtovanje dolgoročnega in srednjeročnega programa gospodarskega in družbenega razvoja Ljubljane. Občinske skupščine in skupščina mesta bodo v letu 1974 izvršile vse organizacijske priprave za izdelavo srednjeročnega programa 1976 do 1980. Gospodarski načrt za leto 1975 bo v Ljubljani sprejet po enakem postopku kot za l. 1974. – Izdelati energetske bilance mesta in regije. Predvideti ekološko sprejemljive in gospodarsko realne vire energij ter opredeliti kratke in dolgoročne možnosti pridobivanja teh.

Izdelati model financiranja ter na tej osnovi izoblikovati usklajen plan energetskih virov in omrežja.

Energetsko bilanco naj izdela Elektroinštitut po naročilu in v sodelovanju z elektrodistribucijskimi podjetji Ljubljane, Plinarno, Komunalno energetiko in Toplarno Ljubljana ter Petrolom.

Elektrogospodarstvo Slovenije naj skupaj s Toplarno prouči možnosti razširitve Toplarnе s tretjim agregatom za kombiniran način proizvodnje električne in toplotne energije.

– Operativno se vključiti v izvedbo projekta plinifikacije Slovenije in pri bodoči oskrbi Ljubljane in ljubljanskega gospodarstva z energijo upoštevati zlasti ta vir energije.

Družbenopolitične skupnosti in družbenopolitične organizacije se bodo zavzele za ustanovitev energetske skupnosti, v kateri bo ljubljansko gospodarstvo samoupravno združevalo sredstva zlasti za realizacijo projekta plinifikacije Ljubljane.

– Pričeti razreševati probleme cestnega omrežja v Ljubljani. To bo možno le s solidarnostno akcijo združevanja sredstev vseh uporabnikov cest. Ljubljansko gospodarstvo bo moralo s tem v zvezi prevzeti nase pomembno odgovornost. Skupščina mesta Ljubljane bo v sodelovanju z občinskimi skupščinami in političnim aktivom v prvi polovici leta izdelala na podlagi sprejete cestne študije operativni etapni program rekonstrukcije ljubljanskega cestnega omrežja z modelom financiranja in predlogom družbenega dogovora, ki ga bo dala v razpravo in sprejem uporabnikom cest.

– Spremeniti dosedanj ozi podjetniški način vlaganj v razširjeno reprodukcijo, ki ni omogočal večjih in zahtevnejših naložb. Ljubljansko gospodarstvo bo moralo prevzeti pobudo za povečevanje s slovenskim in jugoslovanskim gospo-

darstvom ter tako z združenimi sredstvi, delom in znanjem v Ljubljani omogočiti razvoj propulzivnim panogam. Pri tem je potrebno računati tudi na udeležbo mednarodnega kapitala. Zato naj nosilci razvoja posameznih področij in panog poskrbijo za izdelavo takih investicijskih elaboratov, ki izpolnjujejo vse pogoje za udeležbo na mednarodnih kreditnih natečajih. Ljubljanska banka naj bi sofinancirala take elaborate, gospodarstvo pa naj v ta namen uporabi sredstva odstopljenega državnega kapitala.

— Ze v letu 1974 naj se prične z akcijo skupnega programiranja razširjene reprodukcije, nastopa na trgu in oskrbe s surovinami in reprodukcijskim materialom. Tako naj delovne organizacije kot so: Žito, Kolinska, Ljubljanske mlekarne, Pivovarna Union itd., podajo kompleksen koncept razvoja in možnosti živilske industrije v Ljubljani; Litostroj, Saturnus, Metalka itd., za kovinsko industrijo; Iskra za elektroindustrijo; Belinka, Lek, Petrol itd., za kemično industrijo, zlasti glede možnosti razvoja petrokemije; Javna skladišča, ŽTP itd., za razvoj skladiščno-špedicijske dejavnosti in možnosti razvoja predelovalne industrije ob teh dejavnostih.

Skupščina mesta bo v sodelovanju z občinskimi skupščinami, Gospodarsko zbornico in poslovnimi združenji organizirala v okviru svoje planske službe usklajevanje programov za posamezna področja.

— Sprejeti odločitev o območjih, kjer naj se v Ljubljani razvije propulzivna industrija (npr. ITS cona). Na osnovi teh odločitev bo potrebno ustvariti ugodnejše infrastrukturne pogoje za ureditev teh območij z združevanjem sredstev. Skupščina mesta bo skupaj z občinskimi skupščinami pripravila in sprejela odlok o zazidavi industrijskih con na podoben način, kot je bil sprejet odlok o zazidavi površin namenjenih za stanovanjsko graditev. V tem odluku naj se opredeli tudi namembnost uporabe zemljišč v izbranih industrijskih conah.

— Razširiti mednarodno menjavo z deželami v razvoju v smislu ekonomske resolucije alžirske konference. V večji meri kot doslej naj se izkoristijo možnosti izvoza intelektualnih, gradbenih in montažnih storitev. Prodreti s ponudbo svojih proizvodov zlasti na tržišča tistih dežel, ki so v zameno sposobna dobavljati potrebne surovine, zlasti energetske.

— Uveljavljati na področju trgovine tako politiko, da bo ta usmerjala svoja investicijska vlaganja v modernizacijo proizvodnje vseh fаз blagovnega prometa, zlasti tistih, ki so nujne za zadovoljivo založenost trga. Začete procese povezovanja trgovine s proizvajalci je potrebno pospešeno nadaljevati v skupnem interesu trgovine, proizvajalcev in potrošnikov.

— Trgovina bo v letu 1974 svoje investicijske naložbe usmerjala tudi v razširitev drobno prodajne mreže v stanovanjskih soseskah.

— Izboljšati organiziranost preskrbe Ljubljane z

zelenjavo, sadjem in živalskimi proizvodi. Ta je namreč heterogena, neuskaljena in ne spodbuja neposrednega proizvajalca iz bližnje okolice na tržno proizvodnjo. Zato ni zagotovljena kvaliteta, kontinuirana in cenena preskrba občanov s temi proizvodi.

Emona, Sadje-zelenjava, Ljubljanski živilski trg, Ljubljanske mlekarne in Mercator, ki so glavni nosilci preskrbe Ljubljane s sadjem, zelenjavo in živalskimi proizvodi, bodo v letu 1974 izdelali študijo o organiziranosti preskrbe Ljubljane in ljubljanske regije s temi proizvodi.

V tem elaboratu naj se prouče možnosti investicijskih naložb v živinorejske farme in v pospeševanje proizvodnje sadja in zelenjave. Pri izdelavi te študije je treba upoštevati, da je to področje posebnega družbenega pomena.

Skupščina mesta in občinske skupščine bodo o gradivu razpravljale in sklepale.

— Podpreti novo ustanovljene kmetijsko zemljiške skupnosti, da se bodo kot nova samoupravna oblika na področju kmetijstva vključile v uresničevanje nalog s tega področja.

— Dokončati kategorizacijo vseh gostinskih obratov v Ljubljani. S kategorizacijo je potrebno posebej razmejiti komercialno gostinstvo od družbene prehrane in na tem osnovati selektivno davčno politiko.

Nosilca te naloge sta Gospodarska zbornica SRS in Gostinsko poslovno združenje.

— Uresničiti v predvidenem roku sklep skupščine mesta o sklenitvi samoupravnega sporazuma o cenah gostinskih storitev.

Družbenopolitične skupnosti in drugi družbenopolitični dejavniki se bodo na področju gospodarstva zavzemali še posebej za:

— izpolnjevanje in razvoj sistema samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja na vseh področjih, predvsem pri delitvi dohodka in osebnega dohodka. Pri dopolnjevanju in spreminjanju splošnih družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov o delitvi dohodka in osebnih dohodkov bo potrebno odpraviti pomanjkljivosti dosedanjega sistema, ki so često porajale konflikte in destimulirale večja delovna prizadevanja. V letu 1974 naj se zagotovi delavcu za normalno opravljeno delo v 182 urah osebni dohodek v višini najmanj 1.400 din. Pri tem pa je potrebno upoštevati tudi stimulacijo kreativnih delavcev, vendar le pod pogojem, da je najnižji osebni dohodek zagotovljen, kot rezultat njihovega dela;

— izboljšanje socialnega položaja zaposlenih delavcev z nizkimi osebnimi dohodki s tem, da bodo vplivali na samoupravne organe delovnih organizacij, da bodo regresirale nakup ozimnice in šolskih knjig ter upoštevale diferencirano regresiranje dopusta in prehrane;

— za sklepanje družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov o oblikovanju cen. Ti dogovori bodo morali biti usklajeni s splošnim družbenim dogovorom, ki bo sklenjen na ravni fede-

racije. Sistem oblikovanja cen mora postati dejavnik skladnega razvoja tistih področij, za cene katerih je pristojna skupščina mesta. Pri tem bo skrbela, da se pred povečanjem cen zagotovi predhodna presoja upravičenosti stroškov in akumulacije v ceni proizvoda ali storitve.

S tako politiko bo onemogočeno avtomatično dviganje cen. Neposredni družbeni posegi na področju cen bodo omejeni predvsem na dejavnosti, ki so posebnega družbenega pomena (komunala, stanovanja) ter na tiste osnovne živilske proizvode, ki neposredno vplivajo na življenjsko raven občanov (kruh, meso, mleko, družbena prehrana);

— pospeševanje zlasti deficitarne storitvene obrti, s selektivno davčno politiko in za ustnavljanje POZD kot osnove uveljavljanja samoupravnih odnosov na tem področju.

Urbanizem, stanovanjsko in komunalno gospodarstvo ter promet

Zvezna in republiška ustava dajeta urbanizmu, stanovanjskemu in komunalnemu gospodarstvu ter prometu nove vsebine in nove dimenzije. Odpirajo se nove kvalitete odnosov, ki nastajajo med mestom, občinami, krajevnimi skupnostmi in delovnimi ljudmi ter med organizacijami združenega dela, ki ustvarjajo oziroma dele proizvode in storitve, s katerimi se organizirano in trajno zadovoljujejo življenjske potrebe uporabnikov. Tem kvalitetno spremenjenim ekonomsko-družbenim odnosom bo potrebno v letu 1974 prilagoditi delo in naloge družbenih samoupravnih dejavnikov in organizacij združenega dela, ki opravljajo te dejavnosti posebnega družbenega pomena.

Proučiti je potrebno nove možne samoupravne oblike razvojnega planiranja v Ljubljani in ljubljanski regiji, ki bi povezovala interese samoupravnih interesnih skupnosti za stanovanjsko graditev, promet in komunalo. Te nove oblike bi naj omogočale sodelovanje med panogami, institucijami in področji pri načrtovanju.

Ljubljana je urban družben in gospodarsko enoten organizem, kar nalaga potrebno enotnost in organizacijsko učinkovitost pri obravnavanju vseh vprašanj, ki zadevajo mesto, zlasti pa še vprašanja s področja zemljiške politike, urbanizma, stanovanjskega in komunalnega gospodarstva, prometa in varstva človekovega okolja.

Dejavnosti s področja urbanizma, stanovanjskega in komunalnega gospodarstva ter prometa so bile v preteklem letu usmerjene k realizaciji predvsem temeljnih nalog. („Ljubljana 2000“ prometna študija Ljubljane, izbor zemljišč za potrebe petletnega programa stanovanjske graditve). Cilj teh nalog je bil zagotoviti potrebne osnove prostorskega planiranja za stanovanjsko in ostalo izgradnjo v Ljubljani ter oblikovanje takih procesov v komunalnem gospodarstvu in stano-

vanjski izgradnji, ki bi ustrezali sedanjemu političnemu in gospodarskemu razvoju mesta. Vendar vse naloge, zagotovljene v smernicah za leto 1973, niso bile realizirane. Predvsem zaradi dolgoročnega značaja.

V letu 1974 bo potrebno v Ljubljani nadaljevati z izdelavo in obravnavo že začelih temeljnih nalog ter začeti reševati naloge s področja urbanizma, stanovanjskega in komunalnega gospodarstva ter prometa, med katere sodijo:

Urbanizem

— Proučiti in sprejeti ustrezne oblike za stalen odločujoč vpliv delovnih ljudi v združenem delu in občanov na zasnovno, spremljanje in sprejemanje razvojno planske, urbanistične dokumentacije in aktov širšega in ozjega značaja.

— Urbanistične službe v Ljubljani je potrebno organizirati tako, da bo zagotovljen stalen in čim bolj neposreden vpliv delovnih ljudi v združenem delu in občanov na prostorsko planiranje in urbanistično načrtovanje, sprejemanje aktov ter na izvrševanje nalog, ki izhajajo iz teh smernic.

Organi, ki izdajajo dovoljenja in soglasja (državni organi, komunalne delovne organizacije, inšpekcijske in druge službe ter zavodi), naj svoje delo organizirajo koordinirano, tako da bodo postopki medsebojno usklajeni in čimkrajši.

— Glede na povedano in za odpravljanje dosežanje prakse na tem področju je treba težiti k vpeljavi sodobnejših metod dela na področju urbanizma, k tesnejšemu sodelovanju vseh dejavnikov pri urejanju prostora in graditve, h koordinaciji dela in organiziranosti po načelih družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja ob aktivnem sodelovanju občanov, krajevnih skupnosti, delovnih ljudi v združenem delu in družbenopolitičnih skupnostih.

— Po sprejetju politične in programske orientacije, izhodišč dolgoročnega gospodarskega in družbenega razvoja Ljubljane, se je treba z optimalnim prizadevanjem lotiti izdelave koncepta dolgoročnega razvoja Ljubljane v okviru ljubljanske regije, izdelave prostorskega plana gravitacijskega območja Ljubljane ter izdelave dopolnitev in uskladitev urbanističnega programa in urbanističnega načrta mesta Ljubljane.

— V skrbi za smotrni urbanistični razvoj območja Ljubljane je treba pri snovanju in izdelavi prostorskih in urbanističnih dokumentov v večji meri kot doslej izhajati iz kompleksnejšega poznavanja in reševanja družbene problematike, socialnega in ekonomskega razvoja, upoštevanje dinamično gospodarsko rast in življenjski standard občanov. Z namenom racionalnejšega gospodarjenja s prostorom se je treba lotiti izdelave urbanističnih norm za njegovo izrabo in drugih ukrepov, ustvarjalno sodelovati pri novelaciji zakonodaje itd.

— Lotiti se je treba ovrednotenja in izbora zemljišč za graditev industrijskih, skladiščnih, servisnih in drugih objektov ter naprav ob upoštevanju do-

stopnosti, komunalne opremljenosti, namembnosti in drugih pogojev s ciljem, da bi zagotovili smotno izrabo prostora in ekonomičnost vlaganj.

— Z namenom varstva in izboljševanja človekovega okolja in zagotovitve površin za gradnjo objektov in naprav za rekreacijo in oddih delovnega človeka je treba vse urbanistične dokumente in akte izdelovati in sprejemati ob upoštevanju teh zahtev ter se lotiti izdelave ustreznih študij in drugih ukrepov.

Stanovanjsko gospodarstvo

Za uresničitev začrtane politike bo v letu 1974 na področju stanovanjskega gospodarstva potrebno opraviti predvsem sledeče naloge:

— Mestna in občinske skupščine si morajo ob sodelovanju družbenopolitičnih organizacij mesta Ljubljane prizadevati, da bodo čimprej ustanovljene stanovanjske samoupravne interesne skupnosti, ki morajo postati neposreden in odgovoren nosilec razvoja stanovanjskega gospodarstva v Ljubljani.

— Da bi bilo zagotovljeno vzdrževanje in obnova obstoječega stanovanjskega fonda ter povečana stanovanjska izgradnja, je potrebno poživiti delo zborov stanovalcev ter njihovih organov — hišnih svetov v okviru bodočih samoupravnih interesnih skupnosti.

— Poleg uveljavitve novih samoupravnih odnosov je treba trenutno stagnacijo na področju stanovanjskega gospodarstva reševati s smotnim in pospešenim financiranjem izgradnje čimvečjega števila stanovanj.

— V stanovanjskem gospodarstvu je treba zasnovati v letu 1974 tako politiko financiranja graditve stanovanj, s katero bomo nadoknadili vsaj del neuresničene stanovanjske izgradnje v letih 1972—1973. Poleg resolucije o nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva, srednjeročnih programov stanovanjske graditve v občinah, z uveljavitvijo stanovanjskega standarda ter s povečanjem prispevka za stanovanjsko graditev, je dana materialna baza za pospešeno stanovanjsko izgradnjo v Ljubljani.

— Količinski obseg nedokončane stanovanjske gradnje v letu 1973 daje realne možnosti pospešene stanovanjske gradnje v Ljubljani.

Ta cilj pa bo možno doseči le ob doslednem izvajanju že sprejetih in družbeno priznanih izhodišč o usmerjeni gradnji, stanovanjskem standardu in financiranju stanovanj.

— Vso skrb je potrebno posvetiti stanovanjski graditvi na izbranih območjih, izdelavi programov graditve, koordinaciji dejavnikov pri izdelavi in spremljanju zazidalnih načrtov, izdajanju ustreznih dovoljenj ter gradbeni operativi.

V ta namen je treba izdelati in uskladiti programe stanovanjske in komunalne graditve ob upoštevanju vloženih sredstev v že začeto gradnjo na posameznih zemljiščih.

— Solidarnostni stanovanjski sklad, zbori vlagateljev družbenih sredstev, komunalne delovne organizacije in poslovne banke naj pri določanju pogojev in delitev sredstev dajejo prednost usmerjeni stanovanjski izgradnji. Kreditna sredstva je potrebno razporejati v okviru dogovorjenih stanovanjskih standardov.

— Z spodbujanjem občanov k namenskem varčevanju za stanovanjsko graditev je treba zagotoviti večji delež zasebnih sredstev v stanovanjski izgradnji; v ta namen je treba v pravilnike temeljnih organizacij združenega dela, zborov vlagateljev združenih sredstev, samoupravnih interesnih skupnosti in bank vgraditi tako vsebino in medsebojne obveznosti, ki bodo v največji meri stimulirale vlaganje zasebnih sredstev v stanovanjsko graditev. Stanovanjski krediti, ki jih dajejo delovnim ljudem zbor vlagateljev ali temeljne organizacije združenega dela, naj bodo vezani na občanovo namensko stanovanjsko varčevanje.

— Za odpravljanje stanovanjskega primanjkljaja in zlasti za zidavo najemnih stanovanj za delavce z nižjimi osebnimi dohodki naj se uporabijo:

a) sredstva solidarnostnega stanovanjskega sklada, razen dela, ki je namenjen za delno nadomestitev stanarin in za premiranje namenskega varčevanja za stanovanja;

b) pretežni del sredstev, s katerimi razpolaga zbor vlagateljev združenih sredstev za stanovanjsko izgradnjo;

c) čim več sredstev, s katerimi razpolagajo temeljne organizacije združenega dela in druge družbeno pravne osebe.

— Za dosledno izvajanje stanovanjske politike je treba postopoma prehajati na realne stanarine s preudarnim sistemom subvencioniranja tistih stanovalcev, ki so zaradi nizkih povprečnih dohodkov potrebni subvencioniranja stanarin. Sedanje nizke stanarine subvencionirajo predvsem tiste, ki tega v veliki večini ne potrebujejo, oziroma do teh ugodnosti niso upravičeni.

— V letu 1974 je potrebno skleniti družbeni dogovor o oblikovanju cen v stanovanjski gradnji.

— Večji družbeni vpliv na področju stanovanjskega gospodarstva bodo skupščine občin in mesta zagotovile z operativnim planiranjem. V ta namen naj usposobijo ustrezno strokovno službo, ki bo stalno zbirala gradivo, analizirala vlaganje sredstev, spremljala dinamiko in tehnologijo gradnje in samoupravne odnose ter o tem obveščala družbenopolitične in upravne organe občin in mesta. Na podlagi teh analiz so družbenopolitične skupnosti ter drugi dejavniki dolžni zagotoviti izvajanje letnih in srednjeročnih programov stanovanjske izgradnje v Ljubljani.

Komunalno gospodarstvo

Skupščina mesta in občinske skupščine se bodo skupaj z družbenopolitičnimi in komunalnimi organizacijami združenega dela zavzemale zlasti:

– da se tako kot v mestnem in občinskih statutih tudi v statutih krajevnih skupnosti opredelijo naloge, pravice in dolžnosti teh skupnosti na področju komunalnega gospodarstva. Na tej osnovi naj delavci in delovne skupnosti komunalnih dejavnosti in delovni ljudje, ki so neposredni porabniki storitev teh dejavnosti, urejajo medsebojne odnose in interese s skupnimi dogovori in samoupravnimi sporazumi v okviru komunalnih interesnih skupnosti in temeljnih skupnosti.

Pri razmejitvi pristojnosti naj se upošteva načelo, da samoupravna interesna komunalna skupnost opravlja zadeve, ki so skupne vsem komunalnim dejavnostim in jih je potrebno enotno urejati na območju mesta, temeljne skupnosti pa opravljajo zadeve, ki so specifične za krajevno skupnost ali občino ali za določene komunalne dejavnosti;

– skupščina mesta Ljubljane naj zagotovi čimprejšnjo ustanovitev samoupravne interesne skupnosti za področje komunalnega gospodarstva;

– da se začetni procesi združevanja komunalnih delovnih organizacij pospešeno zaključijo. S samoupravnim sporazumom o združevanju naj se uredi predvsem: skupno razvojno programiranje, združevanje sredstev za razširjeno reprodukcijo, skupni kataster, inkaso služba, usklajeno izkoriščanje kapacitet voznega parka, gradbene mehanizacije in stranskih dejavnosti;

– komunalne organizacije združenega dela so dolžne predložiti v potrditev rebalans že sprejetih programov najkasneje do 30/4-1974. Tiste komunalne delovne organizacije, ki razvojnih programov še nimajo, jih morajo izdelati in predložiti v potrditev do 30/4-1974;

– da dobe rebalansi in novi razvojni in letni programi mimo podjetniške tudi samoupravno družbeno vsebino. Pri tem bodo morale komunalne organizacije združenega dela upoštevati zlasti družbenopolitične odločitve o prioriteti usmerjene stanovanjske graditve v prostorsko in časovno opredeljenih stanovanjskih soseskah in o ustvarjanju infrastrukturnih pogojev za razvoj industrije v izbranih industrijskih conah;

– da komunalne organizacije združenega dela, v skladu s sprejetimi letnimi in razvojnimi programi, zagotove boljše dinamiko porabe razpoložljivih investicijskih sredstev kot v letu 1973. Zato bo skupščina mesta ob potrditvi rebalansov oziroma ob sprejemanju novih razvojnih programov posvetila vso pozornost oblikovanju programskih cen komunalnih storitev ter predpisala tak instrumentarij oblikovanja cen, da se bodo sredstva, namenjena za razširjeno reprodukcijo, evidentirala ločeno od podjetniške akumulacije;

– da se izpopolni in prilagodi novi vsebini komunalnega gospodarstva sistem njegovega financiranja. Model financiranja naj izhaja iz načela, da se financiranje sprejetih komunalnih projektov obravnava komplementarno s stanovanjskimi in gospodarskimi projekti. Zato bo moral biti del na-

menskih stanovanjskih in investicijskih sredstev za gradnjo gospodarskih objektov in naprav soudeleženi pri kreditiranju družbeno sprejetih komunalnih projektov. Pogoji kreditiranja naj bodo enaki kot so predpisani za usmerjeno stanovanjsko izgradnjo. Ljubljanska banka naj bo skupaj s strokovnimi službami mestne in občinskih skupščin nosilec izdelave modela financiranja komunalnega gospodarstva;

– da se tudi kolektivna komunalna poraba prilagodi novim samoupravnim odnosom s tem, da bodo uporabniki teh storitev lahko odločali o obsegu in kvaliteti teh storitev. Dosedanje financiranje kolektivne komunalne potrošnje bo treba zato že v letu 1974 postopoma prenašati iz proračuna na samoupravne interesne skupnosti.

Stalni primanjkljaj sredstev za te namene, ki ima za posledico vsakoletno zniževanje kolektivnega komunalnega standarda v Ljubljani, narekuje, da se zagotove dopolnilna sredstva za te namene. Zato bodo občinske in mestna skupščina povečale prispevek za uporabo mestnega zemljišča in takse. V letu 1974 bo potrebno zagotoviti dopolnilna sredstva iz povečanega prispevka za uporabo mestnega zemljišča, komunalnih taks ali sredstev, ki izvirajo iz zemljiške rente;

– da Mestni vodovod v letu 1974 izdela in predloži investicijsko-tehnično dokumentacijo s terminskim planom izvajanja in financiranja del na oplemenitvi podtalnice in izgradnje vodarne na Sorškem polju;

– da Kanalizacija v letu 1974 prične z gradnjo čistilne naprave v Zalogu;

– da Komunalno podjetje Žale do konca leta 1974 zagotovi vso investicijsko-tehnično dokumentacijo do vključno gradbenega dovoljenja za pričetek gradnje krematorija v Ljubljani;

– da se problematiki onesaženja zraka posveti posebna pozornost. Občinske in mestna skupščina bodo ob podpori družbenopolitičnih organizacij pobudnik za ustanovitev temeljne skupnosti za varstvo zraka, ki bo v smislu sprejetih zakonskih in drugih predpisov izvajala ukrepe za zaščito zraka.

PROMET

– V letu 1974 je treba dati poudarek poglobljanju samouprave na področju cestnega prometa zlasti v okviru oblikovanja politike Cestne skupnosti SR Slovenije.

– Sistem celotnega cestnega omrežja sicer še ni določen glede potekov avto cest, vendar iz njega izhaja predlog desetletnega programa izgradnje cest na območju Ljubljane, kateri za je treba obravnavati in sprejeti kot akcijski program mesta.

S programom izgradnje cest bodo določile etape, model financiranja za realizacijo celotnega programa in etap ter izdelavo ustrezne projektne dokumentacije.

V prvi etapi uresničitve desetletnega programa je treba vse naprave usmeriti v izgradnjo Karlovskega mostu, podvoza na Drenikovi cesti ter pre-

ureditev stare in izgradnjo nove Prešernove ceste. V letu 1974 in 1975 bo potrebno začeti in realizirati izgradnjo podhoda za pešce na križišču Ajdovščina.

– Potrebno bo vzpostaviti prenovljen prometni režim v mestu, posebno na območju mestnega središča. Zagotoviti bo potrebno optimalno atraktivnost javnega prometa (izboljšati njegovo kakovost in dostopnost za občane), preusmeriti tranzitni promet iz središča mesta, zagotoviti ustrezne parkirne zmogljivosti, pešec naj ima na območju središča mesta čimvečjo možno prednost,

– v cilju izdelave in sprejemanja ukrepov za povečanje vloge javnega prometa v mestu, njegove vsestranske povezave z regijo je v letu 1974 pristopiti k izdelavi kratkoročnega programa in dolgoročne analize javnega prometa v mestu in širšem regionalnem območju,

– v letu 1974 je potrebno dokončati akcijo iz preteklega leta za izdelavo kategorizacije lokalnih in nekategoriziranih cest na območju Ljubljane.

Družbene dejavnosti

V prizadevanjih družbe za hitrejšo rast produktivnosti dela in oblikovanje samoupravnih socialističnih odnosov imajo družbene dejavnosti vse pomembnejšo vlogo. Družbeni dejavniki v mestu bodo v letu 1974 tudi na tem področju usmerili svojo pozornost na ureditve ustavnih sprememb. Le-te namreč nudijo nove možnosti, da pride dejansko do izraza vse večji pomen znanosti, kulture, vzgoje in izobraževanja, telesne kulture, zdravstva, socialnega varstva itd. Poglavitne skrbi bodo zato deležne samoupravne interesne skupnosti za ta področja.

Materialna baza družbenih dejavnosti bo v tem letu naraščala v skladu z rastjo družbenega proizvoda. To pa pomeni, da bo delovnim ljudem v družbenih dejavnostih, ki ustvarjajo svoj dohodek z menjavo dela v združenem delu, omogočen enak družbeno ekonomski položaj, kakor ga imajo delavci v organizacijah združenega dela v materialni proizvodnji.

Tam kjer še ni, bo treba v občinah čimprej – bodisi prek temeljnih, bodisi preko enot samoupravnih interesnih skupnosti – zagotoviti takšne oblike interesnega združevanja in delegatske odnose v njih, da bo omogočeno vsem delovnim ljudem demokratično razpolagati z deležem presežne vrednosti, ki ga bodo za družbene dejavnosti samoupravno namenjali.

Ovdisnost od rasti družbenega proizvoda pa poguje tudi obseg tega dela. Po določilih družbenega dogovora v republiki v letu 1974 možna poraba za družbene dejavnosti v Ljubljani ne more presegati 118,4 % lanskoletne porabe. To pa pomeni, da v letu 1974 ne bo mogoče širiti niti dejavnosti niti programov družbenih dejavnosti, ampak se bo treba maksimalno zavzeti, da ob

enakem obsegu dela kot v letu 1973 ostane položaj delovnih ljudi v družbenih dejavnostih enak, kot je bil dosežen s samoupravnim sporazumom ob koncu leta 1973.

Zato bodo delavci v organizacijah združenega dela na področju družbenih dejavnosti vložili vse sile za racionalno in odgovorno koriščenje sredstev, ki so namenjena za skupno sprejete programe, za kvaliteto dela oz. ekspeditivnost uslug in za napredno socialistično vsebino in usmerjenost družbenih dejavnosti.

Vzgoja in izobraževanje

Vzgojno-izobraževalnem področju nalagajo ustavne spremembe v letu 1974 nove naloge tako pri krepitevi samoupravnih odnosov v vsaki delovni skupnosti kot tudi na celotnem področju vzgoje in izobraževanja. Razvijali bomo samoupravno, socialistično angažirano šolo. Z doslednim uveljavljanjem delegatskih odnosov bomo še bolj povezovali interese in delo delavcev na področju vzgoje in izobraževanja z enotnim procesom združenega dela.

Se nadalje bomo izravnavali pogoje za vzgojo in izobraževanje otrok. Zato si bomo v letu 1974 prizadevali zmanjšati razlike v materialni opremljenosti vzgojnoizobraževalnih zavodov, razvijali bomo vse dosežane varstvene in vzgojno-izobraževalne oblike, kot so mala šola, testiranje otrok pred vstopom v šolo, dopolnilni in dodatni pouk, jutranje varstvo, podaljšano bivanje učencev, pomoč pri šolski prehrani, brezplačni učbeniki za novo matematiko, šolske knjižnice in drugo.

Prizadevali si bomo, da bomo odpravili tiste primere slabih učnih uspehov in osipa, ki so posledica materialnih in kadrovskih pomanjkljivosti ter socialnih razlik med učenci.

Posebej je treba proučiti vsebinske in finančne možnosti za pomoč otrokom z razvojnimi motnjami in prizadetim otrokom, tako da bi se lahko čimprej uspešno vključili v redno šolsko delo. Posredno bo omenjena obravnava otrok vplivala na nadaljnje zmanjšanje osipa v osnovnih šolah.

Pomembno vlogo pri oblikovanju socialistične osebnosti imajo svobodne dejavnosti učencev, ki so in morajo ostati sestavni del delovnega programa vseh šol. Zato bomo še naprej podpirali izvajanje programov teh dejavnosti. TIS Ljubljana bo v sodelovanju z Zavodom za šolstvo – enota Ljubljana in Komunalnim zavodom za zaposlovanje nadaljevala s prizadevanji, da postane poklicno usmerjanje mladine naša stalna naloga.

Podpirali bomo funkcionalno in ceneno gradnjo osnovnih šol in vzgojnovarstvenih zavodov, ki jo izvaja sklad za izgradnjo teh objektov.

Nadaljevali bomo z akcijo vključevanja delovnih organizacij za pridobivanje novih kapacitet za varstvo otrok njihovih delavcev. Zaradi nesorazmerne mreže vzgojno-varstvenih zavodov, ki je pomanjkljiva prav v območjih, kjer so potrebe po vzgojnem delu največje, bodo za izvajanje nalog v

letu 1974 solidarno prispevali prostore in vzgojni kader vsi vrtci na območju Ljubljane. Tako bodo nekateri vzgojno-varstveni zavodi pokrivali območje primestnih krajev.

Razširili bomo zdravstveno varstvo otrok in si prizadevali, da bi povečali možnosti za rekreacijo predšolskih otrok, oziroma da bi uredili nova igrišča v mestu.

Dopolnjevali bomo kriterije za sprejemanje otrok v vzgojno-varstvene ustanove.

V okviru štipendijske politike se moramo zavzemati, da omogočimo študij nadarjeni mladini, še posebej tisti iz socialno oziroma materialno šibkih delavskih in kmečkih družin. Pri tem bomo v skladu z družbenim dogovorom o štipendiranju izenačevali materialne pogoje za študij, izvajali selekcijo po sposobnostih ter usmerjali kadre v deficitarne poklice.

Od oblikovanja pravilne in enotne kadrovske politike vzgojno-izobraževalnih zavodov je zelo odvisno, kako bomo izpolnjevali navedene naloge. V skladu z akcijo za hitrejšo pridobitev potrebne strokovne in družboslovne izobrazbe prosvetnih delavcev bomo tudi v letu 1974 nudili pomoč zaposlenim prosvetnim delavcem pri študiju.

Sodelovali bomo pri nadaljnjem razvijanju vzgoje in izobraževanja v srednjih šolah. V Ljubljani imamo vse vrste srednjih šol in domove za učence teh šol. Zlasti bo treba zagotoviti boljše pogoje za izpolnjevanje vzgojnih nalog, tudi za zdravo izkoriščanje prostega časa učencev. Prizadevali si bomo, da bi sistemsko uredili vprašanje investicij za srednje šole in domove.

Potrebe po stalnem izobraževanju ob delu nam nalagajo večjo skrb za dopolnilno izobraževanje zaposlenih. Za tiste številne delovne organizacije, ki same tega izobraževanja ne organizirajo, bodo morale poleg institucij, ki izobražujejo odrasle, vključiti izobraževanje odraslih v svoje delovne programe srednje šole v večjem obsegu kot doslej. Zlasti strokovne šole se bodo morale še bolje povezati z delovnimi organizacijami. Zaposlovanje brez kvalifikacije pogloblja socialne razlike in zmanjšuje sposobnost zaposlenih, da bi se učinkovito vključili v samoupravljanje. Gospodarno razvijanje izobraževanja v srednjih šolah zahteva, da načrtno opredelimo vsebino in obseg izobraževanja, izvajalce in določimo finančna sredstva.

Spodbujali bomo vse dejavnike v mestu in delovne organizacije, da se uveljavljajo bolj odprti odnosi med njimi, univerzo in znanstvenimi ustanovami. Posebej bomo podpirali razvoj lastnega znanstveno raziskovalnega dela skladno s potrebami in spremembami, ki jih pogojuje hiter razvoj znanosti in tehnologije.

Kulturne dejavnosti

V letu 1974 bomo v Ljubljani naredili nov korak v samoupravnem konstituiranju kulture. V prvi vrsti je treba okrepiti in povečati vpliv delovnih ljudi na nastajanje in izvajanje kulturne politike in

na posamezne programe kulturnih dejavnosti. Institucionalno zgradbo kulturne skupnosti Ljubljana je zato treba izpopolniti v tem smislu, da bo svojo osnovo imela v vseh petih ljubljanskih občinah, delegatske odnose pa zasnovati tako, da bo svobodna menjava dela resnično popolna.

Pri ocenjevanju in usmerjanju kulturnih dejavnosti bomo težili k uveljavljanju napredne socialistične umetnosti in kulture. V umetnosti in kulturi se bomo borili za uveljavljanje idejnih pobud delavskega gibanja in naše revolucije, saj le takšna usmeritev lahko bistveno prispeva k odpravljajanju nasprotja med množično in elitno kulturno, torej k ukinitanju odtujenega položaja kulture in k nastajanju ene in enotne kulture v socialistični družbi. Smotri socialističnega humanizma, revolucionarne pobude in moč umetniške izpovedi v estetskem, idejnem in vrednostnem pogledu bodo temeljne sestavine kulturne politike.

Posebne pozornosti bo v letošnjem letu deležna kulturna vzgoja, zlasti vzgoja mladine. Kulturni zavodi in skupine bodo svoje programe zasnovali tako, da bo kulturno vzgojna razsežnost v njihovem delovanju prišla čimbolj do izraza, seveda s sodobnimi prijemi, osvobojenimi slehernega tradicionalnega prosvetiteljstva, pokroviteljstva itd. Zato, da bi vsem delovnim ljudem odprli pota do kulturne ustvarjalnosti, je treba ustvarjati boljše pogoje za njihovo lastno kulturno udejstvovanje, hkrati pa bolje poskrbeti za informiranje o kulturno-umetniškem dogajanju v Ljubljani. Pri razširjanju kulturne dejavnosti med najširše kroge delovnih ljudi bodo programi kulturnih dejavnosti usmerjeni na tista področja in tiste socialne sloje, ki so vse do sedaj bili izrazito izolirani od kulture in umetnosti. Na ta način si bomo prizadevali premeščati posledice socialnih razlik, do katerih prihaja zaradi neenakih možnosti v sprejemanju kulturno-umetniških dobrin in kulturno-umetniškem udejstvovanju. Poskrbeti bo treba tudi za delavce iz drugih republik, ki so zaposleni v Ljubljani in ki do sedaj niso imeli možnosti za lastno kulturno udejstvovanje.

V letu 1974 bo treba zagotoviti vsaj minimalna sredstva za nekatere nujne investicije v kulturo bodisi za popravilo razpadajočih zgradb bodisi za pridobitev novih prostorov za kulturne dejavnosti. Zato je treba čim prej sprejeti dogovor o vrstnem redu kulturnih objektov, ki bodo deležni investicijskih vlaganj oz. razširjene reprodukcije. Nujno je, da se v Ljubljani zavzame odgovornejši odnos do investicij v kulturo in da se v letu 1974 v okviru kulturne skupnosti Ljubljane zagotovi tudi sistemski ukrep, ki bi trajneje uredil vraščanje sredstev za investicije v kulturo.

Dolgoročneje naloge začete v preteklih letih je treba nadaljevati. Najpomembnejša med njimi je oblikovanje dolgoročnega razvojnega programa kulturnih dejavnosti v Ljubljani, ki mora predstavljati dogovor občanov in delovnih ljudi o tem,

kakšen obseg in kakšne programe kulturnih dejavnosti potrebujejo v Ljubljani. Druga nič manj pomembna naloga predstavlja odločanje o uporabi finančnih sredstev, ki so namenjena za kulturne dejavnosti: še odločnejše je treba uresničevati načelo financiranja dogovorjenih programov, ne pa financiranje obstoja kulturnih zavodov ali drugih organizacij kot takih. Lani začetna akcija za uresničevanje dogovorjenega programa dolgoročnega razvoja enotne mreže splošno izobraževalnega knjižničarstva na vseh območjih ljubljanskih občin bo imela tudi v letošnjem letu prioriteto.

Telesna kultura

Z ustanovitvijo temeljnih telesno-kulturnih skupnosti v ljubljanskih občinah in telesno-kulturne skupnosti Ljubljane so postavljeni novi temelji za razvoj telesne kulture. Le-te zagotavljajo samoupravno konstituiranje telesne kulture, vpliv združenega dela na tem področju in načrtno razvijanje telesne kulture skladno s programi družbenega razvoja na vseh ravneh.

Težišče naših prizadevanj v letu 1974, pa tudi kasneje, mora biti usmerjeno v pospeševanje rekreativnih dejavnosti, v katere je treba vključiti čimvečje število občanov, ne glede na leta starosti. Zato bomo še naprej razvijali vse tiste oblike športne aktivnosti, ki omogočajo vključevanje občanov v aktivno telesno-kulturno dejavnost.

Poseben poudarek velja dejavnosti športnih organizacij v okviru šolskih športnih društev. Tu bi se morala posebej angažirati TIS v sodelovanju s TTKS.

Kvalitetni šport in prizadevanja za doseganje vrhunskih dosežkov so bili vedno pomembni činitelji za razmah množičnosti v telesni kulturi – posebej med mladino. Tudi v prihodnje je treba posvečati ustrezno pozornost in ustvarjati primerne pogoje za nadaljnji razvoj kvalitetnega športa. Pri tem je treba podpreti predvsem tiste športne panoge, ki imajo največ možnosti za doseganje kvalitete – to pa so panoge, kjer je zagotovljena tudi množičnost.

Da bi se zagotavljali pogoji za nadaljnji razvoj športa, moramo posvečati večjo skrb tudi načrtovanju razvoja športnih in rekreativnih objektov v Ljubljani. Za uresničitev tega programa pa bo potrebno z dogovori povezati vse zainteresirane organizacije.

Vsa naša prizadevanja na kateremkoli področju družbenih dejavnosti pa ne bodo dosegla željenega uspeha, če ne bomo posvetili potrebne skrbi vzgojnemu delu. Zato morajo iti naša prizadevanja vzporedno in v korak s strokovnimi prizadevanji tudi zato, da se da več poudarka vzgojnemu delu in razvijanju socialističnih vrednot v zavesti mladih.

Družbeno varstvo

Osnovna naloga na tem področju bo v letu 1974 ustanovitev samoupravnih skupnosti za družbeno

varstvo, ki na temelju samoupravnega dogovarjanja nudijo možnost izenačenja pogojev za pridobitev pravic socialnega varstva. Razvoj samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja v občinah in mestu bo porok za zadovoljevanje skupnih potreb na principu solidarnosti, medsebojne pomoči in razvoja medčloveških socialističnih odnosov.

Nadaljevati in zaključiti je treba akcijo za sklenitev družbenega dogovora, ki bo določal merila za financiranje vseh vrst družbenih denarnih in drugih pomoči na območju ljubljanskih občin; prispeval naj bi k omejitvi neopravičenih socialnih razlik pri tistih kategorijah prebivalstva, ki so v celoti ali delno odvisne od pomoči družbe.

Na področju družbene skrbi za starejše občane bo v letu 1974 sklenjen družbeni dogovor o financiranju izgradnje domov za ostarele občane, ki mora temeljiti na že sprejetem programu. Družbeni dogovor naj bi določal vrstni red gradenj, finančne obveznosti stanovanjskega sklada invalidskega pokojninskega zavarovanja in solidarnostnega vlaganja dela sredstev občinskih skupščin do zaključka dogovorjenega programa izgradnje domov v Ljubljani.

Sosedska pomoč občanom mesta Ljubljane je treba razvijati usklajeno kot elementarno obliko medčloveških odnosov in kot obliko prostovoljnega socialnega dela. Nosilec te dejavnosti so organizacije RK v mestu, občinah in krajevnih skupnostih ter člani podmladka RK osnovnih šol. V letu 1974 je treba oceniti in ovrednotiti oblike in učinek sosedске pomoči ter sprejeti dogovor o načinu pridobivanja ljudi za nudenje sosedске pomoči in jo organizacijsko razširiti na celotno mestno območje.

Strežniška služba združuje zdravstveno in socialno pomoč ostarelim, onemoglim in bolnim občanom. Dejavnost strežniške pomoči je po svojem nastanku in naravi dela tako socialnega kot zdravstvenega značaja. V letu 1974 je treba obseg in značaj te službe preučiti in opredeliti, v kakšni meri naj tudi v prihodnje deluje v okviru zdravstvene službe in v kolikšni kot dejavnost domov za upokojence.

Dnevno varstvo ostarelih občanov je del dejavnosti domov upokojencev. V letošnjem letu je treba ugotoviti potrebe po dnevnem varstvu in v skladu s potrebami in zmogljivostmi domov upokojencev sprejeti program dnevnega varstva občanov za mesto Ljubljano.

Izhodišče za proračunsko financiranje v letu 1974

V skladu z ustavnimi spremembami je izredno pomembna naloga preoblikovanje sistema financiranja splošne in skupne porabe.

V procesu neposredne in svobodne menjave dela na področju družbenih dejavnosti nastajajo samoupravne interesne skupnosti, ki združujejo sredstva

NAŠA K

GLASILO OBČINSKE KONFERENCE SZDL LJUBLJANA VIČ-RUDNIK

neposrednih proizvajalcev in temeljnih organizacij združenega dela za pokrivanje nalog, katerih vsebino in obseg določajo delovni ljudje in zanje dajejo sredstva. Vzporedno s tem pa ostajajo družbene funkcije s področja dejavnosti državnih organov, narodne obrambe, delovanja družbenopolitičnih organizacij in društev izven samoupravno organiziranih mehanizmov. Te funkcije so v pogledu financiranja vključene v proračune družbenopolitičnih skupnosti. Sredstva za njihovo pokrivanje se zbirajo iz virov, ki so določeni s predpisi (davki, prometni davki, takse).

Ti proračunski dohodki pa danes pokrivajo poleg porabe, v katero štejemo uvodoma navedena področja, ki jih opredeljuje pojem splošna poraba, tudi del skupne porabe, ki se danes še ne pokriva z izvirnimi viri samoupravnih interesnih skupnosti.

V proračunu zaenkrat ostajajo še obveznosti do gospodarskih investicij (ceste) in intervencij v gospodarstvu (regresi, premije).

Izhodišča za proračunsko financiranje v letu 1974:

— osnovna naloga je razmejitev zajemanja sredstev in financiranja splošne in skupne porabe med občinske proračune in finančne načrte samoupravnih interesnih skupnosti. Ob pospešenem nastajanju samoupravnih interesnih skupnosti na področjih, ki imajo danes še svoje mesto v proračunih občin, bo treba aktivno sodelovati v razvijanju sistema davkov in prispevkov ter drugih oblik dohodkov za kritje splošnih in skupnih družbenih potreb. Pri vseh predlaganih rešitvah pa moramo zagotoviti, da se bo hitreje krepila reproduktivna moč gospodarstva in zmanjševale socialne razlike občanov,

— na področju splošne porabe se bo Ljubljana vključila v družbeni dogovor skupnosti slovenskih občin v višini splošne porabe ter kriterijih, programu in ukrepih za zagotavljanje solidarnosti med občanami,

— sprememba virov proračunskih dohodkov temeljnih družbenopolitičnih skupnosti narekuje v Ljubljani taka enotna izhodišča za zajemanje sred-

stev in razporeditev zbranih sredstev, da bo posamezni občini in mestu zagotovljena enaka možnost izvrševanja njenih osnovnih funkcij ter financiranje tistih nalog, ki se po svoji vsebini še štejejo v proračunsko obveznost. Predvsem je potrebno iz proračunov pokrivati dejavnost organov uprave in pravosodja ter drugih organov družbenopolitičnih skupnosti in organizacij. Med prvenstvene naloge spadajo še:

— financiranje socialnega skrbstva in zdravstvenega varstva, dejavnost krajevnih skupnosti ter skupna komunalna potrošnja. Navedeni vrstni red predstavlja napotilo pri razporejanju sredstev v dogovorjenem proračunskem okviru,

— skupščine ljubljanskih občin in mesta so z referendumom o enotnem programu gradnje osnovnih šol in vzgojnovarstvenih zavodov in o uvedbi samopriskevka prevzele obveznosti do sofinanciranja investicijske graditve teh objektov. Zato je nujno, da tudi v letu 1974 vključimo v proračun to obveznost poleg anuitet od najetih kreditov za te namene. Glede na dinamiko sprejetega programa gradnje osnovnih šol in vzgojnovarstvenih zavodov v letu 1974 potrebe presega možnost celotnega financiranja iz predvidenih proračunskih virov. Zato bo potrebno zagotoviti dodatne vire do višine dejanskih možnosti realizacije programa,

— kritje dogovorjene višine proračunske porabe ter delno tudi obveznosti do sklada za gradnjo osnovnih šol in vzgojnovarstvenih zavodov bo izvedeno s prelivanjem sredstev iz posebnega občinskega prometnega davka. To izhodišče izraža solidarnost in vzajemnost v Ljubljani,

— omejitev proračunske porabe občin in mesta ter uvedba solidarnosti na ravni slovenskih občin ob izredno povečanih nalogah družbenopolitičnih skupnosti zahteva v letu 1974 od vseh uporabnikov posebno priznanje za kvaliteto dela ob bolj smotrni organizaciji in skrajni varčnosti. S tem bo tudi splošna poraba prispevala k stabilizaciji svoj delež.

NAŠA KOMUNA

Glasilo občinske konference SZDL Ljubljana Vič-Rudnik. Izhaja mesečno. Urejata izdajateljski svet — častni predsednik dr. Josip Vidmar — in uredniški odbor: Milovan Dimitrić, inž. Alojz Habjan, Slavko Kobe, Bine Lenaršič, Sandi Sitar in Janja Domitrovič, odgovorna urednica. Uredništvo in uprava Ljubljana, Trg MDB 7/I., tel. 20-728, tekoči račun SDK 50103-678-51173. Rokopisov ne vračamo. Tiska tiskarna Ljudske pravice v Ljubljani.